

BOLŞEVİK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

MART 1983

FİATİ 3 DM, 6 FF, 25 ÖS, 75 TL

TKP/ML(B) II. Konferans Belgeleri Üzerine Tartışma

-2-

**KARDEŞ ÖRGÜTLERİN
KONFERANS ÖNCESİ VE SIRASINDA
GETİRDİĞİ ELEŞTİRİLER**

Sayı 4

İÇİNDEKİLER

oooooooooooooooooooo

Bu sayımız	s. 2
BP Yazı Kurulunun cevabına kapsamlı ve ayrıntılı eleştiri	s. 3
"BP Yazı Kurulunun cevabına kapsamlı ve ayrıntılı eleştiri" üzerine	s.21
GDS'ten yoldaşların özeleştiri taslağı üzerine yürüttükleri tartışmanın ilk sonuçları	s.36
"GDS'ten yoldaşların 'özeleştiri taslağı' üzerine yürüttükleri tartışmanın ilk sonuçları" hakkında görüşlerimiz	s.43
Özeleştiri taslağı hakkında bazı eleştirici notlar (WBK)	s.60
WBK'nın özeleştiri taslağına getirdiği eleştiriler hakkında tavrımız	s.65
Avusturya MLP'nin özeleştiri taslağı hakkında görüşleri ve eleştirileri	s.70
AMLP'nin özeleştiri taslağıımız hakkında "eleştiri ve notları" hakkında tavrımız	s.72
AMLP, GDS ve WBK temsilcilerinin "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız" başlıklı taslağı eleştirilerine cevap	s.74
GDS'ten yoldaşların 2. Konferans belge taslaklarına eleştirileri	s.86
Merkez Komitesinin açıklaması	s.87

BU SAYIMIZ

Bu sayılarımızda TKP/ML(B)'nin II. Konferansının tartışılması ile ilgili belgeleri yayınlamaya devam ediyoruz.

Burada yayınladığımız belgeler AMLP, GDS, ve WBK'nın, bir bölümü II. Konferansın kısa süre öncesinde, bir bölümü Konferans sırasında, bir bölümü ise Konferans sonrasında TKP/ML(B)'ye getirdikleri çeşitli eleştirilerin belgeleridir.

Bu belgelerle birlikte TKP/ML(B) MK'nın bu belgeler hakkındaki ilk tavrını; ilk cevabını da okuyucularımıza sunuyoruz.

Okuyucu TKP/ML(B) MK'nın burada yayınladığımız ilk tavrının henüz TKP/ML(B) içinde tartışılmamış olduğunun; bunların Parti içinde tartışmaya sunulan; ve tartışmalar ışığında hatalarından arındırılacak ilk taslaklar olduğunun bilincinde olmalıdır.

Okuyucularımızı bu belgeleri karşılaştırarak dikkatle incelemeye; eleştiri ve önerileri ile bu tartışmaya aktif olarak katılmaya çağırıyoruz.

Bunun dışında şu iki konuyu daha belirtmek istiyoruz:

Burada yayınladığımız belgelerin bir bölümü (AMLP/GDS/WBK yazılarının bir bölümü) Türkçe olarak bundan kısa bir süre önce; kamuoyu önünde bu belgelerin kısa süre içinde cevapları ile birlikte yayınlanacağı açıkça bildirildiği halde; AMLP/GDS/WBK tarafından yayınlanmıştır. Bu yayınlama yalnızca demagoji malzemesi sağlamak için yapılan bir iştir. (Aynı belgelerin Almancasının bu örgütler tarafından hala kamuya açılmamış olması ayrıca ilginç bir durumdur.)

Burada yayınladığımız, TKP/ML(B) MK'nın Parti içinde ve kamuoyunda tartışmaya sunulan ilk tavrı; aynı zamanda AMLP/GDS/WBK'nın bir süre yaptığı 'Eleştirilerimize cevap vermiyorlar, vermeyecekler' şeklindeki ima ve demagojilerine de cevaptır.

TKP/ML(B) MK; daha önce AMLP/GDS/WBK'dan gelen eleştiriler hakkında Parti içine tartışmaya sunmak üzere taslak yazıları yazmadan önce de Parti içinde bir süre tartışmayı planlamıştı. Parti içinde tartışmaya sunulan taslakların ise aynı anda kamuoyuna açılmasını planlamamıştı. Şimdi yapılan uygulama bu planla çelişme içinde olan bir uygulamadır. TKP/ML(B) MK; yapılan bu uygulamayı bir yanda AMLP/GDS/WBK ile; diğer yanda TKP/ML(B) arasındaki çelişmelerin boyutları gözönüne alındığında; ve tartışma sürecinin bugünkü aşamasında gerekli bir uygulama olarak görmektedir.

... Şubat 1983

BP YAZI KURULUNUN CEVABINA KAPSAMLI VE AYRINTILI ELEŞTİRİ

1. BP yazı kurulunun yanıtının ilk üç paragrafı

BP yazı kurulu, ilkelerin savunulması ile somut durumun incelenmesi arasındaki ilişki konusunda ortaya atılan soru hakkında görüşleri -nin ne olduğunu ortaya koyup kendisi için "sorun(un) tam olarak" ne olduğunu açıklamadan önce, yanıtının ilk üç paragrafında (Türkçede ilk altı paragraf ç.n.) GDS'un eleştirisini özetlemeye çalışmakta ve bu eleştiriye ilk bir yanıt vermektedir.

Bu üç (altı) paragraf şöyledir:

"Yayınladığımız eleştiride GDS (Akıma Karşı) den yoldaşlar bir dizi çok önemli soruna dikkat çekiyorlar.

Bu sorunlardan biri 'Türkiye'de eksikliği duyulan nedir?' sorusu ve buna verilen cevap; bu cevaptan yola çıkılarak yapılan kavranacak esas halka tespitidir.

GDS'den yoldaşlar, eleştirdikleri 'TKP/ML (Bolşevik) 1. Konferansı' adlı belgeden alıntılar yaparak bu belgede 'TKP/ML'in şimdiye kadarki çalışmasında temel ilkelerin esas olarak savunulduğu' 'Bu konuda önemli bir problem olmadığı izleniminin yaratıldığı' şeklinde eleştiri getirmektedirler.

Gerçekten de belge böyle bir yorumlamaya açıktır. Bu durum, sözü geçen belgede sorunların detaylandırılmadan kısaca konmasından ve Konferansta sürdürülen tartışmanın yalnızca sonuçlarının konmasından kaynaklanmaktadır. Böylece bazen belgede yer alan formülasyonların hangi konuyu tartıştığı, hangi tartışma sonucu olduğu bilinmemekte; tartışılan özel bir sorunla ilgili sonuçlar genel sonuçlar olarak görülebilmektedir.

Sonunda belge, bolşeviklerin diğer belgelerinden bağımsız olarak, tek başına ele alındığında, GDS'den yoldaşların yaptığı gibi yorumlara açık hale gelmektedir. Bu belgenin hata ve eksikliğidir. Ve GDS'den yoldaşlar bu noktada haklı olarak eleştirmektedirler.

GDS'den yoldaşların eleştirdiği bu konuda bolşeviklerin belgeleri bütünlük içinde incelendiğinde, bolşeviklerin bu belgede yoruma açık olan şekilde bir düşünceye - yani Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunma konusunda görevler çözülmüştür - esas görev bu değildir" şeklindeki bir düşünceye sahip olmadıkları görülür. Yani sözü geçen belgede, bolşeviklerin, tartışılan konudaki gerçek görüşleri tam olarak yansımamaktadır." (BP 13/3 sf. 78)

Yorum:

Bu üç (altı) paragrafta hemen hemen her cümle yanlış ! Bu paragraflar eleştirimizin çarpık bir özetini, BP'in asıl hataları konusunda tamamen yanlış bir değerlendirmeyi içermekte ve eleştiri konusunda yanlış bir tavır göstermektedir.

a). GDS'un eleştirisi özetlenirken şöyle davranılmaktadır: BP'in gelecekte yapacağı çalışmada kavrayacağı ESAS HALKA konusunda yaptığı

tespiti GDS'un eleştirdiği ilk iki cümlede saptanmaktadır. Ve BP'in esas halka olarak neyi saptamış olduğu ve GDS'un bu tespitin neresini eleştirdiği konusunda ilgi uyandırılmaktadır.

Üç (altı) paragrafı (ve BP'in yanıtının tümünü) bir kaç kez okuyan bir kimse şunu saptıyacaktı: Bu soruya DOĞRU DÜRÜST BİR YANIT verilmemekte, tam tersine BP'in esas halka konusunda neyi savunmuş olduğu ve GDS'un bunun nesini eleştirdiği konularında okuyucuya kesinlikle kesin bir bilgi verilmemektedir.

Gerçi yanıtın devamında GDS'un eleştirdiği ve aktardığı bir kaç alıntı yayınlanmaktadır, ama TAM DA BP'in KAVRANACAK ESAS HALKA konusunda yaptığı AÇIK TESPİTE GETİRİLEN BELİRLİYİCİ ELEŞTİRİ ne alıntı yapıp yanıtlanmakta, ne de gerçekten özetlenip yanıtlanmaktadır.

Bunun yerine, yanıtın birinci paragrafında hemen, buna bağlı olan başka bir sorun, yani temel ilkelerin savunulmasında TKP/ML'in oynadığı rol sorunu ortaya atılmakta ve böylece kavranacak esas halkanın tespiti ile ilgili birinci ve en önemli konu hasır altı edilmektedir. Böylece kavranacak esas halkanın saptanması konusunda getirdiğimiz ve temel bir hata olarak nitelendirdiğimiz eleştirinin tartışılması ve yanıtlanmasından kaçınılmaktadır.

b). GDS'un eleştirisi aslında nasıldı, bir ona bakalım:

"TÜRKİYE'DE EKSİK OLAN NEDİR?

Şöyle denmektedir:

'Bir ülkede o ülke devriminin somut sorunlarına çözümler getirmeyen berrak bir çizgi olmadan ve o çizgiyi pratiğe uygulamaya önderlik edecek kadrolar olmadan devrim yapmak (X) hayaldir. BUGÜN ÜLKEMİZDE İŞTE EKSİKLİĞİ DUYULAN BUDUR.' (Bolşevik Partizan 11/1, sf. 32)

Biraz aşağıda, yukarıda aktarılan bölüm kelime kelimesine tekrarlanmakta ve şöyle devam edilmektedir:

'Eğer soru bu ise, önümüzdeki dönemde yapacağımız çalışmada kavrayacağımız esas halka ortaya çıkar.' (Bolşevik Partizan 11/1, sf. 33)

TKP/ML ile Türkiye'deki diğer guruplar arasındaki farklar konusunda şöyle denmektedir:

'TKP/ML şimdiye kadarki çizgisiyle bu guruplardan Marksizm-Leninizmin ilkelerini esas olarak savunma noktasında ayrılmıştır. Ama Türkiye devriminin somut sorunlarına getirdiği çözümler, Türkiye'nin yapısının somut araştırması sonucu değil; çoğunlukla Çin devriminin Türkiye'ye uygulanması sonucu ortaya çıkan çözümlerdir.' (Bolşevik Partizan 11/1, sf. 32)

Görüşümüze göre, bu bölümlerin temel hatası, kavranacak esas halkanın Türkiye'nin somut incelenmesi (bu somut çizgiyi kavramış olan kadroların eğitilmesi de dahil olmak üzere) olduğu, yani TKP/ML'in şimdiye kadarki çalışmada temel ilkelerin esas olarak savunulduğu, böylece (bu ilkelerin ç.n.) somut şartlara uygulanmasının kavrana-

---

(X): Kastedilen şüphesiz devrimin ZAFERİdir, çünkü doğru bir bir çizgi olmadan da başarıya ulaşmayan devrimler olabilir.

cak esas halka haline geldiği izleniminin yaratılmasında yatmaktadır." (BP 13/3, sf.75-76)

Görüşümüze göre, TKP/ML(B)'in -- bu bölümlerden de açıkca ortaya çıktığı gibi -- hiç bir itiraza yer vermiyecek, tam tersine çok açık bir şekilde, KAVRANACAK ESAS HALKAYI yanlış saptamış olduğunu kimse yadsıyamaz. Bu ilk ve en önemli tespittir. "TKP/ML(B) 1. Konferansı" adlı belgeden bu bölümü dikkatle okuyan herkes, burada "yanlış anlaşılabilen" veya "muğlak" veya "yoruma açık olan" değil de belgin, açık bir şekilde yanlış bir kavranacak esas halka tespitinin yapıldığını kabul etmek zorunda kalacaktır.

Tam da bu, BP yazı kurulunun eleştirimize verdiği yanıtta saptanmamakta, tam tersine, hemen başka bir soruna, yani ilkelerin TKP/ML tarafından şimdiye kadarki savunma düzeyi sorununa geçilerek (sorun - ç.n.) ustaca geçiştirmeye çalışılmaktadır.

Bu sorunu incelemeye geçmeden önce, saptamalıyız ki, tam da temel (bir eleştiri ç.n.) olmasına; ve bu hatanın algılanması, bolşeviklerin çeşitli belgelerindeki "ilkelerin savunulması" ile ilgili diğer bölümlerde de neden bu tür vahim çelişkilerin ortaya çıktığını açıklığa kavuşturmasına rağmen, birinci "TEMEL ELEŞTİRİMİZ" ortadan kaybolmuştur.

c). GDS'un ikinci eleştirisine gelince, o da, ilkelerin TKP/ML tarafından savunulması konusunda GDS'un BP'ı

"Bu konuda önemli bir problem olmadığı izlenimi yaratıldığı" (BP 13/3, sf. 78)

yolunda eleştirdiği şeklindeki BP yazı kurulu tarafından yanlışlıkla tırnak işareti içine alınmış kısa cümle ile özetlenmektedir.

BP yazı kurulunun yanıtında bu sorun daha ilerde bir kez daha incelendiği için, burada onun üzerinde daha fazla durmak istemiyoruz. Bununla birlikte, burada ortaya çıkan yönteme dikkat çekmek istiyoruz: Kavranacak esas halkanın saptanması konusunda getirdiğimiz eleştiri bir kelime ile bile aktarılmadıktan sonra, sözde bize ait olan bir eleştiri aktarılmaktadır. (BP yazı kuruluna göre ç.n.) biz, BP'ı "temel ilkelerin esas olarak" TKP/ML tarafından "savunulduğu", bu konuda "önemli bir problem olmadığı" görüşünde olduğu için eleştiriyormuşuz.

Böyle saçma bir eleştiri getirmediğimizi kesinlikle açıklarız. BP yazı kurulunun bu açıklamasıyla, kavranacak esas halkanın saptanması konusundaki GDS'un açık eleştirisi "önemli bir sorun" olup olmadığı sorunu haline getirilmektedir. Bu, hatayı ortaya çıkarmak olan kavranacak esas halka konusundaki keskin sorundan kaçınmak; eleştirimizde söz konusu olanın temel bir eleştiri olduğunu açıkca ortaya koymayan, tam tersine eleştirimizde tali sorunları, "problemler"in olup olmadığını (kimin problemi yokturki) söz konusu ettiğimiz izlenimini yaratan bir formülasyonu GDS'un eleştirisi olarak getirmek demektir.

d). BP yazı kurulunun yanıtında, kavranacak esas halkanın saptanmasına getirdiğimiz açık temel eleştiri belirsiz bir eleştiri haline getirildikten sonra, Marksist olmayan başka yöntemlere baş vurulmaktadır:

- Özür ve açıklama olarak "belge böyle bir yorumlamaya açıktır" cümlesi öne sürülmektedir. Devamla "tartışmanın yalnızca sonuçlarının" ortaya konduğu belirtilmektedir.

Biz, yukarıda belgenin yoruma açık olmadığını, tam tersine

(bu belgede ç.n.) AÇIKÇA YANLIŞ bir kavranacak esas halka tespiti yapıldığını açıklığa kavuşturduk. Belgenin bu konuda doğru bir şekilde yorumlanması olanaksızdır. Güneşin dünyanın etrafında döndüğünü öne sürmek, dünyanın güneşin etrafında döndüğü kanıtlandıktan sonra ise, birinci görüşün bu ikinci doğru yoruma açık olduğunu ileri sürmek hilekar safsatacılıktır. BP yazı kurulu tam da böyle davranmaktadır.

Söz konusu olanın "kısa bir özet" olması gerçeği bile (ki biz bunu yadsımak istemiyoruz), onun YANLIŞ bir ÖZET olduğu gerçeğinden hiç bir şey değiştirmez. Öyleyse, "böyle bir yorumlamaya açık", "sorunların detaylandırılmadan kısaca konmasından" gibi kaçamaklar niye? Bu kaçamaklar, içeriksel sorunları, üslup, redaksiyonel, şekilsel sorunlar düzeyine indirmenin araçlarıdır! Böylece eleştirinin değeri en aza indirgenmekte, hatta daha kötüsü eleştirenler birden formülasyonlarda aşırı derecede titiz davranan, "kılı kırk yaran", bilgiçlik taslıyan, formülasyonlara tapan kişiler olarak gösterilmektedir.

- Başka bir özür olarak, "tartışılan özel bir sorunla ilgili sonuçlar genel sonuçlar olarak görülebilmektedir" (savı ç.n.) öne sürülüyor. Kavranacak esas halka sorununda hatanın bu şekilde açıklanmaya bile çalışılmamış olması raslantı değildir. Çünkü tam da ilkelere ile somut araştırma arasındaki ilişki sorununda hangi "özel sorun"un genel olarak formüle edildiği gerçekten de anlaşılamaz.

- Devamla şöyle denmektedir:

"Sonunda belge, bolşeviklerin diğer belgelerinden bağımsız olarak tek başına ele alındığında, GDS'den yoldaşların yaptığı gibi yorumlara açık hale gelmektedir." (BP 13/3 sf. 78)

Burada karşımıza çıkan merkezi savla aslında şu kastedilmektedir: Biz bütün bunları başka bir yerde doğru bir şekilde söyledik, öyleyse bizi, burada bir kez yanlış veya yanlış yorumlamaya açık bir şekilde söylemişsek, neden eleştiriyorsunuz?

Burada gerçi bunu söylüyoruz, ama başka yerlerde, tamamiyle başka şeyler söyledik şeklindeki bu "sav" kesinlikle Marksist değildir ve ayrıca da tamamiyle tutarsız bir savdır. Sigarasını yatakta söndürüp bir yangının çıkmasına neden olan bir kişinin özür olarak sigarasını her zaman küllükte söndürdüğünü söyleyemeyeceğini günlük hayattan biliyoruz. Bu, hatanın ağırlığını biraz hafifletebilecek bir sav olabilir -- bir insanın her zaman yatakta söndürmesi çok daha ağır bir hatadır -- ama bir hatanın hata olarak kalmasından hiç bir şey değiştirmez.

Herkesçe bilinen bu gerçeği bilinçli olarak bu kadar göze batıcı bir şekilde açıklıyoruz, çünkü bu sorunda "başka bir yerde biz onu doğru bir şekilde söylemiştik" şeklindeki sav önünde bir adım bile geri çekilmemek çok önemlidir.

"Günlük hayat"ın sorunlarından Marksist yöntemlerle (yürütülmesi gereken ç.n.) parti içi mücadele sorununa geçtiğimizde, bu sav ağır ve kaba bir hata içermektedir: Bu, DOĞRU BİR ÇİZGİDEN SAPMALARLA karşı GERÇEK BİR MÜCADELE YÜRÜTÜLEMEYECEĞİ anlamına gelir, çünkü BAŞKA BİR YERDE doğru bir şekilde formüle edilmiş doğru çizgiye işaret edilerek, aslında belgede söylenenlerin gerçekte savunulmadığı ileri sürülecektir.

Hatta daha kötüsü: Parti içinde iki çizgi var olduğu zaman bile, duruma göre -- birbirine zıt iki belge var olduğu zaman -- herkes

kendini "kendi belgesine" dayandıracaktır. (14)

- Daha ilerde şunlar söylenmektedir:

"Bu (Yani ne? Bir dizi başka belgede söylenenlerin hepsinin merkezi bir belgede söylenmemiş olması mı, yoksa belgenin tek başına ele alındığında yanlış yorumlamalara açık olması mı? - y.n.) belgenin hata ve eksikliğidir. Ve GDS'den yoldaşlar bu noktayı haklı olarak eleştirmektedirler." (BP 13/3, sf. 78)

Biz bu noktayı, ne haklı olarak, ne de haksız yere eleştirdik; biz onu hiç eleştirmedik. Yani BP yazı kurulu kendisinin icat ettiği bir eleştiriyi kabul etmekte ve böylece diğer yandan asıl eleştiriyi hasır altı etmektedir. Çelişkileri örtbas eden BÖYLE BİR ONAMAYA biz kesinlikle KARŞIYIZ.

- Tıpkıbasımını yaptığımız üç (altı) paragrafın sonuncusunda BP yazı kurulu yeniden (suçsuz olduğunu ç.n.) ileri sürüyor:

"GDS'den yoldaşların eleştirdiği bu konuda bolşeviklerin belgeleri bütünlük içinde incelendiğinde, bolşeviklerin bu belgede yoruma açık şekildeki (!!!) (Almancaya "bu belgeden anlaşılabilir" şekilde" olarak çevrilmiş ç.n.) bir düşünceye sahip olmadıkları görülür." (BP 13/3, sf. 78)

Bu bölüm gerçekten de tamamiyle yanlıştır. İlk üç (altı) paragrafa yönelttiğimiz eleştirinin CAN ALICI NOKTASI olduğu için bir kez daha yineliyoruz: Söz konusu olan şey, kavranacak esas halka tespiti- nin yanlış anlaşılabilirliği değil, açıkça yanlış olmasıdır.

Ayrıca: "TKP/ML(B) 1. Konferansı" adlı belgenin bir hata içerip içermediği sorusunu yanıtlamak için bolşeviklerin diğer bütün belgelerine başvurmak tamamiyle yanlıştır.

- BP YAZI KURULUNUN SAKAT YÖNTEMİNİN NEYE yol açtığını üç (altı) paragrafın en son bölümü göstermektedir. Orada şöyle denmektedir:

"... yani (bolşeviklerin ç.n.)

- 'Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunma konusunda görevler çözülmüştür'

- 'esas görev bu değildir' şeklindeki bir düşünceye sahip olmadıkları görülür. Yani sözü geçen belgede, bolşeviklerin, tartışılan konudaki gerçek görüşleri tam olarak yansımamaktadır." (BP 13/3, sf. 78)

BP yazı kurulunun yanıtından yaptığımız bu alıntıyı şekilsel olarak ikiye böldük, çünkü (burada ç.n.) arka arkaya incelenmesi gereken iki sav öne sürülmektedir.

1. sav hakkında: Burada yepyeni bir formülasyon, yani ilkelerin savunulması (görevinin ç.n.) "çözülmüş" olup olmadığı sorunu, ortaya atılmaktadır. Halbuki bu formülasyon hiç bir zaman tartışma konusu değildi, çünkü parti inşasının ikinci aşamasında bile bu ilkelerin savunulması görevi çözülmüş olmayacaktır. Yüzüncü kez hatırlatıyoruz: Tartışma konusu olan şey, kavranacak esas halka soru- nuydu.

2.sav hakkında: Bu sav kesinlikle doğru değildir. Eleştirilen belgede, kavranacak esas halka olarak açıkça ilkelerin savunulması değil de, "devrimin somut sorunlarına çözümler getiren berrak bir çizgi"nin yaratılması saptandıktan sonra, bunun BP yazı kurulu tarafından savunulmadığını ileri sürmek için okuyucunun yargıya varma yeteneği konusunda büyük bir saygı eksikliğine sahip olmak gerekir.

BP yazı kurulunun, ilkelerin savunulmasının kavranacak esas halka olmadığını açık bir şekilde saptamadığı doğrudur. Onun, bu Marksist-Leninist görüşe karşı açık, doğrudan bir mücadele yürütmediği doğrudur. Bununla birlikte o, başka bir şeyi, yani Türkiye' deki durumun somut incelenmesini, kavranacak esas halka olarak saptamıştır. Bu açıkça yanlıştır ve belgenin bolşeviklerin görüşlerini "tam olarak" yansıtmamasıyla hiç bir ilgisi yoktur.

Bir hatayı kabullenmek, gerçekten bu kadar zormudur?

2) Konuyu "daha ayrıntılı" bir şekilde ele alan bir sonraki 2 1/2 (TÜRKÇEDE 1 1/2) paragraf

"Sorun tam olarak nedir?

GDS'den yoldaşların eleştirdiği belgede, TKP/ML içindeki Marksist-Leninistlerin -- bolşeviklerin -- durumu üzerine tartışılan bölümde şöyle denmektedir:

'Bizim siyasi çizgimize gelince: Bugün partinin çizgisindeki Marksizm-Leninizmin en temel ilkeleri konusunda var olan hata ve sapmalara karşı doğru Marksist-Leninist görüşleri, Marksist-Leninist ilkeleri savunuyoruz. Fakat Türkiye devriminin somut sorunlarına getirilmesi gerekli somut çözümler konusunda bizim görüşlerimiz geliştirilmeye muhtaçtır.' (BP, sayı:1, sf. 109)

Burda sorun, genel olarak TKP/ML açısından değil, TKP/ML içindeki Marksist-Leninist kanat, yani bolşevikler açısından ortaya konmaktadır. Gerçekten de bolşevikler, bugün Marksizm-Leninizmin genel ilkelerini TKP/ML'in geçmiş çizgisindeki hata ve sapmalara karşı da savunma durumundadır. Ancak bu bolşevikler açısından da, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevinin esas olarak çözüldüğü; artık bu görevin ikincil bir görev olduğu anlamına gelmemektedir. Marksizm-Leninizmin en genel ilkeleri kaba çarpıtmalara karşı savunulmasına rağmen; bu ilkelerin kavranması ve savunulması bolşeviklerin bütünü açısından çok sığdır." (BP 13/3, sf. 78)

Yorum:

a). Görüşümüze göre, TKP/ML(B)'in 1. Konferansından (yukarıda ç.n.) yapılan alıntının GDS tarafından eleştirildiği ve şimdi de BP yazı kurulunun bu alıntıya getirilen eleştiriye karşılık verdiği izlenimi okuyucuda uyanmaktadır (örneğin bir çok yoldaşımızda bu böyle olmuştur).

Bundan dolayı GDS'un eleştirisinde bu alıntıyı göz önünde bulundurmuş olduğunu baştan saptamak istiyoruz. TKP/ML(B)'in 1. Konferansının hatalarını aynı şekilde içeren bu alıntının da tartışmaya sokulmuş olmasının çok iyi olduğunu göstereceğiz.

Bu konuyu daha etraflıca incelemeden önce, "sorunun" BP yazı kurulu tarafından "daha ayrıntılı açıklanmasında", kavranacak esas halkanın ne olduğu, BP'in gelecekteki çalışmasında kavranacak esas halkanın ne olması gerektiği sorunlarının "daha ayrıntılı" olarak ele alınıp açıklanmasının yerine şimdi de bambaşka bir alıntının ortaya atıldığını bir kez daha vurgulamak istiyoruz. Biz bu konunun üzerinde bu kadar çok duruyoruz, çünkü yazı kurulunun yanıtındaki gerçekten merkezi hata, şu veya bu derece ustalıkla ana eleştirimizin etrafında dolaşılacak istenmesinde yatmaktadır.

. Alıntıya şimdi daha dikkatlice bakalım. Burada iki sorun karşı karşıya getirilmekte ve ele alınmaktadır. Marksist-Leninist ilkeler sorunuyla ilgili olarak, bolşeviklerin

"... bugün partinin çizgisindeki Marksizm-Leninizmin en temel ilkeleri konusunda var olan hata ve sapmalara karşı doğru Marksist-Leninist görüşleri, Marksist-Leninist ilkeleri (Almancaya "parti içinde Marksizm-Leninizmin temelleri üzerine yürütülen tartışmada bugün Marksist-Leninist ilkeleri" olarak çevrilmiş ç.n.)"

avunduğu saptanmaktadır.

1 konuda her şey yolunda gözükmektedir. Ama sorun tam olarak nedir? Evam edildiğinde, BP'in buna yanıtı açıktır:

"Fakat Türkiye devriminin somut sorunlarına getirilmesi gerekli somut çözümler konusunda bizim görüşlerimiz geliştirilmeye muhtaçtır." (a.g.y.)

Bu alıntı içerik olarak, burada da BP'in çalışmasının ağırlık noktasını, Türkiye'deki somut durumun incelenmesinin oluşturduğunu göstermektedir. Çünkü ilkeler konusunda, bolşevikler onları savunmaktadır, sadece Türkiye devriminin somut sorunlarına getirilecek çözümler konusunda görüşlerinin "geliştirilmesi" gerekmektedir.

Yani bu alıntı sadece, bolşeviklerin belgesinde bulunan hataların bir kereye özgü olmadığı, tam tersine BP'in gelecekteki çalışmasının merkezinde neyin durması gerektiği sorusuna bir çok kez yanlış yanıt verildiği şeklindeki eleştirimizin haklılığını kanıtlamaktadır.

BP yazı kurulunun bu alıntıya yaptığı yorumda, bu sorunun bolşevikler açısından ortaya konduğu saptandıktan sonra (bu açıklama neden yapılıyor? Kimse bunun aksini ileri sürmediki) bir daha şu vurgulanıyor:

"Gerçekten de, bolşevikler, BUGÜN MARKSİZM-LENİNİZMİN GENEL İLKELERİNİ TKP/ML'İN GEÇMİŞ ÇİZGİSİNDEKİ HATA VE SAPMALARA KARŞI DA SAVUNMA DURUMUNDADIRLAR." (a.g.y.)

Bu söylenenler hakkında birinci olarak şunu (ki bu çok önemlidir) saptamalıyız: Eski TKP/ML ve onun ilkeleri savunması hakkındaki açıklamalara paralel olarak artık bazı veya belli, üzerinde tartışılan ilkelerin değil de, genel olarak "ilkeler" in savunulduğundan söz edilmektedir.

Bu toptancı savın bu şekilde ayakta tutulamıyacağı görüşündeyiz. Bunu yaparken, tabii ki, bolşeviklerin MK hizibine karşı mücadeleden bir çok sorunda şüphe götürmeyecek bir şekilde Marksist-Leninist pozisyonlarda durduklarını yadsımak bizim için söz konusu değildir. Bununla birlikte, MK hizibinin haklı olmadığı, ama bolşeviklerin polemiklerinin de (görüşümüze göre) Marksizm-Leninizmin öğretilerine gerçekten dayanmadığı bir dizi ilke sel sorun da bulunmaktadır.

Bolşevik parti, onun inşasının yasaları, parti içi mücadele yasaları, ideolojik mücadele ile örgütsel mücadele arasındaki ilişki, disiplin sorunu gibi merkezi sorunlar ele alındığında, bu sorunlarda en hafif deyimle (bolşeviklerde ç.n.) bazı açık olmayan noktaların bulunduğu saptanmak zorunda kalınacaktır. (2)

Ayrıca bu ilişkide başka bir bakış açısı da şudur: Sadece tek tek ilkeleri değil de Marksizm-Leninizmin kendi içinde bütünlüklü teorisini parça parça değil de temelden inceleyip kavramış bir yönetici kadro çekirdeği gerçekten şimdiden var mıdır?

c). Bir sonraki paragrafta BP yazı kurulu, kendileri için ilkelere savunulması görevinin "esas olarak çözülmediğini, kendilerinin de ilkeleri hala "çok sığ" kavradıklarını söyleyerek, (yukarıdaki ç.n.) mutlak sözlerinin sınırlarını biraz daraltmaktadır. Bununla birlikte, bu sözlerin anlamsız olduğu görüşündeyiz, çünkü ilkelere savunulması ve kavranması (görevini ç.n.) "esas olarak", köklü ve "çok sığ" olmayan bir şekilde çözüldüğünü kim ileri sürebilir?

Böyle genel boş laflar, kesinlikle alçak gönüllülüğün bir ifadesi değildir, tam tersine onlar, daha çok kimseye zarar vermeyecek kadar genel tutulan formülasyonlardır.

Görev, böyle genel laflar yerine -- TKP/ML ve onun ilkelerin savunulmasında oynadığı rolün değerlendirilmesi konusunda da talep ettiğimiz gibi -- bolşeviklerin mücadelelerinde hangi ilkeleri gerçekten savunduklarını, aynı zamanda bu alanda hangi hata ve sapmaların, hangi eksiklik ve zaafaların bulunduğunu tek tek araştırmak ve özeleştirici bir şekilde ortaya koymak olmalıydı.

d). BP yazı kurulunun, kendileri için ilkelerin savunulmasının "ikincil" bir görev olmadığı şeklindeki yanıtı, bunun aynı zamanda kavranacak esas halka olan Türkiye'deki devrimin somut sorunlarının "somut incelenmesi", onlara çözümler getirilmesini dıştala^ı yıp dıştalamadığını bir kenara bırakıyor.

Biz, YA BİRİ-YA ÖBÜRÜ diyoruz! BP açıkca bize karşı gelmiyor, ama HEM BİRİ-HEM ÖBÜRÜ diyor. Onlar birincil olarak ilkelerin savunulması gerektiğini (önce "en genel ilkelerin kaba çarpıtmalara karşı" savunulduğunu saptadıktan sonra -- o zaman işin sadece incelikleri kalmıştır -- bu ana görevin saptanmasının inandırıcı olmamasına rağmen) söylüyorlar, ve aynı zamanda "somut inceleme"yi çalışmalarında kavranacak esas halka olarak saptamayla bunun çeliştiğini hiç görmüyorlar. Bu, ileride daha bir çok kez raslıyacağımız CAN ALICI bir SORUNDUR.

3) Bolşeviklerin Sonraki Paragrafları: Tartışılan sorunun sınırlarının daraltılması

"Bolşeviklerin bu konudaki relatif ileriliği; diğer gurupların (ve bu arada Merkez Komitesi hizibinin) bu konudaki aşırı sapmaları karşısında, onları reddetme temelinde onlara göre bir ileriliktir.

Bu, bolşevikler açısından da bugün bütün çalışmalar içinde birincil olanın Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kavranılması ve savunulması olduğu anlamına gelmektedir. GDS'den yoldaşların eleştirdiği bölümde ise bu tespit berrak bir şekilde yapılmakta; Marksizm-Leninizmin genel ilkelerinin genel olarak savunulduğunun söylendiği cümlelerin hemen ardından; Türkiye devriminin somut sorunları konusundaki eksiklik ortaya konarak; sanki Marksist-Leninist ilkelerin savunulmasında yeterli olduğu düşünülmesi savunuluyormuş gibi görünmektedir. Türkiye devriminin somut sorunları konusunda eksik olduğu tespiti doğrudur. Ancak sorun bu eksikliğin nasıl giderileceği sorunudur. Türkiye devriminin somut sorunlarına ancak Marksizm-Leninizmin ilkeleri kavranıldığı ve savunulduğu ölçüde doğru çözümler getirilebilir. Bu yüzden bu görev -- yani Türkiye devriminin somut sorunlarına doğru çözümler getirme görevi -- Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kavranılması ve savunulması görevine bağlı olarak ele alınmak zorundadır.

Bolşeviklerin bir çok belgesinde sorun bu şekilde ortaya konmuş; birincil görevin Marksizm-Leninizmin ilkelerin kavranması ve savunulması olduğu ortaya konmuştur.

Bolşevik Partizan'ın birinci sayısında 'Çıkarken' yazısında da Bolşevik Partizan'ın şu görevleri yerine getirmek için çıktığı açıklanmıştır:

1. Marksizm-Leninizmin ilkelerinin her türlü oportünist ve ve revizyonist çarpıtmaya karşı savunulması
2. Marksizm-Leninizmin Türkiye somutuna uygulanması; Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak Türkiye'nin yapısının incelenmesi ve Türkiye devriminin somut sorunlarına somut çözümler getirilmesi. (BP, sayı:1, s.4)

Görüldüğü gibi, burda ikinci görev, yani Türkiye'nin yapısının incelenmesi, Türkiye devriminin somut sorunlarına çözümler getirilmesi görevi, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması görevine bağımlı olarak ele alınmaktadır." (BP 13/3, sf.78/79)

orum:

a). Neden şimdi bolşeviklerin revizyonist ve sözde Marksist guruplara göre değerlendirildiği bizim için açık değildir. Görüşümüze göre, bu, konuya ait değildir ve aslında dikkatleri başka yere çekmeye yaramaktadır. Bundan başka, burada -- körlerin arasında tek gözlülerin kral olduğu anlamında -- bolşeviklerin bu guruplara oranla daha iyi durumda olduklarını gösterme isteğinin yattığı hava sı bulunmaktadır. Görüşümüze göre, ilkelerin savunulması konusunda, insan, kendi oynadığı rolü bu görevin gereklerine göre ölçmelidir; zaten üzerinde tartışmaya değmeyen ve bazen bırakalım Marksist-Leninist pozisyonları, devrimci pozisyonlardan eleştirilebilecek guruplara göre değil.

b). Bolşevik Partizan yazı kurulunun ilerideki açıklamalarını da belirleyen bir sorun, BP yazı kurulunun, bolşevikler için de

"bugün bütün çalışmalar içinde birincil olanın Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kavranılması ve savunulması olduğu"nu (a.g. (a.g.y.)

açıkladığı yerde de kendini göstermektedir: İLKELERİN SAVUNULMASI- NI GEREKLİ KILAN ASIL NEDEN BÜTÜN BÖLÜMDE (ve yanıtın tümünde de) hiç bir şekilde gerekçelendirilmemektedir. Uluslararası modern revizyonizm ve onun çeşitli görüntülerine karşı mücadele büyük görevini, uluslararası Marksist-Leninist hareketin birliğinin sağlanması, devrimin başarılı bir şekilde hazırlanıp yapılmasının vazgeçilmez önkoşulu olan kadroların Marksizm-Leninizm ruhuyla eğitilmesi ni v.s. içeren bu önemli ve çok yönlü soruya değinilmemekte, tam tersine sonuç olarak (bu sorun ç.n.) -- ileride göreceğimiz gibi -- bir soruna indirgenmektedir : "Somut araştırmaları" doğru yapabilmek için ilkeler gereklidir ve onların savunulması birincildir.

Devamla söylendiği gibi, Türkiye'nin ve Türkiye devriminin somut sorunlarının somut incelenmesi sorununda eksikliklerin olduğu gerçekten doğrudur. Bu tespitte eleştirmiş olduğumuz veya eleştirdiğimiz hiç bir şey yoktur. Ama BP yazı kurulu bu doğru tespitin hemen ardından:

"Ancak sorun bu eksikliğin nasıl giderileceği sorunudur." (a.g.y.)

diyorsa, o zaman BP yazı kurulunun bununla (bu tespitle ç.n.) sorunları tamamiyle yanlış ele aldığıın yeniden vurgulanması gerekir. Bugün birinci planda söz konusu olan sorun tam da bu sorun değildir! 1 numaralı sorun -- ki bolşeviklerin açıklamalarında bu konuda tek bir kelime bulunmamaktadır -- şudur: İLKELE

RİN SAVUNULMASINDA VE KAVRANMASINDA HANGİ EKSİKLİKLERİN VAR OLDUĞU, İLKELERİN SAVUNULMASI GÖREVİNİN NİÇİN BİRİNCİL, BÜYÜK VE ÇOK-YÖNLÜ BİR GÖREV OLDUĞU SORUNLARI ÜZERİNDE BP NİÇİN DURMAMAKTADIR?

Bu, BP'ın bütün dikkatlerini "somut sorunları" çözmeye yönelttiğini ve bu görevden dolayı ilkelere öncelik tanımayı kabul ettiğini göstermektedir.

Tam da bu nedenden dolayı, ilkelerin savunulması ile somut araştırma arasındaki ilişki, somut araştırma konusundaki eksikliklerden yola çıkılarak ele alınmakta ve Marksizm-Leninizmin hangi -- devrimin iki aşaması, bolşevik parti, parti içi mücadele sorunları, proletarya diktatörlüğü üzerine gibi -- ilkelerinin (yani Türkiye'nin sosyo-ekonomik durumunun nesnel gerçeği ile doğrudan bağı olmayan, kendi başlarına ve birincil olarak ele alınabilen ve alınması gereken sorunlar) uluslararası komünist hareket içinde savunulması gerektiği sorunu kendi başına ele alınmamaktadır.

İlkelerin savunulmasının baş görev olarak saptanması gerektiği görüşünde olduğunu kanıtlamak için, BP'dan "Çıkarken" adlı yazıdan alıntı yaptığı yerde bile BP yazı kurulu, hemen (bu alıntının ç.n.) ardından yaptığı yorumda, eleştirimizi doğrulamaktadır. Yorum, ilkelerin savunulmasının nedeni olarak yine, modern revizyonizme karşı mücadele, kadroların Marksizm-Leninizmle eğitilmesi, kendi çehresinin ortaya konması sorunlarının merkeze konmadığını, bunların yerine bugün ikincil olan bir sorunun çıkış noktası olarak alındığını göstermektedir. Kavranması gereken "esas halka" Türkiye'nin yapısını incelemek, "Türkiye devriminin somut sorunlarına çözümler getirmektir; "neyin eksik olduğu", Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasına bağlıdır.

GDS'UN, İLKELERİN SAVUNULMASINDAN BP'ın ANLADIĞINDAN TAMAMIYLA BAŞKA BİR ŞEY ANLADIĞI ortaya çıkmaktadır.

Biz, BP'ın somut incelemeyi ilkelere öncelik tanımadan ve onlara dayanmadan yapmak istediği görüşünde değildik ve BP'a bu şekilde bir eleştiri getirmedi. Bizim eleştirimiz bu değildi. Biz, BP'ı aslında, ilkeler sorununu "somut araştırma" sınırlı bakış açısından ele aldığı için eleştiriyoruz. Biz, onların ağırlık noktası tespitlerini eleştiriyoruz. Görüşümüze göre, -- özellikle milyonlarca kitleyi kazanmak için vazgeçilmez olan -- "somut inceleme (bunun ilkelere yola çıkarak yapılması gerektiği kendiliğinden anlaşılır bir şeydir) büyük görevi bugün İKİNCİ PLANA itilmelidir.

Partinin yaratılması, UMLH (Uluslararası Marksist-Leninist Hareket) in birliği, işçi sınıfının öncüsünün komünizme kazanılması için ve rilen mücadelede bugün belirleyici olan, modern revizyonizmin çeşitli görünümüne, her şeyden önce Kruşçef-revizyonizmine karşı amansız mücadele içinde, Marksizm-Leninizmin kendi içinde bütünlüklü teorisinin ve ilkelerinin kavranması ve savunulmasıdır.

Biz, tam da bu bakış açısından BP'ın 1. Konferansındaki ve şimdi bu radaki anlayışını eleştiriyoruz.

c). Başka bir belgeden alıntı yapma ve "bir çok belgede" ilkelerin savunulmasının "baş görev" olduğunun propagandasının yapıldığını (ki görünen odur ki, biz bundan bambaşka şeyler anlıyoruz) vurgulama yöntemi doğru bir yöntem değildir.

Bu yöntem, hatayı hafifletmeye, onu raslantısal bir şey düzeyine indirmeye, eleştirenleri abartan veya diğer önemli belgelerle bile baş vurmamış kişiler olarak göstermeye hizmet etmektedir.

GDS, BP'in her zaman somut incelemenin kavranacak esas ka olduğunu söylediğini ileri sürseydi, böyle bir yöntem haklı bilirdi. Oysa biz sadece bir belgeyi eleştirdik. Bununla bir- te, adeta MARKSİZM-LENİNİZMİN BAYRAĞINI YÜKSEKLERE KALDIRMIŞ n ve tabir caizse bolşeviklerin "doğum kağıdı"nı oluşturan bu gonin olağanüstü öneme sahip ve merkezi bir belge olduğu kav- malıdır. Eğer böyle bir belgede ağır hatalar bulunuyorsa, onlar ıştırılıp ortadan kaldırılmalıdır ve bu durumda başka bir belge- işaret etmek sorunu çözmez. Başka bir yerde başka bir şey söy- se bile, bir hata ve bir sapma, bir hata ve bir sapma olarak ır -- Özellikle merkezi bir belgede.

Bir sonraki paragrafta eleştiri hafifletiliyor ve hedefinden ptiriliyor

İmdiye kadar incelediğimiz "daha ayrıntılı" açıklamanın ilk uzun lümü aşağıdaki cümlelerle sona eriyor:

"Bolşeviklerin bu anlayışının berrak bir şekilde bolşeviklerin 1. Konferans belgesinde formüle edilmemesi; yanlış yorumlara açık kapı bırakılması önemli bir eksikliktir. Bu eksiklik gide rilmemesi halinde içimizde Marksizm-Leninizmin klasiklerinin eserlerinin incelenmesini; Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kav ranması yönünde yapılan eğitimi lüks görme eğilimlerine, üç-beş aylık bir süre içinde Türkiye devriminin bütün sorunlarına doğ ru çözümler getirme hayallerine ve isteklerine dayanak olabi- lir, nitekim olmuştur da. Uluslararası plandaki revizyonizme . karşı mücadeleye katılmayı lüks gören, ülkemizde de oportunist- lere karşı mücadelede çıkış noktasının 'Marksizm-Leninizmin ge nel ilkeleri'değil; 'Türkiye somutu' olması gerektiğini savunan düşünceler çıkmıştır. Bu düşünceler, bizim genelimiz açısından Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kavranmasının ne kadar sığ ol- duğu gerçeğini kavramayan düşüncelerdir. GDS'den yoldaşların Konferans belgesinin sözü geçen bölümüne dikkat çekmesi bu yüz den yerindedir ve bizim yanlışları ve eksiklikleri aşmamız için önemli bir yardımdır." (BP 13/3, sf. 79)

orum:

1 paragraf, Marksist-Leninistlerin özeleştirilerinde nasıl davran amaları gerektiğinin örnekleriyle doludur.

a). "berrak bir şekilde...formüle edilmemesi", "yanlış yorumlara çık kapı bırakılması" bu paragrafta da yeniden karşılaştığımız ekrar tekrar yinelenen "siyasi açıklama"lar işte bunlardır. Tam anlamıyla bir hatanın, bir sapmanın değil de sadece bir muğlaklı- ın, bir eksikliğin, çok az veya yeterli derecede berrak bir şekil le v.s. açıklanmamış olan bir şeyin söz konusu olduğunu göstermek için bunlar başa konmuştur.

b). İkinci nokta ise, BP yazı kurulunun gerçekten var olan bir sap maya karşı yönelttiğimiz bir eleştiriye, bir sapma OLASILIĞINA kar şı yönelen bir eleştiri haline dönüştürmesi ve en olumsuz bir şe- kilde tanımlanan BAMBASKA KİŞİLERİN birden eleştirimizin hedefi ha line gelmeleridir. Kimin böyle bir şey savunduğu bizi gerçekten il gilendirmektedir. Bu birinci olarak. İkinci olarak, Marksizm-Leni- nizmin öğrenilmesinin lüks olduğu v.s. şeklindeki görüşler artık sapma değil, revizyonizmin koyusudur. Üçüncü olarak, bu görüşleri savunan kişilerin yeri burası değildir, onlara bolşeviklerin safla rında yer yoktur. Eğer gerçekten bolşeviklerin saflarında böyle gö rüşler savunuluyorsa, bu, sadece ideolojik mücadelenin keskinleşti rilmesi gerektiğini gösterir.

c). Bu açıklamaların sonunda şöyle denmektedir:

"GDS'den yoldaşların konferans belgesinin sözü geçen bölümüne dikkat çekmesi bu yüz den yerindedir." (a.g.y.)

Bu aşırı görüşler savunulmasaydı ne olurdu, o zaman eleştirimiz yersiz mi olurdu? sorusunu sormak istiyoruz. Burada eleştirinin tümü, BP saflarındaki herhangi bir sapmaya karşı mücadele için yararlı olduğu görünümü verilmektedir.

Oysa aslında eleştirimiz önemli ve iyiydi, çünkü eleştiri bu belgeyi kaleme almış olan BP'ın ÖNDER YOLDAŞLARINA ve TKP/ML(B)'in MERKEZİ bir BELGESİNİ hedef alıyordu.

5) BP'ın yanıtının bir sonraki dört paragrafı

Devamla şöyle denmektedir:

"GDS'den yoldaşlar ikinci olarak 1. Bolşevik Konferans belgesinde yer alan 'TKP/ML şimdiye kadarki çizgisi ile bu guruplardan (oportünist guruplardan-BP) Marksizm-Leninizmin ilkelerini esas olarak (Almancaya "en azından Marksizm-Leninizmin temel ilkelerini" olarak çevrilmiş ç.n.) savunma noktasında ayrılmıştır' tespitini eleştiriyorlar. Bu tespitin bu şekli ile yanlış olduğunu; bu tespitin bu şekli ile TKP/ML'in bütün temel konularda Marksizm-Leninizmi savunduğu izleniminin yaratıldığını gerçek durumun bu olmadığını ortaya koyuyorlar.

Bu konuda bolşevikler, TKP/ML'in bugüne kadarki çizgisinin her temel noktada Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunduğu görüşün de değillerdir. Nitekim bolşevikler parti çizgisindeki bir dizi hata, eksiklik ve sapma olduğunu bir çok belgelerinde ortaya koymuşlardır; GDS'den yoldaşların eleştirdiği belgenin kendi içinde de TKP/ML'in çizgisinde hata ve sapmalar olduğu tespiti vardır. Buna rağmen GDS'den yoldaşların eleştirdiği formülasyon yoldaşların yaptığı bir şekilde bir yoruma ve eleştiriye açıktır.

Bolşevikler de, GDS'den yoldaşların tespitleri ile; yani TKP/ML'in temel ilkelerin bir bölümünü savunmuş olduğu; ve fakat bu ilkelerin kabaca savunulmuş olduğu ve parti saflarında ve sempatizanlar arasında çok kaba bir şekilde bilince çıkarılmış olduğu tespitleri ile hemfikirdir. Zaten TKP/ML'deki bölünmede bolşeviklerin bu şekilde düşünmesi; Merkez Komitesi hizibinin ise parti çizgisi dediği şeyi Marksizm-Leninizm bilimi ile eşitlemesi tayin edici rol oynamıştır. Bu eleştiri bu anlamda anlayışımıza değil; formülasyona yönelen bir eleştiridir." (BP 13/3, sf.79-80)

Yorum:

GDS'un eleştirisi bir kez daha özetlendikten (3) sonra, kanıtlanmış ve alıntılarla temellendirilmiş gerçeğe -- yani TKP/ML(B)'in belgesinde, TKP/ML'in "en azından Marksizm-Leninizmin ilkelerini" (belirli, bir kaç değil, "ilkeleri" !!!) savunduğunun öne sürülmesi gerçeğine -- rağmen, şimdi de bolşeviklerin tam da bu görüşte olmadıkları öne sürülmektedir. Bu kesinlikle ciddiyyetten uzak bir tavır, dikkatli okumayanları (aldatmayı ç.n.) amaçlayan bir numaradır.

b). Bundan sonra, BP yazı kurulu, kesinlikle doğru olmayan bu yanlış savı yine başka belgelere dayanarak inanılabilir bir hale getirmeye çalışmaktadır. Doğrusu bunda da hiç başarılı olamamaktadır.

İrili bir belge eleştirildiğinde, başka belgelere dayanmanın sa-
t bir şaşırtma manevrası olduğunu ve onun özeleştiri yapmak şöy-
dursun, getirilen eleştiriye hiç bir yanıt oluşturmadığını bir
na bırakalım, bu diğer belgelere dayanma (yöntemi ç.n.) tartış-
ın konuda geri tepmektedir:

BP yazı kurulu, TKP/ML'in bazı ilkeleri savunduğunu, bazılarını
savunmadığını veya ilkesel hatalar yaptığını savunan başka belge-
lerden alıntı yapacak durumda bile değildir.

- O, "hatalar, eksiklikler ve sapmalar"ı eleştirmekle İLKESEL HATA-
LARI ortaya koymanın bambaşka şeyler olduğunu anlamaksızın, sadece
bolşeviklerin TKP/ML'in "bir dizi hata, eksiklik ve sapmaları"nı
ortaya koyduğunu söylemektedir.

c). BP yazı kurulunun, bolşevikler "GDS'den yoldaşların tespitle-
riyle ... hemfikirdir" diyerek eleştirimizi onaylamasını kabul e-
demeyiz.

YA eleştirimizi gerçekten "tamamiyle" kabul edersiniz, o zaman
TKP/ML "en azından Marksizm-Leninizmin temel ilkelerini" savunmuş-
tur şeklindeki tezinizin tamamiyle yanlış olduğunu açıkca söylersi-
niz. Böyle bir cümle, ama yanıtınızda bulunmamaktadır. YA DA eleş-
tirimizi "tamamiyle" kabul etmezsiniz, o zaman bunu açıkca söyle-
mek zorundasınız. YA BİRİ-YA ÖBÜRÜ!

Her ne olursa olsun, var olan çelişkileri ortaya koymak yerine "o-
naylamayla" onların üzerlerini örtmek, gerçekte var olmayan bir u-
yumluluk görünümü vermek, kesinlikle yararlı değildir; tam tersine
çok zararlıdır.

d). Hangi sorunlarda bizimle "tamamiyle" aynı fikirde olduklarına
açıklık getirmek için yazı kurulu bir kez daha bizim (görüşlerimi-
zi ç.n.) kendi kelimeleriyle özetlerken eleştirimizin önemli bir
noktasını atlamaktadır. Biz, sadece TKP/ML'in bazı ilkeleri savun-
duğunu, bazılarını ise sadece kaba ve eksik bir şekilde savunduğu-
nu savunmadık, bunların yanında TKP/ML'in "bir dizi ilkeyi ya çok
az ... veya hiç savunmadığını ortaya koyduk (BP 13/3, sf. 76).
TKP/ML'in temel ilkeleri savunmadığını kanıtlamak içim belirleyi-
ci bir nokta olmasına rağmen, neden tam da bu nokta atlanmıştır?
Biz, bu tavrı, eleştirimizin keskinliğini almanın bir yönteminden
başka bir şey olarak yorumlayamayız. TPK/ML'in belirli ilkeleri sa-
vunmuş, belirli ilkeleri ise sadece kabaca savunmuş olduğu konusun-
da uyusulabilinirdi, ama onun bazı ilkeleri hiç savunmamış olması
(gerçeğinin açıklanmasıyla ç.n.) bizim pozisyonumuzla BP yazı ku-
rulunun pozisyonu arasındaki uyumsuzluğun tamamiyle ortaya çıkmış
olması gerekirdi.

e). Son paragraf tabir caizse bir "şaheser"dir. Eleştirimizin "an-
layışa değil" "formülasyona" yöneldiği savı basitçe öne sürülmek-
tedir. Bunun yanlış olduğunu çok açık bir şekilde ilan ediyoruz.
Eleştirimiz, eleştirdiğimiz belgede ifade edile anlayışınıza karşı
yönelmektedir.

BP yazı kurulunun bu savı, bölünmede "zaten" ilkeler sorununun "ta-
yin edici" rol oynamış olmasıyla gerekçelendirilmektedir. MK hizi-
bine karşı mücadelede, bolşeviklerin bu alanda da edindikleri ka-
zanımları yadsımak istemiyoruz, yadsımadıkta. Fakat bu kazanımlar,
hiç bir şekilde VAR OLAN HATALARA karşı yönelen eleştiriye HAFİF-
LETMENİN VEYA HATTA TAMAMIYLA REDDETMENİN bir aracı olamazlar. Bir
eleştiriden kaçınmak için, kazanımlara işaret edilmesi kaçınılmaz
olarak yok oluşturma götüren, tamamiyle sakat bir yöntemdir.

f). Son olarak, bizim BİR NEFESTE aktardığımız ve içerik olarak birbirine bağlı olan alıntının (yukarıda tıpkıbasımını yaptığımız ve biraz aşağıda aktaracağımız) iki ayrı bölümde, bir birinden soyutlanmış bir şekilde ele alınarak eleştirimizin KESKİNLİĞİNİN azaltıldığı saptanmalıdır. Eleştirdiğimiz alıntı, kısaca APALARINDA KOPMAZ BAĞ BULUNAN aşağıdaki şu iki düşünceyi içermektedir. TKP/ML, en azından temel ilkeleri savunmuş ama somut gerçeği incelememiştir. Orijinalinden okunabilecek olan alıntı bir bütün olarak böyleydi.

Bu bağdaşık bir düşüncedir ve biz onu kendi iç bağlantısı içinde eleştirmiştik, çünkü bu AÇIKLAMANIN TÜMÜ, TKP/ML'in BAŞ HATASININ, ilkelerde sağlamlık konusundaki eksikliklerden çok "somut araştırma" yapmamış olmasında yatıyormuş gibi göstermektedir. Tam da biz bunun zıttı görüşte olduğumuz eleştirisini getirmiştik ve "parçalara ayırma yöntemi" ile ELEŞTİRİMİZİN tam da BU BAĞLANTISI ve KESKİNLİĞİ ORTADAN KALKMAKTADIR.

Bunu, BP yazı kurulununeleştirdiğimiz alıntının ikinci bölümüne gönderdiği ve alıntının bu ikinci bölümü ile birinci bölüm arasındaki bağa dikkat etmeyen yanıtı ele alırken göreceğiz.

6) BP'in yanıtının bir sonraki dört (iki) paragrafı

Orada şöyle denmektedir:

"GDS'ten yoldaşların üçüncü eleştirisi 1. Bolşevik Konferansı belgesinde TKP/ML'in Türkiye devrimi ile ilgili görüşleri hakkında yapılan tespite yönelmektedir. Bu tespit şöyledir:

'(TKP/ML çizgisinin BPN) Türkiye devriminin somut sorunlarına getirdiği çözümler, Türkiye'nin yapısının somut araştırması sonucu değil, çoğunlukla (a.b.ç.) Çin devriminin Türkiye'ye uygulanması sonucu ortaya konan çözümlerdir.'

Alman yoldaşlar bu tespitleri eleştirirken; böyle toptancı bir değerlendirmenin yanlış olduğunu ortaya koyuyorlar. Onların bu noktadaki eleştirilerinde haklı olan yan, burada TKP/ML çizgisinde Türkiye devrimi ile ilgili olarak İbrahim Kaypakkaya yoldaş tarafından ortaya konan ve Türkiye gerçeklerinin incelenmesi sonucu olan görüşlerin üzerinde durulmaması ve bunun sonucunda bir tek-yanlılığın ortaya çıkmasıdır. Ancak GDS'den yoldaşlar eleştirilerinde belgede "TKP/ML çizgisinde sadece Çin Devriminin çizgisinin kopye edildiğinin ileri sürüldüğü" tespiti yapıyorlar. Onların bu eleştirisi doğru değildir. Çünkü belgede bir tek-yanlılık olmasına rağmen, Türkiye devrimiyle ilgili TKP/ML çizgisinin genel olarak ve yalnızca (ya da her konuda) Çin devriminin kopyacılığı olduğu ileri sürülmüyor. Söylenen, bunun çoğunlukla böyle olduğudur. Burada da bu sorun ortaya konarken, gözönünde bulundurulan —GDS'den yoldaşların da tespit ettiği gibi— gerçekte Türkiye devriminin tüm sorunları değil; öncelikle Türkiye devriminin askeri yoludur. Bu konuda Çin kopyacılığı ve şematizm ortadadır. Birinci Bolşevik Konferansında da esas olarak bu nokta üzerinde tartışılmıştır. Ancak belgede, tartışılan sorun berrak olarak ortaya konmadığından, bu noktada da yanlış anlayışlara ve yorumlamalara açık kapı kalmaktadır." (BP 13/3, s. 80)

Yorum:

a). GDS'un eleştirdiği bölüm, "Türkiye devriminin somut sorunlarına" TKP/ML'nin getirdiği çözümler konusunda iki t e s p i t içermektedir. Bunlardan birincisi, bunların (çözümlerin-ç.n.) ne o l m a d ı ğ ı konusundadır:

"Onlar Türkiye'nin yapısının somut araştırması sonucu" ortaya konmamıştır. (agy)

tespitin, İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarında ortaya konan Kemalizm ve Türkiye Kürdistanında ulusal sorun hakkındaki TKP/ML'in tezlerinin pekâla TÜRKİYE'NİN YAPISININ SOMUT ARAŞTIRMASININ SONUÇLARI olarak ortaya konmuş olduğunu gözardı eden sakat bir YARIM-GERÇEK olduğunu GDS açık ve inandırıcı bir şekilde ortaya koymuştur. Ve biz bunun inkârcı sözde Marksistlere karşı savunulması görevinin önümüzde durduğunu açıkliğa kavuşturduk.

Sözü geçen alıntıda bunun hiç farkına varılmadığı şeklindeki bizim açık eleştirimizi BP yazı kurulu, İbrahim Kaypakkaya'nın bu doğru tezlerinin üzerinde "durulmadığı" şeklindeki bir eleştiriye çeviriyor. Ama sorun, (bunların —ç.n.) "üzerinde durulmamış" olması, bu konuda bir şey söylemenin unutulmuş olması değildir. Hata, kategorik olarak bunun karşıtı, yani TKP/ML'nin Türkiye devriminin somut sorunlarına getirdiği çözümlerin TÜRKİYE'NİN YAPISININ İNCELENMESİ SONUCU ortaya konmadığı şeklinde bir açıklama yapılmasında yatmaktadır. Bu açıklamayla, İbrahim Kaypakkaya'nın ilkelere yola çıkarak devrimin somut sorunlarına Türkiye'nin yapısının incelenmesi sonucu (savunulması gereken) çözümler getirdiği açıkça reddedilmektedir.

Yani, birinci sav temelden yanlıştır ve reddedilmelidir.

Birinci Konferanstan yapılan alıntı, ikinci olarak, TKP/ML'in Türkiye devriminin somut sorunlarına getirdiği somut çözümlerin ne olduğu konusunda bir açıklama içermektedir:

"Çoğunlukla Çin devriminin Türkiye'ye uygulanması sonucu ortaya konan çözümler..." (agy)

"GDS, "çoğunlukla" kelimesinin yerine "sadece" kelimesini yazarak, alıntının bu kısmını —onun "sadece" Çin devriminin bir uygulaması olduğu şeklinde— yanlış aktarmıştır. Bu bizim tarafımızdan yapılan tartışma götürmez bir hatadır."

GDS, "çoğunlukla" kelimesinin yerine "sadece" kelimesini yazarak, alıntının bu kısmını —onun "sadece" Çin devriminin bir uygulaması olduğu şeklinde— yanlış aktarmıştır. Bu bizim tarafımızdan yapılan tartışma götürmez bir hatadır.

Ama bu hata, birinci savın yanlış olduğu ve yanlış kalacağını hiç değiştirmez. Bundan dolayı, eleştirimizin İKİNCİL HATALARININ incelenmesi bir hiledir ve tartışmanın yan sorunlara kaydırılmasına ve asıl hatanın gözlerden gizlenmesine hizmet etmektedir.

Bu sorunu biraz daha ayrıntılı bir şekilde inceleyelim. BP yazı kurulunun verdiği kurnaz yanıt, bizim "çoğunlukla"yı "sadece" ile eşitlememiz hatasından yararlanmaktadır. "Çoğunlukla" formülasyonunun, devrimin somut sorunlarına getirilen somut çözümlerin "çoğunlukla" Çin Devriminden aktarıldığı, ama bunun yanında başka bir bölümün, yani küçük bir bölümün de bulunduğu şeklinde bir yorumlanmasının da mümkün olduğu izlenimi verilmek istenmektedir.

Bu diğer, küçük bölüm nedir öyleyse? Çin devriminin bir kopyasını oluşturmayan bu küçük bölümün doğru ve Türkiye'nin yapısının incelenmesinin sonucu olması olasılığı var mıdır? BP yazı kurulunun yanıtı bu izlenimi vermeye çalışmaktadır.

Ama biz, böyle bir yorumlamanın mümkün olmadığını çok açık bir şekilde söylüyoruz, çünkü bundan yarım cümle önce, yanlış anlaşılamıyacak ve şüpheye yer vermiyecek bir şekilde, "Türkiye devriminin somut sorunlarına" getirilen çözümlerin "Türkiye'nin yapısının somut araştırması sonucu" o l m a d ı ğ ı açıklanmaktadır.

Bu, açık (bir açıklamadır.--ç.n.) Ve BP yazı kurulunun yanıtında bulunan İbrahim Kaypakkaya'nın mirasını inkâr etme kaba hatasının sadece gizlenmek istendiğini göstermektedir.

b). "Cevap"ta ayrıca, Birinci Konferansın "esas olarak" "Türkiye devriminin askeri yolu"nu "gözönünde" bulundurduğu açıklanmaktadır. Yukarıda eleştirdiğimiz formülasyonun bu yüzden ortaya çıktığı (söylenmektedir. --ç.n.) Ama bu açıklama durumu kurtarmamakta, ve şimdiye kadar getirdiğimiz eleştirilere bir yenisini eklemektedir.

Türkiye devrimi hakkındaki somut çizgi birçok sorunu, bu arada askeri yol sorununu da kapsar. Görüşümüze göre, b i r sorunun "esas olarak" diğer sorunların ise sıradan sorunlar olarak ele alınması yanlıştır. Devrimin NİTELİĞİ, ÖNDERLİĞİ, GÜÇLERİ VE DÜŞMANLARI sorunlarının askeri yol sorununa göre önceliği olan somut sorunlar olduğunun bilince çıkarılması gereklidir.

BP yazı kurulu, kendi hatalarını gizlemeye çalışırken, (şüphesiz hayatı öneme sahip bir sorun olan) Türkiye devriminin askeri yolu sorununun, Türkiye devriminin somut çizgisinin ana sorunu haline getirilmesini halâ eleştirmedeğini maalesef onaylamıştır.

Eğer Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı tanınmıyorsa, veya Kemalizm olumlu değerlendiriliyorsa; eğer devrimin demokratik aşamasında proletaryanın hegemonyası kabul edilmiyorsa, veya proletarya diktatörlüğüne geçiş perspektifi yadsınıyorsa, vs., devrimin askeri yolunun doğru bir şekilde saptanmasının hiçbir işe yaramıyacağı açık olmak zorundadır.

c). Basmakalıp ve tekrar tekrar yinelenen "yoruma açık" (açıklamasına--ç.n.) eksik kalmasın diye burada da dikkat çekmek istiyoruz.

7). BP yazı kurulunun "Cevabı"nın son iki paragrafı

Orada şöyle denmektedir:

"GDS'den yoldaşlar eleştirilerinde 'bir sorun henüz madde madde tahlil edilmeden, toptancı ve erken genelleştirmeler yapma'ktan kaçınma yönünde bir uyarıda bulunmaktadırlar. Bu uyarı dikkate alınması gereken önemli bir uyarıdır. Gerçekten de içimizde böyle eğilimler vardır.

GDS'den yoldaşların eleştirisi, aynı zamanda, formülasyonlara da dikkat edilmesi, yanlış anlayışlara ve yoruma açık formülasyonlardan mümkün olduğunca kaçınmaya çalışılması gerektiğini gösteriyor.

BP YAZI KURULU"

Yorum:

Burada GDS'un eleştirisinin özü olarak iki nokta belirtilmektedir.

a). "... toptancı, ... görüşlere eğilim..."! Ama bu hata BP yazı kurulunun görüşüne göre nerede vardır? Eleştirdiğimiz Birinci Konferans belgesinde mi? Anlaşılan hayır, çünkü bu konuda tek bir kelime bile söylenmiyor. Bu hata sadece BP'ın içinde vardır. Eleştirdiğimiz belgede sadece "eksiklikler", muğlaklıklar, "yoruma açık" yerler olduğu şeklindeki BP yazı kurulunun iddialarından dolayı, şimdi gelen ikinci nokta (kendisi içinde--ç.n.) mantıklıdır:

b). "Formülasyonlara da dikkat edilmesi...", anlaşılan içerik doğru (görülüyor--ç.n.)

BP yazı kurulu, GDS'un eleştirisinden çıkarttığı bu son dersle yazısına son veriyor.

Böylece BP yazı kurulunun yanıtı, bir dizi küçük adımlarla, değişikliklerle, başka belgelere işaret etmelerle, eleştirdiğimiz birbirine

güçlü bölümleri bölerek, ufak ödünlerle, vs. GDS'un (eleştirisinin--
n.) girişinde, önemli ek eleştirilerimiz

" i l k e s e l bir eleştirimiz"!!!

olduğunu vurguladığını unutturmayı başarmıştır. Bu, hiçbirşey tara-
ından ortadan kaldırılamıyacak, belgelenmiş bir olgudur. Eğer il-
kesel eleştirimiz doğru görülmüyorsa, o zaman en azından SORUNLARI
"İDEOLOJİK TARTIŞMA VE İDEOLOJİK MÜCADELE İÇİNDE ÇÖZEBİLMENİN T E K
OLU OLARAK ÇELİŞKİLERİN AÇIĞA ÇIKARILMASINI bekleriz.

Şer eleştirimiz gerçekten y a n l ı ş s a ve anladığımız kadarıy-
a, BP yazı kurulunun görüşüne göre, formülasyon sorunlarını ilkesel
sorunlar haline getirdiysek, o zaman bu çok kaba bir hata olurdu ve
BP yazı kurulunun en azından eleştirmesi ve ona karşı mücadele et-
mesi gerekirdi.

P YAZI KURULUNUN TUTTUĞU YOL —eleştirimizi aslında övme, ama buna
ağmen onu sessizce başka bir şekle sokup reddetme, ona BAMBASKA bir
NİTELİK verme, ÇELİŞKİLERİ ortaya çıkarma yerine, onları ÖRTBAS ETME—
ÇELİŞKİLERİN ORTADAN KALDIRILMASINA YOL AÇMAYACAK olan TAMAMIYLE
A N L I Ş bir YOLDUR.

Biz, oportünistlerin cephaneliğinden alınmış, yatıştıran, hatta öven
ve çelişkileri ortadan kaldıran bir yanıt değil, ortak davamızın çı-
arı için canlı bir POLEMİK, varolan çelişkilerin keskinleşmesi ve
ortadan kaldırılmasını bekliyoruz.

GDS

22.1.1982

NOTLAR:

1). Görüşümüze göre, böyle bir durum (TKP/ML içinde--ç.n.) Mao Ze-
dung'un klasik olup olmadığı sorunda vardı. Mao Zedung'un klasik
olarak nitelendirildiği TKP/ML'in tüzüğü ve Birinci Parti Konferan-
sının mesajı gibi önemli belgelerin yanı sıra, Birinci Parti Konfe-
ransının özel bir kararı ve "TKP/ML ve AMLP Ortak Açıklaması" vardı.
M.'nin AMLP ile yapılan ortak açıklamayı onaylarken, Tüzükle olan
çelişkinin üzerine gitmemiş, onu ortaya çıkarıp üzerinde tartışmamış
olmasından dolayı, (parti içinde--ç.n.) değişik görüşler vardı. Bu
durum —eğer bu yöntem elde tutulursa— zorunlu olarak parti belge-
leri ile hokkabazlık edilmesine, partinin çözülmesine, bölünmesine
ve yokolmasına yolaçar. Parti belgelerinde Mao Zedung'a karşı tavrın
tamamıyla çelişkili olması, bu çelişkilerin bölünmeden ö n c e
kamuoyu önünde de ortaya çıkarılmamış olması, bir bölünmenin k a -
ç ı n ı l m a z hale gelmesinin nedenlerinden biriydi.

2). Biz başka bir yerde bu sorunu derinleştireceğiz, ama şimdiden,
Bolşeviklerin, görüşümüze göre, ağır eksiklikler içeren Parti inşa-
sının iki aşamasıyla ilgili görüşlerine (bkz. BP 12/2, s.101) işaret
etmek istiyoruz. Bu eksikliklerin olmasına rağmen, parti inşasının
iki aşaması SBKP/(B)'nin deneyimlerinin sadece genelleştirilmesidir
diyen MK hizibine karşı, bu öğretinin genel geçerliliğe sahip olduğu
propagandasının yapılması şüphesiz bir kazanımdır.

Ayrıca burada şimdiden, Bolşeviklerin, bölünmeden sonraki "disiplin"
konusundaki tavırlarını b u g ü n halâ "doğru Marksist-Leninist
bir tavır olarak" (bkz. BP 12/2) ve "herhangi bir örgütsel tasfiye
işlemine girilmediği; ve en azından karar alınan çerçeve içinde de
olsa tartışmanın engellenmediği şartlarda" (agy. s.81) kendilerinin
örgütsel alanda gündeme getirmemiş olmaları gerçeği, Lenin ve Stalin-
in bu sorunlarla ilgili öğretilerinin doğru bir şekilde kavranmamış,

kapsamlı propagandasının yapılmamış ve pratiğe uygulanmamış olduğunu bize gösterdiğine işaret etmek istiyoruz.

Aynı sorun kendini, "MK VIII. toplantısı öncesinde Mao Zedung'u klasik olarak savunmamak... partinin tüm üyelere yüklediği bir görevdir" (BP 12/2, s.79) açıklamasının yapıldığı yerde göstermektedir. Bu görüş yanlış ve bürokratiktir; o aynı zamanda da temel ideolojik sorunlar sözkonusu olduğu zaman hiçbir MK'nin Hiçbir GE-REKÇE GÖSTERMEDEN bir gün önce söylediğinin tam tersini bir gün sonra karara bağlayıp, bunun uygulanmasını talep edemeyeceği şeklindeki Lenin'in "Bir adım ileri, iki adım geri" adlı kitabında ortaya koyduğu öğretiyi ile tamamen çelişmektedir.

3). Bizim görüşlerimizin BP yazı kurulu tarafından özetlenmesinde, eleştirimizi hafifletme, keskinliğini alma, onun önemini azaltma, uzlaştırma, örtbas etme eğilimi hemen hemen istisnasız sezilmektedir. Bu pis yöntem burada da kendini göstermektedir.

Şöyle özetliyor (BP yazı kurulu--ç.n.):

"(GDS'den yoldaşlar--y.n.) bu tespitin bu şekli ile yanlış olduğunu ... ortaya koyuyorlar."

"Bu şekliyle" --bu kelimecikler-- uydurmadır. Aslında biz kesinlikle böyle "yumuşak" formüle edilmiş bir eleştiri getirmediğimiz. Biz açıkça, "TKP/ML'in temel belgeleri ve TKP/ML'in somut gelişmesi hakkında bilgimiz, BUNUN HiÇ DE BÖYLE OLMADIĞINI GÖSTERMEKTEDİR" tespitini yaptık! Bizim eleştirimiz çok itinalı yapılmıştır ve TKP/ML'in hangi ilkeleri gerçekten, hangi ilkeleri kabaca savunmuş olduğunu, hangilerini ise hiç savunmamış olduğunu saptıyoruz. Bu eleştirinin su götürür bir yanı yoktur.

Bu, eleştirinin tam olarak değil de, "bu şekliyle" kelimeleriyle özetlenmiş olması, çok ufak bir değişiklik yaparak meseleye vahim olabilecek bir şekil verilebileceğini göstermektedir.

Eleştirimiz özetlenmeye devam ediyor:

"TKP/ML'in b ü t ü n temel konularda Marksizm-Leninizmi savunduğu izleniminin yaratıldığını" (GDS'den yoldaşlar ortaya koyuyorlar. --ç.n.)

Burada da (BP yazı kurulu--ç.n.), TKP/ML'in "en azından temel ilkeleri" savunmuş olduğu şeklindeki kendi berrak açıklamasını, onun "bütün" temel ilkeleri savunduğu şeklindeki formülasyona çevirerek izleri yoketmeye çalışmaktadır. Bunlar aslında aynı şeydir ve aynı şeyi ifade ederler --yalnız vurgulamada farklılık vardır. "Bütün" kelimesi meseleye daha keskin bir ifade şekli kazandırır. Bir kişinin bütün trafik kurallarını bildiğini öne sürmesiyle, trafik kurallarını bildiğini söylemesi arasında sadece vurgulamada farklılık vardır.

"Bütün ilkeler" veya "ilkeler" dendiğinde, meselenin özünde bir değişiklik olmuyorsa, o zaman BP yazı kurulunun bu değişikliği niçin yaptığı sorusu ortaya çıkıyor. Görüşümüze göre, böylece BP yazı kurulu devam etme ve BP'in TKP/ML'in "bütün temel sorunlarda Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunduğu" görüşünde olmadığını saptama imkânına daha kolayca sahip olmaktadır.

"BP YAZI KURULUNUN 'CEVAP'INA KAPSAMLI VE AYRINTILI ELESTİRİ" BAŞLIKLİ YAZI HAKKINDA TAVRIMIZ

*****

Burada yayınlayıp tavrı takındığımız yazı; GDS'in bir polemik içinde savundu-
ğu tezlerini ispatlamak amacıyla yazdığı 'Kapsamlı ve ayrıntılı' eleştirisi ya-
sıdır. Bütün polemik içinde en kapsamlı ve en ayrıntılı belge olan bu belge
akkında tavrı takınılması; getirilen eleştiriler içinde neleri doğru bulup,
neleri reddettiğimizi göstermek açısından önemlidir.

U polemikte GDS'in kapsamlı ve ayrıntılı eleştirisi yazısına gelene dek birkaç
azı vardır. Bu yazılar şunlardır:

- TKP/ML(B)'nin I. Konferans belgesi (Bolşevik Partizan, sayı 11/1 de yayınlandı)

- 'TKP/ML(B) I. Konferansı' adlı belgeye eleştirisi (Bu eleştirisi yazısı tarafımız-
dan derhal çevrilerek devrimci kamuoyuna sunuldu. Bu yazı Bolşevik Partizan, sa-
yı 13/3 te yayınlandı. GDS ve diğer kardeşler bu eleştiriyi yalnızca iç organ-
larında yayınladılar.)

- GDS'in getirdiği bu "Eleştiriyeye cevap" Bolşevik Partizan, sayı 13/3 te ya-
yınlandı. Bu cevap GDS'in getirdiği eleştirilerin kavranmaması sonucu; eleştiri-
cilerin ağırlığını alan, hedefini şaşırtan bir cevaptı. GDS bu konuda tavrı ta-
kına kadar, eleştirisi ve cevabı devrimci kamuoyu önünde yayınlanmış olmasına
rağmen, bu cevaba içimizden ve çevremizden herhangi bir eleştirisi gelmedi. Yani
GDS'in eleştirisi onu okuyanlar tarafından; Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun
yorumladığı biçimde anlaşıldı.

- GDS, 27.1.1982 tarihinde tavrı takındı, ama bunu kamuoyuna açmadı. "Bolşevik
Partizan Yazı Kurulunun yanıtı hakkında GDS'in tavrı" başlıklı bu tavrı iki bö-
lümünden oluşuyordu. Birinci bölüm "Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun 'yanıtı' hak-
kında kısa eleştirisi" başlığını taşıyordu. Bu bölümü II. Konferans sırasında çev-
rilerek üzerinde tartışıldı. GDS tavrının bu bölümünde tezler halinde Cevap'a
eleştirilerini toparlıyor, yöntem konusunda şu dört temel eleştiriyi getiriyordu:

"GDS'in eleştirisi, Bolşevik Partizan Yazı Kurulu tarafından adım adım öy-
lesine değiştiriliyor, eleştirinin ilkesel niteliği ortadan kalkıyor."

"İçeriğe ait sorunlar formülasyon sorunları haline getiriliyor; önemli i-
çeriksel eleştiriler, en fazlasından 'muğlaklıklar' olarak kabul ediliyor."

"Eleştirilen belgede yanlış olan şeyden, aynı konuda doğru söylenen başka
bir belgeye atıfta bulunmaya geçiliyor. (Hata hata olarak kalır)"

"GDS'in eleştirisinin hedefi şaşırtılıyor."

Konferansımız bu dört temel yöntem eleştirisinin de, sözü geçen yazıda yapıldığı-
nı; eleştirinin esas olarak doğru olduğunu kabul etti.

GDS içerik konusunda ise "Hem TKP/ML(B)'nin kuruluş belgesinde, hem de Bolşevik
Partizan'ın yanıtında ilkelerin savunulması çok dar ve sınırlı, hatta yanlış
ele alınmaktadır" eleştirisini getiriyordu.

Bu eleştirinin de özde, esasta doğru olduğu Konferansımız tarafından kabul
edildi.

Konferansın ertesinde ilk çıkan Bolşevik Partizan sayısında GDS'in "yanıtı ce-
vap"ın eleştirisinin Konferansta tartışılmış olan bu ilk bölümü yayınlanarak
kamuoyuna sunuldu. Yine kamuoyu önünde Bolşevik Partizan Yazı Kurulu "yöntem
konusunda dört temel eleştirisi"nin de, "içerik konusunda eleştirisi"nin de özü
itibarı ile doğru olduğunu açıkladı.

Bu sorunların daha derinlemesine incelenmesinin "geçmişin değerlendirilmesi
çalışmasının" bir parçası olduğunu açıkladı. (Bkz. Bolşevik Partizan, sayı 16/6,
sf. 62)

Bizim şimdi "Yanıtı kapsamlı ve ayrıntılı eleştiriyeye" cevap vermek için tartış-
maya sunduğumuz bu ilk taslakta söylediklerimiz, aynı zamanda yazının birinci

bölümü hakkında da bir cevap olacaktır.

Bizim açımızdan getirilen eleştirinin özde haklı olması; hiçbir şekilde GDS'in özde haklı olduğu bu eleştirisinin bütün gerekçelerinde; kanıtlama çabalarında; ve bütün detaylarda söylediklerinde haklı olduğu anlamına gelmiyor. Görüşümüze göre; "Kapsamlı ve ayrıntılı eleştiri"; "Yanıtın kısa eleştirisi"nden çok daha açık bir şekilde; GDS'in özde (buradaki öz, öz/şekil ilişkisindeki öz değil; temel, esas anlamında) haklı olduğu bir eleştirinin gerekçelendirilmesinde tek yanlılığına, toptancılığına ve bunun yanında ne gibi hatalar yaptığına bir dizi örnek vermektedir. Bizim bu hatalara dikkat çekmemiz, hiçbir şekilde getirilen eleştirinin esasta doğru olduğunu; gerçekten de eleştirilen yazıda bizim GDS tarafından eleştirilen yöntem ve içerik hatalarını yaptığımızı unutturmamalıdır.

Biz aşağıda GDS'in, bizden alıntılar hakkında yaptığı yorumlar üzerinde tek tek durarak görüşlerimizi koyacağız.

GDS'in bizim yazımızın ilk altı paragrafı hakkında getirdiği yorum üzerine:

- "Bu paragrafların GDS'in eleştirisinin çarpık bir özetini, Bolşevik Partizan'ın asıl hataları konusunda tamamen yanlış bir değerlendirmeyi içerdiği, ve eleştiri konusunda yanlış bir tavır gösterdiği" tespiti doğru bir tespittir. Bu doğru tespitin hemen öncesinde yer alan "Bu paragraflarda hemen hemen her cümle yanlıştır" tespiti, GDS'in abartmacılığının ürünüdür. GDS bu tip abartmaları ile esasta doğru olan bir eleştiriyi güçlendirecek yerde zayıflatmakta; inanılabilirliğini zayıflatmaktadır. "Hemen hemen" sözcüğü de abartmayı relative etse de, sorunu çözmemektedir.

a) maddesinde önce Bolşevik Partizan'ın GDS'in eleştirisini özetlerken "Bolşevik Partizan'ın gelecekte yapacağı çalışmada kavrayacağı ESAS halka konusunda yaptığı tespiti GDS'in eleştirdiğini ilk iki cümlede saptadığı" tespiti yapılıyor.

Bu tespit Bolşevik Partizan'ın 'cevabının' yorumlanması, yanlış aktarılmasıdır. Çünkü ilk iki cümlede söylenenler aynen şöyledir:

"Yayınladığımız eleştiride GDS'den yoldaşlar bir dizi çok önemli soruna dikkat çekiyorlar.

Bu sorunlardan biri 'Türkiyede eksikliği duyulan nedir' sorusu ve buna verilen cevap; bu cevaptan yola çıkılarak kavranacak esas halka tespitidir."

Görüldüğü gibi biz ilk iki cümlede GDS'in bu iki cümleyi yorumladığı yerde 'saptadığımızı' iddia ettiği şeyi; yani "GDS'in Bolşevik Partizan'ı gelecekteki çalışmada kavrayacağı ESAS halka konusunda ELEŞTİRDİĞİ"ni saptamadık. Saptadığımız "GDS'den yoldaşların bir dizi soruna dikkat çektiği, bu sorunlardan birinin de ...kavranacak esas halka tespiti" olduğunu söyledik. Dikkat çekme ile doğrudan eleştirme arasında bizim bildiğimiz kadarı ile fark vardır! Öyle ya da böyle, burada GDS bizim söylemediğimiz birşeyi bize söyletmektedir.

Ardından bize "GDS'in bizi esas halka konusunda eleştirdiği" tespit ettirildikten sonra; GDS bunun üzerine eleştirisini inşa ediyor:

"Bolşevik Partizan'ın esas halka olarak neyi saptamış olduğu, ve GDS'in bu tespitin neresini eleştirdiği konusunda ilgi uyandırılmaktadır... (ama) Bu soruya doğru dürüst yanıt verilmemekte, tam tersine Bolşevik Partizan'ın esas halka konusunda neyi savunmuş olduğu ve GDS'in bunun neresini eleştirdiği konularında okuyucuya kesinlikle kesin bir bilgi verilmemektedir.

... Ama tam da Bolşevik Partizan'ın KAVRANACAK ESAS HALKA konusunda yaptığı AÇIK TESPİTE GETİRİLEN BELİRLEYİCİ ELEŞTİRİ ne a l t ı yapıp yayınlanmakta, ne de gerçekten özetlenip yayınlanmaktadır."

Buna cevap vermeden önce şu tespiti yapmamız gerek: "Yanıt"ın yayınlandığı Bolşevik Partizan sayısında; yanıtın hemen önünde GDS'in ELEŞTİRİSİ AYNEN, TEK KE-LİMESİ DEĞİŞTİRİLMEYEN BELGE OLARAK YAYINLANMIŞTIR. Yani okuyucuya eleştirinin kendisini inceleme fırsatı verilmiştir. Bu anlamda okuyucunun, eğer GDS gerçekten esas halka tespitini eleştirdi ise, nasıl eleştirdiği, nesini eleştirdiği konusunda KESİN, BELGELİ bilgisi vardır. Eğer belgenin kendisi basıldı ise, bir de o belgenin cevabında söylenenlerin yeniden tekrarı mutlak gereklilik değil-

ur. Ama bu meselenin yalnızca -ve şu andaki tartışma için birinci derecede-
nemli olmayan bir yanıdır.

undan önemlisi GDS'in eleştirisinin özüdür. Nedir bu öz:

DS, TKP/ML(B) I. Konferansı belgesine getirdiği eleştiride, Bolşevik Partizan'
n "KAVRANACAK ESAS HALKA KONUSUNDA YAPTIĞI AÇIK TESPİTE ...BELİRLEYİCİ ELEŞ-
İRİ GETİRMİŞ" bu eleştiri "ne alıntı yapıp yanıtlanmış, ne de gerçekten özet
enip yanıtlanmış".

etirdiği ELEŞTİRİ'nin niteliği hakkında ise GDS şu tespitleri yapıyor:

TKP/ML(B)'nin ...hiçbir itiraza yer vermeyecek, tam tersine ç o k a ç ı k bir
ekilde KAVRANACAK ESAS HALKAYI YANLIŞ SAPTAMIŞ OLDUĞUNU KİMSE YADSIYAMAZ. BU
LK VE EN ÖNEMLİ TESPİTTİR."

unlar birleştirildiğinde ortaya şöyle bir tablo çıkıyor:

DS; TKP/ML(B) I. Konferansına eleştirdiği yazıda; bu belgede "ÇOK açık bir şe-
ilde ESAS HALKANIN YANLIŞ TESPİT EDİLDİĞİNİ eleştirmiş" ve biz bu eleştiriye a-
ıntı yapmamışız; GDS'in bizim bu konuda "yanlış bir esas halka tespit ettiğimiz"
şeklindeki eleştirisini atlamışız!

Şimdi olgulara bakalım. GDS, bizim YANLIŞ ESAS HALKA tespiti yaptığımızı eleş-
tirdiğini iddia ettiği belgede bu konuda aynen şöyle demektedir:

"Görüşümüze göre bu bölümlerin temel hatası, KAVRANACAK ESAS HALKANIN TÜRKİYE'
NİN SOMUT İNCELENMESİ (Bu somut çizgiyi kavramayan kadroların eğitilmesi de
dahil olmak üzere) OLDUĞU, YANİ TKP/ML'NİN ŞİMDİYE KADARKİ ÇALIŞMASINDA TEMEL
İLKELERİN ESAS OLARAK SAVUNULDUĞU, BÖYLECE (bu ilkelerin ÇN) SOMUT ŞARTLARA UY-
GULANMASININ KAVRANACAK ESAS HALKA HALİNE GELDİĞİ (şimdi sıkı durun!!! BN) İ Z-
L E N İ M İ N İ N Y A R A T I L M A S I N D A yatmaktadır."

Görüldüğü gibi sorun oldukça açıktır. GDS bu sorunu tartıştığı tek yerde (eleş-
tiri yazısında) kesinlikle 'yanlış bir tespit yapılmıştır' vs. demiyor; getirdiği
eleştiri esas halkanın tespiti konusunda "KAVRANACAK ESAS HALKANIN TÜRKİYE SOMU-
TUNUN İNCELENMESİ OLDUĞU, YANİ TEMEL İLKELERİN ESAS OLARAK SAVUNULDUĞU ...İZLE-
NİMİNİN YARATILMASI" dır!!!!

Bizim 'cevap'ımızda GDS'in bizi "kavranacak esas halkayı yanlış tespit ettiğimiz"
yönünde eleştirdiği vs. gibi bir alıntı yapamazdık, çünkü böyle bir alıntı yapı-
lacak yer yok GDS'in eleştirisinde. GDS'in eleştirisi "TKP/ML'nin şimdiye kadar
ki çalışmada temel ilkelerin esas olarak savunulduğu" böylece esas halkanın, so-
mut şartlara uygulama halkası haline geldiği İZLENİMİNİN YARATILMASINA" yönel -
mektedir.

Biz şunu söyleyelim: Evet, Bolşeviklerin I. Konferansının belgesinde kavranacak
esas halka kesinlikle yanlış saptanmıştır. Bu olgudur. Bu yönde getirilen eleş-
tiri doğrudur. Ve bu meselenin -en azından bizim hatalarımızı aşmamız açısından-
esaslıdır, temelidir.

Ama bunun yanında bir de bu konuda getirdiği eleştiri ile gerçekten hatamızı bi-
ze gösteren GDS'in, bu eleştirisini gerekçelendirirken yaptığı hatalar vardır.
Bunlar üzerinde de durulmalıdır.

GDS getirdiği ilk eleştiride, bizim bu hatamıza dikkat çekmiştir. Ama eleş-
tirisinde, bizim kavranacak esas halkayı 'yanlış tespit ettiğimiz' şeklinde a-
çık "ilk ve en önemli bir tespit" yapmamıştır. Daha sonraki bizim cevabımıza
takıldığı tavırda; bu sorunu kendilerinin ilk eleştirilerinde gerçekten açık,
berrak bir şekilde koymamış olduklarının özeleştirisini yapacak yerde; sanki
ilk eleştiride daha sonraki tavırlarının aynısını takınmış gibi davranmak Marks
ist-Leninist bir tavır değildir.

GDS cevaba verdiği yanıtta, bize getirdiği "birinci temel eleştirisi" olduğunu
iddia ettiği 'çok açık bir şekilde kavranacak esas halkanın yanlış tespit edil-
diği' eleştirisinin yanıtlanmadığını tespit ettikten sonra "Hemen başka bir so-
runa, yani ilkelerin TKP/ML tarafından şimdiye kadarki savunma düzeyine geçile-
rek; sorun ustaca GEÇİŞTİRİLMEMEYE ÇALIŞILMAKTADIR" tespitini yapıyor.

Yani biz 'ilkelerin savunulma düzeyinin tartışılması' sorunundan başka bir soruna geçmişiz!

GDS'in bu eleştirisi yine kendi getirdiği ilk eleştirinin ne olduğunu gözlerden gizleyen eleştiridir. ESAS HALKA SORUNUNDAN BİR BAŞKA SORUNA, İLKELERİN SAVUNULMA DÜZEYİ SORUNUNA biz gerçekten de 'geçtik'. Ama biz bu geçişi' GDS'in eleştirisine bağlı kaldığımız, o çerçeve içinde hareket ettiğimiz için yaptık. Şurası berrak bir şekilde tespit edilmek zorundadır: GDS, TKP/ML(B) I. Konferans belgesinin eleştirisinde; esas halka sorunu ile ilkelerin savunulma düzeyi sorununu İÇ İÇE TARTIŞMAKTADIR! Ve çok açık bir şekilde yukarıda ortaya koyduğumuz gibi sorunu

" Görüşümüze göre, bu bölümlerin temel hatası, kavranacak esas halkanın Türkiye'nin somut incelenmesi (bu somut çizgiyi kavramış olan kadroların eğitilmesi de dahil olmak üzere) olduğu, yani TKP/ML'in şim diye kadarki çalışmasında temel ilkelerin esas olarak savunulduğu, böylece (bu ilkelerin çn) somut şartlara uygu lan m a s ı n ı n kavranacak esas halka haline geldiği izleniminin yaratılmasında yatmaktadır."

şeklinde koymuştur.

Burada esas halka sorunundan, başka soruna geçen kim??? Biz burada esas sorun olarak görülen şeyin Marksist-Leninist ilkelerin savunulma düzeyi olduğu sonucuna vardık, cevabı ona göre verdik. Burada yazılanlardan başka hiçbir sonuç da çıkmaz!

GDS burada -eğer gerçekten esas halka sorunundan, Marksist-Leninist ilkelerin savunulması düzeyine geçilmeyi hata olarak görüyorsa- ilk yazdığı yazıdaki tavrının özeleştirisini yapacak yerde; bizim GDS'in metnine bağlı kalarak verdiği-miz cevabı eleştirmek, kendi hatasının üzerine yatmak yolunu tutuyor. Bu tavrın da Marksist-Leninist tavır olmadığı düşüncesindeyiz.

Bir de bu dehşetli eleştiri sonucunda motif üzerine de ahkam kesiyor. Bizim 'başka bir soruna' geçerek, sorunu 'USTACA GEÇİŞTİRMEYE' ÇALIŞTIĞIMIZ tespitini yapıyor. Hayır, biz sorunu geçiştirmek istemedik. Buna çalışmadık. Yaptığımız GDS'in eleştirisi çerçevesi içinde ona cevap vermektir. "Hatamız" da bu idi. GDS'in bu motif tespit etme hastalığı bizce oldukça önemli bir hastalıktır. Ve bu yazı içinde defalarca ortaya çıkmaktadır. Biz bu tavrı da Marksist-Leninist bir tavır olarak görmüyoruz.

GDS 'ilkelerin savunulması düzeyi' sorununun incelenmesine geçmeden önce 'birinci' temel eleştirisinin kaybolduğunu tespit ediyor. Biz yukarıda alıntılarla böyle berrak, açık bir "temel eleştiri"nin olmadığını tespit ettik. Ama bu yetmez. Bunun dışında şunuda tespit etmek zorundayız. GDS, TKP/ML(B) I. Konferansı belgesini eleştirirken, açıkça "siz bu belgede, kavranacak esas halka konusunda çok açık bir şekilde yanlış tespit yaptınız" dememiş olsa da; getirdiği eleştiri ile bu sorunu tartışmaya sokmuştur. Bu noktadan itibaren aslında bizim bu konuyu kendimizin değmesi, hatayı, hatanın ağırlığını vs. kendimizin ortaya çıkarması gereklidir. GDS bu noktada getirdiği eleştiri ile bir işaret vermiş; ve görevini bu anlamda yerine getirmiştir. Eleştirinin doğruluğunu yanlışlığını inceleyip, getirilen eleştiri ışığında da hatayı değerlendirmek bizim görevimizdir. Eğer biz sorunu bu kavrayışa uygun ele alsaydık, o zaman GDS eleştirisinde açık ve berrak bir şekilde "kavranacak esas halka tespiti yanlıştır" eleştirisi getirmese de, bu tespiti kendimiz yapardık. Bunu yapmamış olmamız önemli bir hatadır. Kendi hatalarımıza ve eleştiriye doğru yaklaşmadığımızı bir işaret, bir örnektir. Bizim görevimiz GDS'in bu konuda berrak ve açık olmayan eleştirisini de berraklığa kavuşturmak, ve hiçbir yanlış anlamaya meydan bırakmayacak açıklıkta, "Bizim I. Konferansta yaptığımız esas halka tespiti yanlıştır" tespitini yapmaktır. Ve koyabildiğimiz ölçüde bu hatanın kaynaklarını, ortaya çıkaran ortamı vs. de ortaya koymaktır.

Bizim görüşümüze göre, bizim yaptığımız bu hatanın bir kaynağına GDS eleştirisinde dikkat çekmektedir. Bu, bizim 'ilkelerin savunulması' sorununu kavramamamız ile bağlantılıdır.

Diğer, GDS in dikkat çekmediği bir kaynak ise görüşümüze göre, parti inşasının birinci aşaması, içinde bulunduğumuz aşamada nerde bulunduğumuz vs. sorunlarının berrak olmamasıdır.

Bunlar hepüz içinden çıktığımız Partizan'ın bir dizi yanlış görüşünün etkisini üzerinde taşıdığımızı göstermektedir.

c) Biz GDS'in yukarda iki kez alıntı yaptığımız pasajda getirdiğimiz eleştiriyi (Eleştirinin tümünün basıldığını okuyucu göz önünde bulundurmalıdır.) "Eleştiriye cevap"ta şöyle aktardık:

"GDS'den yoldaşlar, eleştirdikleri "TKP/ML B 1. Konferansı" adlı belgeden alıntılar yaparak bu belgede "TKP/ML'in şimdiye kadarki çalışmasında temel ilkelerin esas olarak savunulduğu" "Bu konuda önemli bir problem olmadığı izlenimi yaratıldığı" şeklinde eleştiri getirmektedirler."

Bizim burada " " içinde GDS'in görüşü olarak aktardığımız ilk cümle onların yazısından alıntı; ikinci cümle ise bizim bu alıntıyı yorumumuzdur. Bu yorumu " " içinde almak, sanki GDS bunu söylüyormuş gibi, bu alıntı imiş gibi gösterdiği için yanlıştır.

Bu meselenin bir ve bizce tali yanıdır. Bu konuda esas mesele şudur: GDS sorunu nasıl koydu? Getirdiği eleştiride esas mesele neydi? Tali mesele neydi? Biz GDS'in eleştirisinin temeli olarak onun bizim yaptığımız tespitler hakkında (ki biz açık bir esas halka tespitide yapmadık; ama söylediklerimiz bağıntı içinde alıp incelendiğinde çıkabilecek tek şey esas halkanın Türkiye somutunun incelenmesi olduğu şeklinde bir sonuç idi)yaptığı "Bunlar ... TKP/ML'in şimdiye kadarki çalışmasında temel ilkelerin esas olarak savunulduğu, böylece bu ilkelerin esas olarak savunulduğu böylece bu ilkelerin somut şartlara uygulanmasının kavranacak esas halka haline geldiği izlenimini yarattığı" tespitini gördük. Yani ML ilkeler TKP/ML tarafından gerçekten de esas olarak savunulmuş olsa, o zaman "Türkiye somutunun incelenmesi"nin ya da 'ML ilkelerin uygulanmasının' kavranacak esas halka olmasında sorun görmüyor GDS. Getirdiği eleştiriden çıkan sonuç budur. Biz eleştiriyi böyle anladık.Ve böyle aktardık.

"ML ilkelerin esas olarak savunulmuş olması demek "görüşümüze göre" bu konuda önemli bir problem olmadığı" şeklinde de ifade edilebilir. Bunda bir sakatlık görmüyoruz. (hatanın bunun sanki GDS'den alıntı imiş gibi konması olduğunu yukarda belirttik.)

GDS bizim görüşlerimizi eleştirdiği yerde bizim yaptığımızın '..Tam tersine eleştirimizdeki tali sorunları "problemlerin" olup olmadığı, (kimin problemi yoktur ki) söz konusu ettiğimiz izlenimini yaratan bir formülasyonu GDS'in eleştirisi olarak getirmek demek" olduğunu söylüyor.

Biz "önemli problem" den söz ediyoruz; GDS aktarırken "problem" yapıyor ve (kimin problemi yoktur ki) şeklindeki harika cevabı ile sorunu çözüveriyor. Burda esas sorun, esas ve talinin ne olduğu sorunudur. Biz GDS'in, eleştiriyi yazar - ken kafasının içinde ne olduğunu bilemeyiz. Sorun GDS'in eleştirisinde esas sorun olarak neyi görüp,gösterdiği sorunudur. O şimdi "Temel ilkelerin TKP/ML'in esasında savunduğu izlenimini yaratıldığı" tespitini, tali bir sorun olarak ortaya koymaya çalışıyor.Ama bu bölümü okuyan herkes, bunun tali bir sorun olarak konmadığını, eleştirinin bu tespitle ayakta durduğunu, ya da düştüğünü tespit etmek zorundadır.

Bu konuda da GDS'in tavrı ilk eleştirisinin eksik ve zaafalarını tespit edecek yerde; en baştan en baştan açık ve berrak bir biçimde doğru eleştiri getirmiş olduğu tavrını takınmasıdır. Tavrı ML değildir.

d) Bizim belgenin böyle bir yoruma açık olduğu konusunda söylediklerimize getirilen eleştiriye gelince:

Önce belge GDS'in getirdiği yoruma açık değildir. Yalnızca o şekilde yorumlanabilirdi. Belge incelendiğinde varılacak sonuç bizim kavranacak esas halkanın "Türkiye somutunun incelenmesi" olduğunu savunduğumuz idi. Bu yüzden bizim "belge bu yoruma açıktır şeklinde tespitimiz yanlış, bizim hatalarımızın üzerini örten bir tavidir. Bu konuda getirilen eleştiri esasta doğrudur.

Ama diğer noktalarda olduğu gibi bu noktada da GDS'in eleştirisinin gerekçelen-dirilmesinde; tek yanlışlıklar, kendi getirdiği eleştirinin zaaflarına gözlerini kapama, toptancılık ve yer yer de demagoji vardır. Şimdi bunlar üzerinde duralım:

GDS "Biz yukarda belgenin yoruma açık olmadığını, tam tersine bu belge AÇIKÇA YANLIŞ bir kavranacak esas halka tespiti yapıldığını açıklığa kavuşturduk" diyor. Doğru, gerçekten de bu uzun yazılarında, bizim'onların ilk eleştirisine 'cevap'ımıza takındıkları tavırda bunu açıklığa kavuşturdular. Ama sorun bunun ilk eleştiride açıklığa kavuşturulmuş olup olmadığı sorunudur burada. Çünkü bizim cevabımız ilk eleştiriye cevaptır. Orada ise "açıkça yanlış bir kavranacak esas halka tespiti yapıldığı" eleştirisi en azından buradaki berraklıkta yoktur.

Ardından getirilen "dünya güneş" sorunu görüşümüzce demagojidir. Çünkü "dünyanın güneşin etrafında döndüğü kanıtlandıktan sonra" denerek; sanki GDS ilk eleştirisinde bunu kanıtlamış da, biz buna karşı hala 'yoruma açık' demişiz benzetmesi üzerine kuruludur. Görüşümüzce tam da böyle örneklemeler "hilekar safsatacılıktır".

- Söz konusu olanın "kısa bir özet" olması onun yanlış bir özet olduğu gerçeğinden birşey değiştirmez tespiti doğrudur. Sorun 'kavranacak esas halka' konusunda sözü geçen belgede gerçekten yanlış bir tespit yapmış olduğumuz sorunudur. Bu konuda sorun formülasyon sorunu filan değildir. Sorunun cevabımızda böyle konulması hatayı küçültmektedir. (Eleştirenlerin 'formülasyonlara tapan kişiler' olup olmadığı meselesini ilerde yeniden tartışacağız)

- Tartışmanın yalnızca sonuçları konduğu için, tartışılan özel bir sorunla ilgili sonuçların, genel sonuçlarmış gibi görülebilmesi olgusunun cevapta tespit edilmesi yanlış değildir. Bu hatayı ortadan kaldırmaz, ama hatanın değerlendirilmesi açısından rol oynar.

- Biz bir belgenin, diğer belgelerden bağımsız olarak ta ele alınıp tek başına değerlendirilmeyeceği anlayışında değiliz. Sorun bunun o belgenin değerlendirilmesi olduğunun berrak bir şekilde ortaya konmasıdır. Bir belgeden yola çıkarak, bir siyasi teşkilatın bir konuda genel tavrının değerlendirilmesinin yapılmasına karşıyız. ("Program" gibi belirleyici belgelerin dışında)

Biz GDS'e 'biz bunu başka yerde doğru söyledik neden eleştiriyorsunuz' vs. dedik. Bu onun hayalinin ürünüdür. Biz yalnızca yapılan hataların değerlendirilmesi için; bu hataların bu belgeye ait hatalarını; yoksa bizim genel hata ve sapmalarımızı olduğunun değerlendirilebilmesi için başka belgelere atıfta bulunduk. Çünkü GDS'in eleştirisi yer yer belgedeki eleştirilerden genel sonuçlara varan bir nitelik taşıyordu.

- "GDS'ten yoldaşlar bu konuda haklı olarak haklı olarak eleştirmektedirler" tespiti gerçekten de GDS'in eleştirisini çarpıtan bir tespittir. Bu objektif olarak çelişkileri örtbas eden bir tespittir.

- GDS ondan sonra bizden alıntı yaptığı paragrafın son bölümünü güya bir kez daha aktarıyor. Şöyle aktarıyor:

"GDS'ten yoldaşların getirdiği bu konuda Bolşeviklerin belgeleri bütünlük içinde incelendiğinde Bolşeviklerin bu belgede yoruma açık şekildeki bir düşünceye sahip olmadıkları görülür"

GDS bizden güya bu alıntıyı yaptıktan sonra şunları söylüyor:

"Bu bölüm gerçekten de tamamıyla yanlıştır. İlk alıntı paragrafa yönelttiğimiz eleştirinin CAN ALICI NOKTASI birkez daha yineliyoruz, KAVRANACAK ESAS HALKA TESPİTİNİN yanlış anlaşılabilirliği (Almancaya yanlış anlaşılabilirlik şeklinde çevrilmiş, tam doğrusu yoruma açık olduğu BN) değil, açıkça yanlış olmasıdır."

Bu eleştiriye GDS bizim bir alıntımız üzerine getiriyor. Ve alıntıda bizim "yoruma açık şekildeki düşünce" dediğimiz yerden, sanki "Esas halka konusunda yoruma açık" dediğimiz şekilde bir yorum yapıp onun üzerine eleştiri inşa ediliyor. Ama bizim "yoruma açık şekildeki bir düşünce" dediğimizden ne kastettiğimizi GDS'in yorumladığı gibi yorumlamaya imkan yoktur!!!

Çünkü biz GDS'in alıntı yaptığı yerde aynı cümle içinde, bundan ne anladığımızı şöyle açıkladık:

"...bolşeviklerin bu belgede yoruma açık olan şekildeki bir düşünceye -YANI

MARKSİZM-LENİNİZM'İN İLKELERİNİ SAVUNMA KONUSUNDA GÖREVLER ÇÖZÜLMÜŞTÜR, ESAS GÖREV BU DEĞİLDİR. ŞEKLİNDEKİ DÜŞÜNCEYE- sahip olmadıkları görülür."

GDS tam da bizim 'hangi düşünceye' sahip olmadığımızı somut tartıştığımız yeri atlayarak; cımbızlama yöntemi ile alıntı yapmaktadır. Biz buna alıntı tüccarlığı siyasi sahtekarlık diyoruz! Bu tavrın GDS'in eleştirisine birşey katmadığı, Marksist-Leninist bir tavır olmadığı ortadadır. Ama birbirinden ayrılmaz alıntılar birbirinden kopararak alıntı yapma GDS'in yalnızca burada yaptığı bir iş değildir. Defalarca, çeşitli yerlerde tekrarladığı nerede ise eistemli bir hastalıktır. Biz 'kılı kırk yarma'ya karşı değiliz. Ama kılı kırk yarma adına, alıntı tüccarlığı yapılmasına karşıyız.

- GDS daha sonra, aslında bir önceki alıntı ile içiçe olan yukarıda aktardığımız açıklama cümlesini, sanki bu cümle birinci ile bağ içinde değilmiş gibi ayrı ele alıp inceliyor. İkiye bölüp öyle inceliyor. Onun sistemi içinde cevap verelim:

1) GDS "İlkelerin savunulmasının çözülmüş" olmadığı formülasyonunun yeni bir formülasyon olduğunu "BÖYLE BİR FORMÜLASYONUN HİÇBİR ZAMAN TARTIŞMA KONUSU OLMADIĞI" nı söylüyor. Evet doğrudur, GDS böyle bir FORMÜLASYON kullanmadı; ama sorun FORMÜLASYON sorunu mu? Soruna "böyle bir formülasyon yenidir" şeklinde yaklaşma kavram fetişisti bir yaklaşımdır. GDS ilk eleştirisinde "TKP/ML'in şimdiye kadarki çalışmasında temel ilkelerin esas olarak savunulduğu ...izleniminin yaratılması"ndan söz etmektedir.

Biz bu konuda "ilkelerin savunulması görevinin çözülmüş olması" dedik. Bu formülasyon GDS'in formülasyonu değildir; ve GDS'in görüşünü de tam olarak yansıtmamaktadır. Ama buna rağmen "ilkelerin savunulması sorunu" (bizim formülasyonumuzla olmasa da) tartışma konusu olmuştur. Sorunu salt formülasyon sorununa indirgemek "Bu formülasyon tartışma konusu olmadı" demek, ve bunu tartışılan bir sorunu tartışılmadı gibi göstermek için kullanmak Marksist-Leninist değil, oportünist bir tavidir.

2) Biz "eleştirilen belgede" değil!!! "GENELDE" "Bolşeviklerin esas görev Marksist-Leninist ilkelerin savunulması değildir" şeklinde bir düşünceye sahip olduklarını söyledik! Şimdi sorunu biz sanki b u b e l g e d e böyle bir düşünce yokmuş şeklinde koymuşuz gibi göstermek siyasi sahtekarlıktır. İşte "okuyucunun yargıya varma yeteneği konusunda saygı eksikliğine sahip olmak" bu tavidir.

Biz "sözü geçen belgede, bolşeviklerin tartışılan konudaki görüşleri t a m olarak yansıtmamaktadır" dedik. Bu kesinlikle doğrudur. Biz bu belge kaleme alındığı sırada kavranacak esas halka konusunda berrak düşüncelere sahip değildik, yer yer birbiriyle çelişen tespitler yapıyorduk. Bu yüzden bizim bu konudaki tavrımız hakkında bir genel değerlendirme yalnızca bu belgeye dayanılarak yapılamazdı. Bu belgede savunulan görüş bu konuda yanlış bir görüştü.

"Bir hatayı kabul etmek gerçekten bu kadar zormudur" sorusuna gelince: Hayır zor değildir. Sorun hatanın ne olduğu konusunda anlamaktır. Eğer biz GDS'in hata olarak gördüğünü hata olarak görmüyor, ve eleştiriyi kabul etmiyorsak, bu "bir hatayı kabul etmenin bu kadar zor olduğundan değil"dir. GDS bu sorusu ile sorunun özünün, hatanın olup olmadığı konusunda ayrılık olduğunu gözlerden gizliyor.

3) Daha sonra gelen 1,5 paragrafın GDS tarafından yorumu üzerine:

a) GDS'in eleştirdiği belge TKP/ML(B) I. Konferans belgesidir. GDS'in eleştirisinde "bu alıntıyı gözönünde bulundurmamış olduğunu" açıklaması ilginçtir. Çünkü GDS tam da sorunun tartışıldığı bir yeri -eleştirdiği belge içinde olan bir yer!-eleştiri getirirken gözönünde tutmamıştır. Bu eleştiri getirirken cımbızlama yöntemine bir başka örnektir aslında.

Ardından yine motif araştırması geliyor: Biz tam da bizim Marksizm-Leninizm'in ilkelerinin savunulması sorununda durumumuzu ele alan bir alıntıyı tartışma içine sokuyoruz. GDS derhal 'niyeti' yakalıyor: "Şu veya bu derecede ustalıkla ana eleştirimizin etrafında dolaşılacak isteniyor."

Yukarıda biz GDS'in ana eleştirisi olarak aslında "Marksizm-Leninizm'in ilkelerinin savunulma seviyesi" sorununu kavradığımızı, aslında onların eleştirisinden de bundan başka birşey çıkmayacağını alıntılarla ortaya koyduk. GDS acaba bizim eleştirimiz böyle anlaşılabilir mi?' şeklinde kafa yorup; normal açıklama

arayacak yerde; hemen niyeti tespit ediyor. "Ana eleştirimizin etrafında dolaşmak isteniyor." Soruna böyle yaklaşmak, her hatanın veya hata sanılan her düşünce, davranışın ardında kötü niyet vs. aramak; hastalıklı bir eğilimin ürünüdür.

b) BP yazı kurulunun "cevap" ında getirilen alıntıda sorun gerçekten de çok yönlü yanlış konmaktadır. Bu alıntıdaki yanlışlar ise 'cevap'ta ortaya çıkarılıp, mahkum edilmemektedir. Bunun yerine burada söylenenler yorumlanmaya geçilmektedir. Ama sorun; sözü geçen alıntıda çok açık bir biçimde; esas sorun "Türkiye devriminin somut sorunlarına getirilmesi gerekli somut çözümler konusunda görüşlerimizin geliştirilmeye muhtaçlığı olarak konulmuş olmasıdır. Bu yanlıştır. Bu yanlışlığın, açıkça yanlış olarak ortaya konup eleştirilmemesi kötüdür.

GDS'in BP yazı kurulunun cevabından da alıntı yaparak "genel olarak 'ilkelerin' savunulduğundan söz edildiğini" "Bu toptancı savın bu şekilde ayakta tutulamayacağı" eleştirisi esasta doğru bir eleştiridir. Biz her ne kadar GDS'in iddia ettiği gibi "Genel olarak ilkelerin savunulması" değil "Genel ilkelerin savunulmasından" söz ediyorsak, bu ikisi ayrı şeyler olsa da; "Genel ilkelerin savunulduğu şeklindeki tez de bu mutlaklıkta ve yanlış başına ele alındığında ayakta tutulamaz. Biz bu hatayı kesinlikle anlayış hatası olarak değil, kavramların üzerinde fazla düşünmeden seçilmesinden gelen, bir formülasyon hatası olduğu düşüncesindeyiz. Çünkü bu genel savunmanın ne olduğu hemen onun ardından gelen cümlelerle açıklanmaktadır.

GDS'in sorduğu bir soru var, ona da cevap verelim: Sadece tek tek ilkeleri değil de ML'in kendi içinde bütünlüklü teorisini parça parça değil de temelden inceleyip kavramış bir yönetici kadro çekirdeği gerçekten şimdiden yoktur. Yoktur ya bunun var olduğunu biz Bolşevikler olarak zaten hiç bir zaman iddia etmedik. Amacımızın öncelikle bunu yaratmak olduğunu söyledik, söylüyoruz.

c) GDS daha sonra "Bizim için ML ilkelerin savunulması görevi esas olarak çözülmüştür." "kavrayışın çok sığ" olduğu vs. gibi sözlerin "anlamsız olduğu görüşünde" olduğunu belirtiyor. Ve "ilkelerin savunulması ve kavranması görevini" esas olarak "köklü" ve "çok sığ" olmayan bir şekilde çözdüğünü kim ileri sürebilir? diye cevapsız bir soru soruyor. Bu soruya bugün kimsenin 'biz' diye cevap veremeyeceğini, verse bunun gerçeği yansıtmayacağını düşünüyoruz. Ama yarın, parti inşasının birinci aşamasını esas olarak tamamlamış partiler bu soruya rahatlıkla 'biz' diye cevap verebilirler, ve vermek zorundadırlar. Aksi taktirde onların milyonlarca kitleye önderlik etmesi hikayedir. Ve dün, mesela Komintern döneminde bu soru ya evet diye cevap verebilecek bir dizi parti vardı.

GDS böyle genel bir soru sorarak esasında Marksizm-Leninizm'in kavranmasını bece rilemez bir iş olarak göstermeye hizmet ediyor. Son çözümlemede bu soru Marksist-Leninistler önderliğinde devrimi imkansız gören bir anlayışın sorusudur.

Biz bu lafları alçak gönüllülüğün bir ifadesi olarak değil, bugünkü gerçek durumumuzun bir ifadesi olarak kullandık.

Görevin TKP/ML'in ilkelerin savunulmasında oynadığı rolün detaylı incelenmesi, tek tek ortaya konması olduğunun bilincindeyiz. Ama TKP/ML(B) I. Konferansı böyle bir görevi çözemezdi. Bugün de bu görev henüz çözülmüş bir görev değildir. Bu görev GDS'in yaptığı gibi genel tezler koymakla çözülmüyor!

d) GDS "ilkelerin savunulması" ve "Türkiye devriminin somut sorunlarına somut çözümler getirilmesi" ilişkisinin tartışıldığı bağtıda şunları söylüyor:

"BİZ YA BİRİ, YA ÖBÜRÜ diyoruz. Bolşevik Partizan açıkça bize karşı gelmiyor, ama hem biri hem öbürü diyor!"

Aslında burada tam da çelişme bütün çıplaklığıyla ortadadır. Ve bu çelişme görebildiğimiz kadarı ile bütün alanlara şöyle ya da böyle yansıyan Marksizm-Leninizm ile; Marksizm-Leninizm adına ortaya çıkan, çok radikal görünümlü bir oportünizm arasındaki çelişmedir.

GDS aralarında en fazla esaslık, talilik; birinin diğerine bağımlı olarak ele alınması şeklinde bir ilişki olan; VE KESİNLİKLE KARŞI KARŞIYA KONAMAZ GÖREVLERİ, YA BİRİ, YA ÖTEKİ ikilemi ile mutlak bir biçimde karşı karşıya koyarak Marks

m-Leninizm'den uzaklaşıyor. Sorunları birbiri ile bağ içinde ele almayı talep eden Marksizm-Leninizm'in tavrı ile GDS'in buram buram idealizm kokan YA BİRİ, ÖBÜRÜ tavrı kesinlikle bağdaşmaz. Cevap verilecek soru ya o/ ya bu sorusu gildir. Cevap verilecek soru hangisi içinde bulunulan anda esas, hangisi tali; hangisi hangisine bağımlı olarak çözülecek vb. sorulardır. GDS bunları birbirine arıştırmakta; ve birbiri ile ilişki içinde olan çeşitli görevlerin birlikteliğini vurgulayacak yerde; "açık soruya, açık cevap" adına birbirinden ayrılamaz görevleri birbirinin alternatifi imiş gibi koymaktadır.

Bizim "Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun cevap"ında "İlkelerin savunulmasının birincil görev" olarak tespit etme ile; "somut incelemeyi kavranacak esas halka olarak saptama"nın (böyle berrak bir saptama yapmadığımızı, ancak TKP/ML(B) I. Konferans belgesinde söylediklerimizin yalnızca bu kapıya çıktığını birkez daha belirtelim) çeliştiğini görmediğimiz eleştirisi doğru bir eleştiridir. Biz gerçekten de esas halka konusunda Konferans belgesinde aslında yanlış bir tespit yaptığımızı görmediğimiz için; cevap yazısında yaptığımız "Esas görev Marksist-Leninist ilkelerin savunulmasıdır" tespiti ile bunun arasında çelişme olduğunu ortaya koyamadık. Bu bizim açımızdan önemli bir hatadır.

Ama GDS ile bu konuda aramızdaki çelişme görebildiğimiz kadarıyla bu somut tartışmanın çerçevesini çok aşan, çok köklü bir çelişmedir.

3) Daha sonraki paragraflar üzerine yorum hakkında:

İlk yorum hakkında:

a) GDS neden şimdi Bolşeviklerin revizyonist ve sözde Marksist gruplara göre değerlendirildiği bizim için açık değildir diyor.

Okuduğunu anlamak isteyen herkes için aslında bu değerlendirmenin neden yapıldığının açık olması gerekir. Bu değerlendirme bizim içimizde Marksist-Leninist bilginimizi abartma eğilimlerine karşı yapılan bir değerlendirmedir. Ve tam da tartıştığımız konuya aittir. Biz "körler içinde tek gözlülerin kral olduğunu" göstermek için yapmadık bu benzetmeyi. GDS yine 'hastalıklı eğilim' içinde yapılan benzetme ardında bir takım ard niyetler arıyor. Bu tavırlar insana 'kişiyi nasıl bilirsin? / kendim gibi' sözlerini hatırlatıyor!

b) GDS daha sonra bizim "bugün bütün bu çalışmalar içinde birincil olanın Marksizm-Leninizm'in ilkelerinin kavranılması ve savunulması" olduğunu açıkladığımız yere şu eleştirileri getiriyor:

"İLKELERİN SAVUNULMASINI GEREKLİ KILAN ASIL NEDEN BÜTÜN BÖLÜMDE (ve yanıtın tümünde de) hiçbir şekilde gerekçelendirilmemektedir. Uluslararası modern revizyonizm ve onun çeşitli görüntülerine karşı mücadele büyük görevini, uluslararası Marksist-Leninist hareketin birliğinin sağlanması, devrimin başarılı bir şekilde hazırlanıp yapılmasının vazgeçilmez önkoşulu olan kadroların Marksizm-Leninizm ruhuyla eğitilmesini vs. içeren bu önemli ve çok yönlü soruya değinilmemekte, tam tersine sonuç olarak (bu sorun çn) -ileride göreceğimiz gibi- bir sorunu indirgenmektedir: "Somut araştırmaları" doğru yapabilmek için ilkeler gereklidir ve onların savunulması birincildir."

Sözü geçen bölümde önce bugün neden ilkelerin savunulması birincildir? sorusuna tam bir cevap verilmediği; sorunun yalnızca bir yanının (Türkiye devriminin somut sorunlarına cevap verme yanının) tartışıldığı, sorunun yalnızca bu şekilde tartışılmasının yanlış ve eksik olduğu ortadadır. Biz getirilen eleştiriyi bu çerçeve içinde doğru bir eleştiri olarak görüyoruz.

Yalnız şu bilinmelidirki, 'cevap yazısı' tartışılan sorunu bütün yönleri ile çözmeye iddiasında olan bir yazı değildi. Ve 2,5 sayfalık bir yazıdan bu sorunu bütün yönleri ile çözmeyi beklemekte abesle uğraşmaktır. GDS mesela kendi ilk eleştiri yazısında da ilkelerin savunulması neden birincildir, ya da esas halkadır sorusuna, şimdi bizden talep ettiği "uluslararası modern revizyonizm ve onun çeşitli görüntülerine karşı mücadele büyük görevi", "uluslararası Marksist-Leninist hareketin birliğinin sağlanması, devrimin başarılı bir şekilde hazırlanıp yapılmasının vazgeçilmez önkoşulu olan kadroların Marksizm-Leninizm ruhuyla eğitilmesi", vs. içeren "çok yönlü soruya" değinmeden yaklaşmaktadır!

Ve esasında neden ilkelerin savunulması esastır sorusuna iki neden göstermektedir:

1) "Modern revizyonizme ve çeşitli revizyonist akımlara karşı Marksizm-Leninizm'in temel ilkeleri etraflı bir şekilde değil, sadece yer yer savunulmuştur. Burada ana hata budur. Bundan da parti inşasında kavranacak esas halkanın ideolojik mücadele olduğu sonucu çıkmaktadır." (Bolşevik Partizan, sayı 13/3, sf. 76)

2) Ayrıca Marksizm-Leninizm'in teori ve ilkeleri kapsamlı bir şekilde savunulmadan, Türkiye'nin somut incelenmesinin kavranacak esas halka olarak ilan edilemeyeceği görüşündeyiz."

Bu kadar! Şimdi kendi getirdiği eleştiride sorunu tartışacak, ve çok yönlü koymayacaksın, bu eleştirinin cevabı olan sınırlı bir yazıda sorunun çok yönlü konmamasını eleştireceksin. Bunun ne kadar ciddi bir tavır olduğunun değerlendirilmesini okuyucuya bırakıyoruz.

Biz bu bağıntıda yalnızca, "Bugün esas halka ilkelerin savunulmasıdır" tespiti-nin yapıldığı her yerde, bunun bütün nedenlerinin tartışılmasını zorunlu görmediğimizi belirtelim.

Ardından gelen temel eleştiri şu:

"Bu Bolşevik Partizan'ın bütün dikkatlerini somut sorunları çözmeye yönelttiğini, ve bu görevden dolayı ilkelere öncelik tanımayı kabul ettiğini göstermektedir."

Evet tam da böyle yapıyoruz. Ve bütün komünist devrimcilerin öyle yapması gerektiğini düşünüyoruz. Böyle genel bir eleştirinin, eleştirenlerin 'ilkelerin savunulmasını' yanlış kavradıkları, bu savunmayı adeta somuttan kopuk, akademist bir savunma olarak anladıklarını gösteren bir eleştiri olduğunu düşünüyoruz.

Marks, Engels, Lenin, Stalin ve marksistler, Marksist-Leninist teoriyi her zaman 'dünyayı değiştirmek' (siz isterseniz somutu değiştirmek deyin!) için bir a r a ç olarak görmüşler; sürekli devrimci teorinin, devrimci pratiğe hizmet etmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Somut sorunlar denen sorunlar, d e v r i m c i p r a - t i ğ i n önümüze koyduğu sorunlardır. Devrimci teori Lenin'in deyimi ile "an - cak pratik çalışmanın ortaya çıkardığı sorulara cevap sağlar." (Halkın dostları kimlerdir, sf. 301) "Somut sorunları" yani devrimci pratiğin önümüze koyduğu sorunları çözmeye işine burun kıvrarak bakanlar; dikkatlerini bu sorunları çözmeye yöneltmeyenler; ilkelerin savunulmasını, 'devrimci pratiğin önümüze koyduğu sorunlardan bağımsız bir görev' olarak ele alanlar, komünist değil, olsa olsa marksolog olurlar. Böyleleri burjuva üniversitelerinde çokça vardır!

Burada sorun 'somut sorunlar'dan ne anlaşıldığıdır. "Somut sorunlar" eğer yalnızca ülke devriminin sorunları olarak kavranılıyorsa; bu kesinlikle yanlış, milliyetçi bir yaklaşımdır. Eğer 'somut sorunlar' yalnızca kitle eylemleri vs. olarak anlaşılıyorsa, bu kesinlikle yanlış kitle kuyrukçusu bir tavidir; eğer somut sorunlardan yalnızca sonucu kısa sürede görülen eylemler vs. anlaşılıyorsa, bu yanlış, dar pratikçi bir tavır olur vs. vs. "Somut sorunlar" geniş anlamda devrimci pratiğin; bugünkü durumda Proleter Dünya Devriminin devrimci pratiğinin önümüze çıkardığı sorunlardır. Bugün Marksist-leninist ilkelerin üzerinin küllenmiş olması, modern revizyonistlerin ihaneti sonucu Marksist-Leninist ilkelerin tanınmaz hale gelmiş olması; dünya Marksist-Leninist hareketinin paramparça olması, bir platformun bile olmaması olgusu vs. bütün bunlar "somut sorunlar"dır. Hal böyle olduğu için de, bugün tek tek ülkelerde, o ülke devriminin somut sorunlarının çözümü; öncelikle Marksist-Leninist ilkelerin savunulmasına ve bundan yola çıkarak dünya Marksist-Leninist hareketinin birliğinin sağlanmasına bağlı olarak ele alınmak zorundadır.

Biz sorunu tartıştığımız 'cevap' yazısında sorunu yalnızca bir bağıntıda "Türkiye devriminin somut sorunlarına nasıl cevap vereceğiz" bağıntısında ortaya koyduk. Ve bu görevin "Marksist-Leninist ilkelerin kavranılması ve savunulması görevine bağlı olarak ele alınmak zorunda olduğunu" söyledik. Söylediklerimiz yanlış değildi. Ama eksikti.

Biz de GDS'in ilkelerin savunulmasından, bizim anladığımızdan tamamiyle ayrı bir

ey anladığı görüşünü paylaşıyoruz.

Ama biz ayrılığı onun değerlendirdiği gibi değerlendirmiyoruz. Bu konuda ayrılığın yukarıda ortaya koymaya çalıştığımız gibi bir ayrılık olduğunu düşünüyoruz.

) İlkelerin savunulması konusundaki hata ve sapmaların genelmi olduğu, yoksa bir elgede mi olduğu sorununun tartışıldığı bir yerde (ki biz bunu tartıştık, tartıştığımızın da bu olduğu açıkça ortadadır) bir dizi belgeden alıntı yapmak doğrudur. Bu tabii ki eğer bir belgede sorun yanlış konuyorsa, o belgedeki yanlış ışığı ortadan kaldırmaz. Yanlış yanlıştır. Diğer yandan eleştirilen belgenin temel bir belge olduğu, bu yüzden de onun hatalarının arındırılmasının önemli olduğu doğrudur.

4) Bir sonraki paragrafın yorumu hakkında:

a) Bolşeviklerin I. Konferansının belgesinde kavranacak esas halka konusunda savunulan düşüncelerin yanlış olduğunun, bunların Marksizm-Leninizm'den sapma teşkil eden görüşler olduğunun cevapta ortaya çıkartılmamış olması; sorunun "berrak şekilde formüle edilmemiş" vb. şeklinde ortaya konması yanlıştır. GDS bunu sanki hata görülmüş ama özeleştiriyi yapmamak için böyle konulmuş gibi göstermeye çalışıyor. Durum bu değildir. GDS'in getirdiği eleştirinin ne olduğunun kavranmaması, verilen işaretlerin çıkış noktası alınıp, hataların tespit edilmemesi söz konusudur. Hata o aşamada henüz görülmemiştir.

b) Hata tespit edilmediği için, sapma esasında bizde olan, bizzat Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun savunduğu; Bolşeviklerin I. Konferansının, Merkez Yönetimi'nin savunduğu vs. bir sapma olarak görülmediğinden; eleştiri içimizdeki -genel olmayan- yanlış görüşlere karşı yönelen bir eleştiri olarak kavranmıştır. Bu anlamda objektif olarak olan hedef şaşırtılması olmasına rağmen, bu bilinçli olarak yapılan birşey değildir.

GDS'in bu bağlamda yaptığı "bu gibi görüşleri savunanların yeri burası değildir eğer böyleleri varsa ideolojik mücadele keskinleştirilmelidir" tespitleri doğru tespitlerdir.

c) Biz eleştiriye daha çok içimizdeki sapmalara karşı yönelen bir eleştiri olarak kavradık ve bunu tespit ettik.

Tartışma içinde eleştirinin içimizdeki sapmaları hedeflemediğini, bizzat çizgimizde varolan, ve yönetimin savunduğu hatalara, sapmalara yöneldiğini gördük.

Bu eleştiri, bizim ilk tavrımızda dediğimiz gibi, içimizdeki aşırı yanlışlara karşı mücadele için yerinde olan bir eleştiri değildi; bizim kendi hatalarımızı aşmamız için yerinde olan bir eleştiri idi. Sorunu en baştan böyle kavramamak önemli bir hatamızdır.

Bu noktada getirilen eleştiri doğrudur.

5) Daha sonraki dört paragrafın yorumu üzerine:

a) Bu nokta GDS'in anlayıştan çok formülasyon üzerinde durduğunu gösterir bir noktadır.

Gerçekten de biz eleştirilen belgede "ilkeleri savunduk" şeklinde genel bir laf ettik. Bu formülasyon kesinlikle yanlıştı ve gerçeği yansıtmıyordu. Ama biz bu ilkelerin savunulmasının nasıl olduğunu bizzat o belgenin içinde somut olarak anlattık. Bu yüzden "ilkeleri savunduk" şeklindeki mutlak formülasyon yanlış olmasına rağmen, bu yanlış; anlayışa ilişkin bir yanlış değil, bir formülasyon yanlışlığı idi.

Biz bunu verdiğimiz cevapta bir kez daha ortaya koyduk.

GDS bizim açıklamamızı "Kesinlikle ciddiyetten uzak bir tavır, dikkatli okumayanları ALDATMAYI AMAÇLAYAN BİR NUMARADIR" şeklinde yorumluyor. Yine GDS'in dedektifler gibi niyet arama merakı! Bu tavrın hastalıklı bir eğilimin ürünü olduğunu daha önce ortaya koyduk.

b) Biz GDS'in iddiasının tersine burada eleştirilen belgeye getirilen eleştiri-

yi "bir başka belgeye dayanarak" geri çevirmedik. Dayandığımız bizzat eleştirilen belgenin kendisidir. GDS burada da okuyucuya saygısızlık etmektedir.

-Başka belgelerden alıntı yapmamıza gerek yoktur, bizzat Bolşeviklerin I. Konferansının belgesini okuyanlar, somut olarak hangi konularda hata ve sapma tespit edildiğini görebilirler.

- GDS bize 'ilkesel hata' olmayan sapma gösterirse, bu mesele üzerine tartışırız! Yoksa yapılan boş gevezeliktir.

c) GDS'in burada getirdiği somut eleştiri bağintısında "Ya biri / ya öbürü" alternatifi Marksist-Leninist bir alternatif değildir. Marksist-Leninistler bir eleştirinin bir bölümünü, ya da esasını doğru buluyorlarsa, bunu ortaya koyarlar; ya eleştiride neyi kabul ettiklerini açıklarlar; buna bağlı olarak eleştiride neyi reddettiklerini de açıklarlar. Esasta doğru bulunan bir eleştirinin tali noktalarında hemfikir olunmadığı durumlar olabileceği gibi; esasta yanlış bulunan bir eleştiride doğru yanlar da olabilir.

Biz mesela GDS'in getirdiği eleştirinin nesini kabul ettiğimizi, neyi reddettiğimizi açıkça ortaya koyuyoruz. Bu tek doğru Marksist-Leninist tavrıdır.

Ve biz eleştiri kimden gelirse gelsin, hemfikir olduğumuz konularda, hemfikir olduğumuzu söylemekten, kabul etmediğimiz eleştirileri de geri çevirmekten GDS'in gül hatırı için de vazgeçmeyeceğiz.

d) GDS bu noktada kendi formülasyonlarına adeta aşık olduğunu, sorunun sanki yalnızca GDS tarafından konduğu biçimiyle konduğu, onların formülasyonu aynen kullanıldığı zaman doğru konmuş olabileceğini düşündüğünü belgeliyor.

Bizim GDS'in hangi eleştirisi ile hemfikir olduğumuz noktasında söyledikimiz

"GDS'ten yoldaşların tespitleri ile, yani TKP/ML'in temel ilkelerin yalnızca bir bölümünü savunmuş olduğu, ve fakat bu ilkelerin kabaca savunulmuş ...olduğu"

sözlerini eleştiriyor. Burada onların eleştirisinin önemli bir noktasını atladığımızı söyledikten sonra şöyle devam ediyor:

"Biz sadece TKP/ML'in bazı ilkeleri savunduğunu, bazılarını ise sadece kabaca, eksik şekilde savunduğunu savunmadık, bunun yanında TKP/ML'in bir dizi ilkeyi çok az veya hiç savunmadığını ortaya koyduk. TKP/ML'in temel ilkeleri savunmadığını kanıtlamak için belirleyici bir nokta olmasına rağmen neden tam da bu nokta atlanmıştır?"

Yani GDS'e göre, biz bir takım temel ilkelerin savunulmadığı eleştirisini atmamışız! Okuduğunu anlamak isteyenler "TKP/ML'in temel ilkelerin yalnızca bir bölümünü savunduğu" söylendiği zaman, bir takım temel ilkelerin, "bir bölümün"ün de savunulmamış olduğunu anlar. "Yalnızca bir bölümü savunuldu" demek aynı zamanda "bir bölümü savunulmadı", "tümü savunulmadı" demektir. Tabii okuduğunu anlamak isteyenlere! Tabii derdi demagoji yapmak olmayana! Tabii formüllere takılıp kalmayan, söylenenin özü üzerine kafa yoranlara! Tabii formülasyonlara tapmayanlara!

GDS bizim özetteki tavrımızı "eleştirisinin" keskinliğini almanın bir yönteminde başka birşey olarak görmediği şeklinde değerlendiriyor. Ne diyelim? Tabii herkes istediğini istediği gibi değerlendirme hakkına sahip. Ama kendine Marksist-Leninist diyenler biraz daha ciddi değerlendirmeler yapmak zorundadırlar!

e) GDS istediği kadar buradaki eleştirisinin 'anlayışa' yöneldiğini iddia etsin, bu iddiası havada bir iddia olarak kalacaktır. Bizim anlayışımız kesinlikle ve hiçbir dönemde (Bolşevikler olarak ortaya çıktığımızdan bu yana) "Marksizm-Leninizm'in bütün temel ilkelerini savunduk, savunuyoruz", bu konuda sorun yoktur vs. şeklinde bir anlayış olmamıştır. Biz bu yüzden hatanın formülasyonda olduğunu söyledik. Bu anlamda eleştirinin formülasyona yöneldiğini söyledik. Bu doğru idi. Bu konuda, eğer anlayışın ne olduğu tartışılıyorsa, sorun artık bir belgede savunulan bir sözün eleştirisi olmaktan çıkıp, genel olarak tartışılan konuda anlayışın tartışması sorunu haline geldi ise, o zaman diğer belgelere, ve evet uygulamaya atıfta bulunmak tek doğru tavrıdır. Çünkü anlayış kendini uygu-

mada gösterir. Teoride çok doğru savunulan şiarlar hayata geçirilmiyorsa, beş ara etmez!

) Biz GDS'in eleştirisini parçalara ayırarak keskinliğini aldığımız eleştirisi-i reddediyoruz. Eğer eleştiride GDS'in düşünce bütünlüğü tarafımızdan kaybedilmiş olsa idi, bu doğru olurdu. (Kaldı ki eleştiriyi olduğu gibi basmış olmamızda bu tezin sakatlığını, esasında herkesin GDS'in eleştirisini bütünlük içinde okuyabilecek imkana sahip olduğunu açıkça göstermektedir.)

6) Daha sonraki iki paragraf hakkında yorum üzerine:

a) GDS'in bu noktada getirdiği eleştiri haklıdır. Gerçekten de biz Bolşeviklerin I. Konferansının raporunda önce "TKP/ML'in Türkiye devriminin somut sorunlarına getirdiği çözümlerin Türkiye'nin yapısının somut araştırması sonucu" o l m a - d ı ğ ı n ı söyledik. Bu tez yanlış ve reddedilmesi gerekli bir tezdirdi. Biz bu nu 'cevap' yazımızda önce berrak bir şekilde ortaya koymalı idik. Bunu yapmadık. Bu hatadır. Bu tespit objektif olarak sorunu tek yanlı, kazanımları atlayan, inkarcı bir biçimde koymak demektir.

***

Bu sorunun bizim -önemli olan- hatamızla ilgili olan bölümüdür.

Bütün 'cevap' yazısı içinde biz bir tek yerde GDS'in hatasına dikkat çekti. O da bu bağintıda tartışılan yerdirdi.

Bizi yöntem konusunda -birkaç kez haklı olarak- eleştiren GDS bu bağintıda kendisi bir hataya düşmüş, bizim görüşlerimizi 'özetlerken' açıkça çarpıtmıştır.

Bizim ç o ğ u n l u k l a kelimemizin yerine y a l n ı z c a kelimesini geçirivermiştir.

Şimdi bu hata konusunda GDS'in tavrını incelemek ilginçtir. GDS bu konuda şu tavrı takınıyor:

"GDS çoğunlukla kelimesinin yerine sadece kelimesini yazarak alıntının bu kısmını -onun sadece Çin devriminin bir uygulaması olduğu şeklinde- yanlış aktarmıştır. Bu bizim tarafımızdan yapılan tartışma götürmez hatadır."

Biz aynı yönde bir hata yaptığımızda, derhal 'çarpıtma' damgasını basan GDS'in, ve derhal bu 'çarpıtma'nın ardında motif arayan, bunun 'tesadüf olmadığı'nı söyledikten sonra dedektifliğe başlayan GDS'in, böyle bir hatanın kendisinde olduğu zaman neden yapıldığı üzerinde duracağını sanıyorsanız, aldanıyorsunuz.

GDS şöyle devam ediyor:

"AMA BU HATA BİRİNCİ SAVIN YANLIŞ OLDUĞU VE YANLIŞ KALACAGINI HİÇ DEĞİŞTİRMEZ. BUNDAN DOLAYI ELEŞTİRİMİZİN İKİNCİL HATALARIN İNCELENMESİ (Lütfen sıkı durun! bn) BİR H İ L E D İ R VE TARTIŞMANIN YAN SORUNLARA KAYDIRILMASINA VE ASIL HATANIN GÖZLERDEN GİZLENMESİNE HİZMET ETMEKTEDİR. ...BOLŞEVİK PARTİZAN YAZI KURULUNUN VERDİĞİ KURNAZ YANIT, BİZİM 'ÇOĞUNLUKLA' YI, 'SADECE' İLE E,İTLEMİYİZ HATASINDAN YARARLANMAKTADIR."

Buyrun GDS'in bütün tartışma içinde dikkat çektiğimiz ve hata olduğu çok açık olan bir konudaki tavrı! Bizim GDS'in eleştirisinin "ikincil hatası"na dikkat çekmemiz HİLEDİR! Amaç 'tartışmanın yan sorunlara kaydırılmasıdır', GDS'in 'hatasından yararlanılmaktadır', 'Kurnaz cevap verilmektedir' vs.! Herhalde 6 satır içinde kendi hatasına karşı Marksist-Leninist olmayan tavır bundan daha yoğun şekilde zor ortaya konur!

Eğer GDS size bir eleştiri getirdi ise, sakın ona eleştirisinde varolan -belki ikincil- hataları göstermeyin! Gösterirseniz haliniz duman, 'hile yapıyorsunuz', tartışmayı yan sorunlara kaydırıyorsunuz! vs. Biz kendi hatalarına böyle yaklaşan bir örgütün hatalarını aşmasının mucize olacağını düşünüyoruz!

b) GDS ayrıca I. Konferansta "Çoğunlukla Çin devriminin kopyası" dendiği yerde gözönünde bulundurulmanın ne olduğu sorununu açıkladığımız yere de eleştiri getiriyor. Bunun "durumu kurtarmadığını" tespit ediyor. GDS herhalde kendisi gelen

eleştiriler karşısında bunlara durumu nasıl kurtarıyoruz diye yaklaşıyor, burada böyle aptalca bir tespit yapıyor. Biz bu açıklamayı 'durumu kurtarmak' için yapmadık; bu hatanın hangi kafa ile yapıldığını anlatmak için yaptık. Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun kendi hatalarını gizlemeye çalıştığı tespiti, bilimin dışına çıkan, yapılanın ötesinde niyetler üzerine ahkam kesen bir tespittir. Biz böyle birşeye 'çalışıldığını' kesinlikle reddediyoruz. Yapılan hataların üzerinin örtülmesidir. Objektif olarak yapılan budur. Bu hata, hataların üzerinin örtülmesi istendiğinden değil, hatalar görülmediğinden ortaya çıkmıştır. GDS herhalde her hata arkasında -en azından başkalarında- mutlaka bir üç kağıt aradığından, soruna 'hataların üzerinin örtülmeye çalışılması' şeklinde yaklaşıyor. Bu birçok yerde koyduğumuz gibi onun hastalıklı eğiliminin ürünüdür.

7) Son iki paragrafın yorumu hakkında:

a) Burada GDS'in getirdiği eleştiri doğrudur. Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun cevabında gerçekten de GDS'in getirdiği uyarının hedefinin eleştirilen belge olduğu ve bu uyarının tam da bu belge açısından haklı olduğu konmamaktadır. Bu yanlıştır.

b) Sözü geçen cevap yazısında GDS'in 'ilkesel eleştirisi' olduğunu vurguladığı yazının içinde ortaya konmamakta; sorun gerçekten de sanki aramızdaki farklılık, formülasyonlardaki bazı hatalardan kaynaklanıyormuş gibi konmaktadır. Bu anlamda GDS'in bu yazıda "eleştirisinin ağırlığının alındığı" şeklindeki eleştirisi haklı bir eleştiridir.

Biz cevap yazısında GDS'in "ilkesel eleştirisi" üzerine yürüyüp, bu konuda hatalarımızı ortaya koyup; ayrılıkları beerraklığa kavuşturmadık. Bu eleştiriye yanlış değerlendirmemizden kaynaklandı. Biz gerçekten de sorunu önce cevap yazısında ortaya koyduğumuz gibi kavradık. Ancak cevap'a eleştiri geldiğinde sorunun ciddiyetini, eleştirinin ağırlığını kavradık. Şimdi bu yönde hatalarımızı aşmaya çalışıyoruz.

Bunun yanında bu kapsamlı eleştiri bize GDS ile bir dizi konuda aslında önemli anlayış farklılıklarımız olduğunu da gösterdi.

Biz ilk cevabımızda hataları gördüğümüz halde onların üzerine yatma, çelişmeleri ortadan kaldırma tavrını takınmadık. Hataları görmedik. Neyi kavradı isek ona uygun tavır takındık. Ama niyet ne olursa olsun objektif olarak ortaya çıkan durum, hatalarımızın üzerini örtme oldu.

Biz burada tavır takındığımız 'kapsamlı ve ayrıntılı' eleştiriye de esasta bizim kendi hatalarımızı görmemiz ve kavaramamız açısından yararlı, bize yardımcı olan bir eleştiri olarak kavırıyoruz. Bunun yanında bu eleştiri GDS'in çok önemli hata ve sapmaları konusunda örnekler, ipuçları veren bir yazıdır da.

Bu belge GDS'in özellikle yapılan hataları tek yanlı değerlendirmesine, hataların ardında mutlaka bir üç kağıt, bir kötü niyet arama şeklindeki hastalıklı eğilimine; kendi hataları karşısında kesinlikle özeleştirici olmayan tavrına; kendi hatalarına karşı başka, başkalarının hatalarına karşı başka yaklaşan tavrına; ilkelerin savunulması ile 'somutun incelenmesini' mutlak alternatif gibi karşı karşıya koyan sapmasına bir dizi örnek veren bir yazıdır. Bu açıdan da bu yazı onların bu hatalarına karşı mücadelenin bir aracı olarak ta kullanılmalıdır.

...

NOTLARLA İLGİLİ:

1) Önce Mao Zedung konusunda çelişmelerin üzerine zamanında yürünmemiş olması gerçekten önemli bir hatadır. Buradaki tespit esas olarak doğru bir tespittir.

"Bu çelişmelerin bölünmeden önce kamuoyunda ortaya çıkarılmamış olmasının bölünmenin kaçınılmaz hale gelmesinin nedenlerinden biri olduğu" tespiti kesinlikle yanlıştır. Çünkü ideolojik ayrılıkların derinliği sonucu bö-

ınme kaçınılmaz hale gelmişti. Bu anlamda Mao Zedung konusunda çelişmelerin bölünmeden önce kamuoyunda açığa çıkarılmamış olması, bölünmenin kaçınılmaz hale gelmesinin sebeplerinden biri değildi. Ama bunun zamanında yapılmamış olması; kaçınılmaz hale gelen bölünmede zararın en aza indirgenmesi" imkanını ortadan aldırdı.

) Biz bu konuda getirilen eleştiriler üzerinde "Çizgi eleştirisine" verdiğimiz evapta genişçe durduk. (Bkz. Bolşevik sayı 1)

5) Yine çok iddialı laflar: Pis yöntem! vs.

GDS eleştirisinin çok itinalı yapılmış olduğunu, ve kendilerinin bizim hangi ilkeleri gerçekten, hangi ilkeleri kabaca savunmuş olduğumuzu, hangilerini ise hiç savunmamış olduğumuzu saptadıklarını söylüyor. Ne diyelim? GDS gerçekten hangi analiz temelinde yaptı bu değerlendirmeleri? Biz henüz bu değerlendirmeyi yapacak durumda değiliz. Ve kuşkusuz GDS'ten çok daha fazla parti belgesini inceledik. Bir dizi olayı kendi pratiğimizde yaşadık. Yine de 'itinalı' tavır takınabilmek için bu konuda henüz tavır takınmadık. GDS sorunu çözdü!

Sonra 'temel ilkeleri' ile, 'bütün temel ilkeleri' sorunu geliyor. Eleştiri bizim 'bütün temel ilkeleri savunduğumuz' şeklinde geldiği için, biz GDS'in getirdiği eleştiriyi özetlerken 'bütün temel ilkeler' ifadesini kullandık. Bu GDS'in eleştirisinin özüne uygun bir ifade idi.

GDS 'trafik kuralları', 'bütün trafik kuralları' örneği ile, bunlar arasında özde fark olmadığını söylüyor, ve bizim "bütün ilkeleri savunduğumuzu söylemediğimiz" tespiti için neden yaptığımızı soruyor. Yukarıda da söyledik: GDS'in iddiası bu olduğu için bunu söyledik. Almancayı GDS kadar bilmeyiz ama, Türkçede 'ilkeler' ile 'bütün ilkeler' arasında vurgulamamanın ötesinde de fark vardır! Almanca da da bildiğimiz kadarı ile öntakısız kullanılan 'ilkeler' ile öntakılı 'ilkeler' arasında fark olması gerekir. Birinci kesin bir ifade olmamasına rağmen, ikinci kesin bir ifadedir.

....

Ocak sonu 1983

GDS'TEN YOLDAŞLARIN ÖZELEŞTİRİ TASLAĞI ÜZERİNE YORÜTTÜKLERİ TARTIŞMANIN İLK SONUÇLARI

*****

ESAS ELEŞTİRİLERİMİZ ŞU NOKTALARLA İLGİLİDİR:

YÖNTEM OLARAK: Bu yazıda parti içi mücadelenin belli bir döneminde yapılan hatalar üzerine hesap verilirken; aynı dönemde savunulan siyasi görüşlerden kopuk olarak sorunun konması yanlıştır. Çünkü içerikle ilgili yanlışlarla, yöntem yanlışlarının birbirinden koparılması, (gerçekten önemli ağırlığa sahip) yöntem yanlışlarının BİRİNCİ OLARAK yanlış yöntemlerle savunulan YANLIŞ İÇERİKLE BAĞININ ORTAYA KONMAMASININ sonucunu doğurmaktadır.

Bu eleştiri (özeleştirisi kastediliyor-ÇN) düzeltilirken iki belge (YDBK'nin raporu ve Özeleştirisi-ÇN) köklü bir şekilde ve doğru olarak birleştirilmelidir ki, sözü edilen dönemin gerçeği hakkında BÜTÜNSEL ve BİRLEŞMİŞ açık bir fikir edinebilsin. Bu şekilde SÖZÜ GEÇEN YAZIDA (ÖE-ÇN) HİÇ BİR ŞEKİLDE KANIT VE BELGE kullanılmaması da engellenmiş olur. Bu yazıda ortaya konan görüşlerin bir çoğuna (bu şekli ile-ÇN) ancak "İNANMA" temelinde katılınabilir.

Bu yazının kullandığı yöntemin tersine olarak Marksist-Leninist eğitim yanlış içerik ile, yanlış yöntemlerin arasındaki bağın kavratılmasını, (Bunu ya parken kaba mekanizme düşmeden) ve HER SORUNDA (TEZ ya da çalışma hipotezi dışında) KANIT talep edilmesini; KONTROL EDİLEBİLİR BELGELERE DAYANILMASINI hedeflemelidir. Aksi taktirde yapılan iş bir nerde ise TARİFE benzer.

Özellikle yanlışlar ortaya konduktan ve olaylar açıklandıktan sonra (yanlışların-ÇN) sebeplerinin açıklanması görüşümüze göre çok geneldir. (Biz bunu daha açıklayacağız) aynı şekilde DÜZELTME YÖNTEMLERİNİN irdelenmesi de görüşümüze göre çok geneldir. KALDI KI DÜZELTME YÖNTEMLERİNİN uygulanabileceği ve bu uygulamanın gözden geçirilebileceği 10 ay geçmiştir.

Bir bütün olarak ele alındığında böyle bir ÖZELEŞTİRİNİN ACELEYE GETİRİLMEME Sİ gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü ancak bu şekilde bunun üzerine köklü bir tartışma mümkün olabilir, yalnızca temelli yöntemsel eksiklikler değil, aynı zamanda ağır içerik yanlışları da giderilebilir.

İÇERİKLE İLGİLİ HATALAR ŞU SORUNLARLA İLGİLİDİR :

1) "Hatalar ve eksikliklerimiz" başlıklı bu taslağın bütün yapısı bizim görüşümüze göre Bolşeviklerin 1.Konferansının belgeleri ile ilgili olarak bizim çıkış noktasının ne olması gerektiği (ilkeler mi yoksa somut araştırma mı?) konusunda getirdiğimiz eleştirinin yalnızca bazı hataları formülasyonlara ya da bazı üyelerde olan eğilimlere değil YÖNETİCİ YOLDAŞLARA yöneldiğini göstermektedir. Çünkü bu "Özeleştirisi-hatalar-eksikliklerimiz"de de SOMUT ARAŞTIRMA ön plana çıkarılmakta; Marksist-Leninist ilkeler IŞIĞINDA esas somut sorunlar ortaya KONMAMAKTA; MARKSİZM-LENİNİZMİN İLKELERİNDEN YOLA ÇIKILARAK ve uluslararası komünist hareketin tarihinin tecrübelerinden yola çıkılarak bu yazıda sözü edilen ANA KONULARDA TAVIR TAKINILMAMAKTADIR .

Bu her şeyden önce iki sorunda görülmektedir :

a) Bir özeleştirisi nasıl olmalıdır? KLASİKLERİN ortaya koyduğu tipik hatalar hangileridir? (Bunun için mesela Stalin'in Özeleştirisi üzerine yazılarını toplayan derleme broşüre bakılabilir.) (Bunlara cevap verilecek yerde-ÇN) Türkiye'de devrimci hareketin "somut" (bize daha çok tesadüfi görülen) tarihi sistemsiz bir şekilde ele alınmakta; gerçekte bütün birinci bölümde bu ÇI KIŞ NOKTASI olmaktadır.

Bu durumda kokmuş özeleştirilerin bazı "üç kağıtları" (Hataların küçük gösterilmesi, bütün hataların "taktik hatalar" olarak gösterilmesi, vb.) teşhir edilmekte; ve fakat BİR ÖZELEŞTİRİDEN SONRA HATALARIN PRATİKTE DE DÜZELTİLME DİĞİ GİBİ MERKEZİ BİR SORUN ; ya gösteri için özeleştirisi, sensasyon yaratma hevesi+ KENDİNİ YERİN DİBİNE BATIRMA, vb. sorunlar atlanmaktadır.

Burda görüşümüze göre bir GİRİŞ, Marksist-Leninist özeleştirisinin ne olduğu konusunda tam bir açıklama gereklidir. (Girişteki diğer hatalara daha sonra yeniden döneceğiz.)

b) 26 sayfa içinde bir yerde bize merkezi görülen PARTİ İÇİ MÜCADELE konusunda oldukça geniş tavrı konmaktadır. Ama burda da yine parti içi mücadelede yapılan hatalar anlatılırken LENİN ve STALİN'in bu konudaki ÖĞRETİSİ ÇIKIŞ NOKTASI OLARAK alınmamakta; ve bu öğreti KENDİ DENEYLERİNE DAYANARAK DA AÇIKLANMAYA VE KENDİ YOLDAŞLARIMIZA DAHA İYİ KAVRATILMAYA çalışılmamaktadır.

Bunun yerine ne yapılıyor? Sayfa 20 ve 21 de (Bkz. Bolşevik 3, s.35-36) bizim görüşümüze göre Lenin ve Stalin'in oportünizme karşı mücadele hakkında ki görüşleri üzerine "KISA ÖZET" şeklinde yanlış bir şekilde bilgi veriliyor. Burada bu gerçekten MERKEZİ KONU ML'in yardımı ile aydınlatılmadığı için, ortaya içinde şu hataları barındıran yüzeysel ve sakat bir özet çıkıyor :

c) "iyi niyetli (namuslu) ve iyi niyetli olmayan oportünistler" konusu (bunun için 17.sayfa, 1.paragraf 7 ve 8.satıra bakınız (Bkz. Bolşevik 3, s.32, 7. paragraf -BP) (Orda sorunun niyet sorunu olmadığı söylenmektedir. Çeviride hata vardır-ÇN) yalnızca yüzeysel değil, aynı zamanda yanlış ele alınmaktadır. Önce bir ABARTMA (17.sayfa daki alıntıya bakınız)

yapılmakta, sanki ideolojik mücadelede Mao Zedung'un ya da Kruşçev'in hatalarına karşı tavrı takınıldığı gerçekten rol oynamazmış gibi tavrı takınılmakta; AYRIM YAPILMAYARAK (bunun hangi konuda rol oynamadığı- teorik hataların acımasız eleştirisi- ama hangi konuda rol oynadığı- BİR ELEŞTİRİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ, YERİNE KONMASI VE ŞEKLİ) SAVUNULAMAZ BİR POZİSYONA DÜŞÜLMÜKTÜR.

Bu savunulamaz pozisyonun geri alınmasında , eski yanlış tavrın yeniden yeni elbiseler içinde ortaya çıkması tehlikesi vardır!(Bu bağlamda kendilerini BP sempaticileri olarak kavrayan ve fakat Mao'yu 56'dan sonra revizyonist olarak değerlendiren kişilere karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiği sorusunu sormak, hatırlatmak istiyoruz.)

Sonra :Oportünizm sorunu, oportünizmin taşıyıcıları sorununda ayrılmıyor."İyi niyetli ve kötü niyetli oportünizmin arasında nitelik farkı olmadığı (s. 16, 5.paragraf, 9.satır.) (Bkz. Bolşevik 3, s.36, 1. par.,9.satır-BP) tezi ya bir çeviri hatasıdır, ya da saçmadır. Çünkü bu iki tip oportünizm YARATMANIN arasında nicelik farkı da yoktur, çünkü bu iki tip oportünizm yoktur ! (Bu bize şu uydurmayı hatırlatıyor: Batı Alman burjuvazisinin HER İKİ FRAKSİYONU da nitel olarak kötüdür.. İşte size iki fraksiyon ve taktik olarak yararlanılabilecek !!!! nice farklılıklar !!) Burda her şekilde uzlaşmaz bir şekilde karşı karşıya duran proleter ideoloji ve burjuva ideolojisi sorunu ile oportünist görüşlerin taşıyıcılarının SUBJEKTİF NİYETLERİ sorunu ile karıştırılmaktadır.

Bundan sonraki pasajda- çok geç olarak- bu ayrım yapılmakta, ama bu kez de bu ayrım yanlış yapılmaktadır. Parti her şeyden önce OPORTÜNİSTLERDEN ARINDIRILMALIDIR !! Ve aynı zamanda "görüşlerini düzelten" oportünistlerden de !! Ama bunun yerine ne deniyor? "Parti içinden OPORTÜNİST GÖRÜŞLER MUTLAKA TEMİZLENMELİDİR " Bu tabii ki yanlış değildir ama ÖZÜN etrafından dolanmaktadır.

Daha sonraki pasajda Stalin yoldaşın yapılan alıntılarla hemfikiriz. Ancak nerde KENDİ SÖZLERİ ile konuşulursa, orda bütünü ile BAŞKA ŞEYLER söylenmektedir ! Bu geçmişte de bugün de bu tezin gerçekte "teoride " değil, yalnızca GÖRÜNÜRDE kabul edildiğini göstermektedir.

21.sayfa 4.paragrafta (Bolşevik 3, s.36, 4. par.-BP) bütün bu sorunlar kompleksinin doğru bir şekilde ele alınmadığı görülmektedir. Bu paragrafta sorun "Aslında şaşılacak bir şey yoktu" ! denerek ortaya konmaktadır.

"Kısa bir SONUÇ "ile ideolojik mücadelenin "sınıf mücadelesi" (Daha iyisi sı

nıf mücadelesinin bir bölümü ya da biçimi olurdu !) -proletarya ile prole - ter olmayan sınıflar arasında- olduğundan yola çıkılmakta; ve YASAL OLARAK deyim yerinde ise bütün bu olayların gelişmesinin gayet tabii olduğu, bu olayların gelmek zorunda olduğu sonucuna varılmaktadır.

Burda artık (gerekli olan) iyi niyetli namuslu oportunistlerle, kötü niyetli oportunistler arasında ayırım yapılmamaktadır. Ama aslında tam da burada böyle bir ayırım yerinde olurdu ! Engels'in sözünü ettiği ve Lenin'in de (kitleler üzerindeki etkileri açısından) göz önünde bulundurduğu ve "en tehlike li" olarak gördüğü iyi niyetli oportunistler yalan, ihbar, kafa kırma , vb. yöntemleri KULLANMAZLAR . Bu görülmediği için, BP yöneticilerinin yaptığı a ğır hatanın üzeri örtülmektedir. Bu hata (BP yöneticilerinin-ÇN) iyi oportu nistlerle değil , haydutluk eylemleri yapan HAYDUTLARLA karşı karşıya olduk larını görmemiş olmalarıdır! Daha açık söylemek gerekirse , şu iki tez kar şı karşıya durmaktadır:

- İyi niyetli oportünizm ile , kötü niyetlisi arasında nitelik farkı yoktur. Hata bunu görmemek idi.

- Hata, uyanık bir şekilde, söz konusu olanların , devrime karşı da her eyle mi yapabilecek namussuz kişiler olduğunu ortaya çıkarmamaktır.

"Özeleştiri"nin hatası bir başka açıdan da büyük önem taşımaktadır :

Burda ideolojik alandaki sınıf mücadelesinin T.'nin bölünmesinde büründüğü şekillere bürüneceği gibi bir anlayış yayılmaktadır. Bu yanlıştır.Burjuva ideolojisinin temsilcileri olan ve fakat hataları bölümsel olan ve geçici o lan, bu yüzden oportunist olmayan yoldaşlar da proleter ideolojiye karşı mü- cadele etmektedirler, ama bu MÜCADELENİN BİÇİMLERİ PARTİ ÇERÇEVESİ DİŞİNA ÇIKMAZ.

Bütün bunlar-sağa karşı mücadele öne alınarak- teorik ve pratik karışıklar yaratılmadan önce genişçe ortaya konmalı, daha sonra kendi hataları üzerine konuşulmalıdır.

(Biz burda BP'nin bur yönetici olan yoldaşın Mao Zedung cilt 5.de yer alan bir pasaja hakkındaki bütünü ile yanlış görüşünü hatırlatmayı gerekli görüyo ruz. (1.YD Konferansı) Wang Ming'in yeniden MK'ne seçilmesi ile ilgili ola - rak bunun ilke sorunu mu , yoksa taktik bir sorun mu olduğu konusundaki tar - tışmadan söz ediyoruz !! Bununla ilgili olarak GDS İnfö'da yazılı bir tavır vardır. Ayrıca bantlar da vardır. Bu sorunla ilgili olarak tam metin gözden geçirilmelidir.)

2) Biz-özeleştiri sorunun da da - İbrahim Kaypakkaya gibi bir yoldaşla bir dizi oportunist arasında nitel bir ayırım çizgisi çizilmemesine de kökten kar şıyız ! Bu girişte (2.sayfa, 1.paragraf) (Bolşevik 3, s.20,son parBP) ve diğer bazı yerlerde yapılmaktadır. Hatta 3.sayfa 6.paragrafta (Bolşevik 3,s.22 2. par-BP) bugünkü MK ile bile karşılaştırma yapılabilmektedir !

İbrahim Kaypakkaya'nın (yazılarını tanıdığımız kadarı ile) o hiç bir yerde hep doğru yaptığını savunmamıştır. O hiç bir zaman bilgi sürecini red etme - miştir . O kuşkusuz Aydınlik'ta olduğu dönemin teorik bir özeleştirisini yap mamıştır, ama PRATİK olarak Aydınlik'la bağını kesmiş ve Milli Me-ele,Kema - lizm , vb. sorunlarda Aydınlik'a yönelttiği İDEOLOJİK eleştirilerle ASLINDA yüksek seviyede teorik bir özeleştiri de yapmıştır ! Bu kesinlikle oportu - nistlerle karşılaştırılmaz!

3) KK hizibine karşı özeleştirisel notlarla her ne kadar hemfikirsek de, ya - ne de (görüşümüze göre-ÇN) KK hizibinin KENDİSİ DE YANLIŞ DEĞERLENDİRİLMEKTE DİR. Onlar (KK hizibi-ÇN) TKP/ML'in hatalarından yararlanarak gerçekte GENEL OLARAK MARKSİZM-LENİNİZMİN İLKELERİNE ÖZEL OLARAK DA BOLŞEVİK PARTİ İLKELERİ NE KARŞI GENEL SALDIRI BAŞLATTILAR!

Her ne kadar gerek 1.MK gerekse ondan önce YDB'nden yoldaşlar bu kişilere

karşı yanlış mücadele ettilerse de, bu yanlış DOĞRU bir şekilde nitelendirilmek zorundadır. Hata yalnızca Çin devriminin Türkiye'ye sakat bir şekilde yandırılmasının daha uygun hale getirilmesi değildi ; hata HER ŞEYDEN ÖNCE ERRAK BİR ŞEKİLDE bu akımı "ilkelere karşı bir akım" olarak nitelendirmemek i, bunun yerine bu akımın pratik-tasfiyeci öne çıkarmaktı. (Bu ajitasyon açısından çok etkiliydi)

Biz "KK hizibi.. teorik alanda daha doğru pozisyonlar savunuyordu" (sayfa 7, son paragraf) (Bolşevik 3, s.25 -BP) gibi tespitlerin olmaması gerektiğini düşünüyoruz. Biz yazarın burda ne demek istediğini düşünebiliyoruz. (Teorik alanda yerine "feodalizmin rolünün doğru değerlendirilmesi, vb. olmalı idi.) Ama burada böyle GENEL bir sebeplendirme yapılması TESADUF DEĞİLDİR. Bunun ardında yine "ilkelere koparılmış somut araştırma "nın !! teorik alan olarak görülmesi; ve bu alanda-gerçekte var olmayan- bir ilerilik yaratılması yatmaktadır. Bu uydurma bir ileriliktir, çünkü ML ilkelere dayanmadan yapılan her sinek başağı sayımı sıfırdır, hiç bir işe yaramaz. Çünkü durumun her incelenmesi GÖREVLERİN TESPİTİ İÇİN GEREKLİDİR. Kısacası biz herhalde "teorik alan" hakkında bütünü ile ayrı bir görüşe sahibiz ! İki yanlış teorik görüşten hiç biri "daha doğru " değildir !

KK fraksiyonunun değerlendirildiği bölümbizim desteklediğimiz bir çok görüşün yanında eleştirdiğimiz bu görüşleri de içermektedir ! Eğer herhangi bir konuda bir yerde doğru bir şey söyleniyor, onun ardından aynı konuda yanlış bir şey söyleniyorsa, bu o zaman daha büyük bir hatanın, bir SAPMANIN BAŞLAN GICIDIR ve ortaya çıkartılıp, eleştirilmeli ve düzeltilmelidir !

4) Şimdi de bizim daha üzerinde düşünüp, ağırlığına göre sıralamamız gereken bazı ELEŞTİRİLERE gelelim. Bunlar henüz sistemleştirilmemiştir. Şimdi sayfa numaralarına paralel olarak eleştirilerimizi kısaca ortaya koyacağız:

a) İkinci sayfa, 4. ve 5.paragraf (Bolşevik 3, s.21, 2.,3.par.-BP) Burada her yenilginin sebebinin stratejik olduğu gibi bir sonuç çıkarılmamasına dik kat edilmelidir. Taktik hataların da büyük yenilgilere yol açtığı durumlar vardır.

b) Sayfa 3, 6.paragraf (Bolşevik 3,s.22,1.par.-BP) Bizim bildiğimiz kadarı ile Uç Dünya Teorisi'nin sorumluluğunun basitçe KK hizibine mal edilmiş olduğu tespiti kendi kendini yerin dibine batıran bir ABARTMADIR. (Bunun için, bkz. YDB'nun Uç Dünya Teorisi Eleştirisi, MLYD'nde yayınlandı) (K/6 kastediliyor -ÇN) Bu abartma neden? 78 özeleştirisi , daha doğrusu Parti Konferansı da bu belgeyi onayladı. Yoksa yanlış mıyız?

(Burada KANIT ve DELİLLERLE ÇALIŞMAMANIN ne kadar zararlı olduğu ortaya çıkıyor! Burda kim delil göstermek zorunda? Yazar mı? Yoksa biz mi? Biz iki tarafın da delil göstermek zorunda olduğunu , ama ÖNCELİKLE yazarın iddiasını ispatlaması gerektiğini düşünüyoruz. Aynı şey aşağıda eleştirdiğimiz bir dizi diğer nokta için de geçerlidir.)

c) Sayfa 4, en son paragraf (Bolşevik 3, s.22. son par. -BP) Burda kaba bir hata yapılıyor: Özeleştirisinin tayin edici belirtilerinden biri KENDİ HATALARINDAN ÖĞRENMEK- KADROLARI KENDİ DENEYLERİNDEN YOLA ÇIKARAK EĞİTMEK tir Bu anlamda eski TKP'nin eleştirisi gerçek durumda kadrolar açısından herhalde "özeleştirisi" olamaz.

d) Sayfa 9, sondan bir önceki paragraf (Bolşevik 3,s.27, 1. par.-BP) (Türkçesinde "Leninizme karşı"... çeviride belli bir hata var-ÇN) Burda Mao Zedung Düşüncesi'nin "anti-Leninist" olarak değerlendirilmesi çok kabadır.

Biz MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ KAVRAMININ AÇIKLANMASININ çok önemli bir alanda Leninizmin çağ değerlendirilmesine karşı yöneldiğini inkar etmiyoruz! Ama her şey bununla bitmiyor! "Mao Zedung Düşüncesi"nden "işçi sınıfı her alanda kumanda yı elinde bulundurmalıdır" "Siyasi iktidar namludan çıkar ", vb. ML tezler de anlaşılıyordu.

(Yazıda yapılan basitleştirme , 1956 dan sonra Mao'yu revizyonist olarak değerlendiren kişilere yaramaktadır.)

e) Sayfa 10, ^{sondan} bir önceki paragraf (Bolşevik 3, s.27, 6. par.-BP) "Eğer örgütsel birlik sağlanması isteği yolumuzu karartmasa idi " . Birinci Parti Konferansı üzerine ileri sürülen bu tez ve "açıklama" ile belirleyici sorunların üzeri örtülüyor! Önce , anlatılan ideolojik sorunların varlığı şartlarında da, örgütsel birlik isteği baştan kötü bir şey değildir, ve bir partinin BAŞLANGIÇ AŞAMASINDA mutlaka yolu karartması gerekmez. TAYİN EDİCİ NOKTA şudur ki; BERRAKLAŞMANIN YOLLARI ve ÇELİŞMELERİN ADLANDIRILMASI konularında konu - şulmamıştır. (O dönemde böyle bir şey denebilirdi. Tam da BÜTÜN TARAFLAR ÖRGÜTSEL BİRLİK İSTEDİKLERİ BİR ORTAMDA, görüş ayrılıklarının ORTAYA KONMASI yönünde yöntemler önerilebilir, bunlar oylamaya konabilir, vs. idi.)

f) Sayfa 10, son paragraf (Bolşevik 3, s.27, 7. par. -BP) Burada 1.Konferansın ÇOĞUNLUĞUNUN görüşlerinin mi (YD temsilcilerinin de teslim olduğu !!) yoksa bu görüşlerin YD temsilcisinin tezi olarak mı görüldüğü ortaya çıkıyor. Bizim görüşümüze göre ve bildiğimiz kadarı ile YDB temsilcisi hiç bir zaman "TKP/ML, ML partidir, bu yüzden hataları yalnızca taktik hatalar olabilir" şeklinde bir görüş savunmamıştır. O halde , burda bu ayrım gözetilmeden yapılan abartmanın yeri nedir? Gerçeğe uygun olarak YDB temsilcisinin BÜKÜLE BİLİRLİĞİ ve uzlaşmacılığı ortaya çıkartılıp eleştirilse daha doğru olurdu.

g) Sayfa 14. (B.3,s.30,5.p.-BP) 4.MK toplantısı ile ilgili olarak söylenenlere katılmıyoruz. Çünkü burda doğru görüşlerin yanında (Bütün partinin bazı hatalarının ortaya konması) mutlak normal olan bazı durumlar üzerine kızgın bir tonla tespitler yapılıyor : Mesela : Birinci Konferansın ve 1.MK'nin bir çok kararının PARTİNİN İDEOLOJİK SİYASİ SEVİYESİNİN ÜSTÜNDE OLDUĞU tespiti. Bu bütünü ile normaldir ve alarm zilleri çalmayı gerektirmez ! İşte bu yüzden de MK'nin ya da Kongrenin görevi kararlarının UYGULANMASINI sağlamak ; bütün PARTİYİ İKNA ETMEK, vs.dir. Partinin yukardan aşağıya inşası işte bu demektir. Sorunları önce MK'nde çözmeye çalışma yolunu tutmak da bize burda ortaya konduğu kadar yanlış görünmemektedir.

Bizim görüşümüze göre esas hata şu idi: Önemli sorunlarda MK çoğunluğuna sahip olmak gibi mükemmel bir İMKANDAN DOĞRU BİR ŞEKİLDE YARARLANILMADI. Çünkü HER DOĞRU KARARIN UYGULAMAYA konabilmesi için daha bir dizi yedek kararların alınması gerektiği anlayışı yoktu. Bunun yerine teorik bir ileriliğin MK'ne getirilmesi ile, bir çok şey MK'nde "salt teorik" olarak geçirildi. Ama bu PARTİNİN PRATİĞİ İÇİN SONUÇSUZ kaldı . Ne zaman ki pratik içinde sonuçlar görülmeye başladı, çoğunluk görüş değişti.

Sözü geçen zaman bölümünde "İçe dönük çalışma esastır" şeklinde bir talebin geçirilmemesi halinde ayrılığın gündeme getirilmesi de problemli görülmektedir. Görüşümüze göre bu yanlış olurdu! Doğrusu (belki de kastedilen budur, ama o zaman öyle demek gerekirdi) bir AYRILIK İMKANININ HAZIRLIĞINA başlamak olurdu. Bunun dışında İYİMSERLİK kavramının yalnızca olumsuz anlamda kullanılması da bizim hoşumuza gitmiyor! Bu şekilde kendi olumlu, ileriye götürücü özelliğimiz "iyimserlik" suçlu imiş gibi görülüyor.

Biz 1.Özeleştiride şu eğilimi genel olarak eleştirdik:

Bizler şaşılacak kadar devrimci insanlarız. Ancak büyük bir coşku ile "iyimserlik"te birazcık ileri gidiyoruz! Yani yapılan hata "çok mükemmel" (Almancası "zu toll"-ÇN) olmaktır ! Bu kendi kendinin omuzunu okşamanın (kendini övmenin anlamında-ÇN) ustaca bir şeklidir ve biz bunu bütünüyle yanlış buluyoruz.

Söz konusu olan MK'ne karşı iyimserlik değil ; kendi gücü hakkında duyulan KÖTÜMSERLİKTİR. Sorun böyle konunca çok daha başka görünmektedir!

h) Sayfa 16, 6.paragraf (Bolşevik 3, s.32, 3.par.-BP) Burda GDS ve WBK'nin getirdiği eleştiriler karşısında tavır sorununa değiniliyor ! Bu konu bizim için özel öneme sahiptir! Bununla ilgili olarak özel bir araştırma yapmak ge

reklidir. Biz yukarda anlatılan durumda olduğu gibi, başka eleştirilerde de (en son olarak ilkeler mi yoksa somut araştırma mı çıkış noktası olarak tartışılmasında) önce bizim eleştirimizle hemfikir olunduğunun söylenmesi, ama ardından bir 'ama' denerek eleştiriye başka (daha hafif) bir ağırlık verilmesi şeklinde bir tavrın nerde ise adet olduğu düşüncesindeyiz. Genelde eleştirinin kabul edilmesi, ama bu kabul edilmeye paralel olarak, SONUNA VARDIRILMA YAN önemli eleştiri noktalarının geri çevrilmesi nerde ise kuraldır.

Biz, bir kardeş örgütün eleştirilerinin ancak bir İTİCİ olabileceği (ama bu eleştiriler eğer doğru olarak kabul edilirlerse) GERÇEKTE tutarlı bir şekil de yalnızca eleştirilen parti tarafından PRATİKTE düzeltilebileceğini düşünüyorum.

Biz, gerek o zaman getirdiğimiz eleştirinin gerekse BP sayı :3 de yayınlanan eleştirimizin ele alınmasındaki hatanın, eleştirilerin OLDUĞU GİBİ ELE ALINMASI, bunların PARTİ İÇİNDE BİR ARAŞTIRMA İÇİN ÇIKIŞ NOKTASI OLARAK ALINMAMA SI olduğu görüşündeyiz. Ya getirdiğimiz eleştiri TAM bir şekilde geri çevrilmeli, ya da kabul edilmeli ve PRATİKTE HATALARIN DÜZELTİLMESİ GERÇEKLEŞTİRİLMELİ idi.

i) Sayfa 17, 18 (Bolşevik 3, s.33/4-BP) de MK 8.toplantısının yanlış bir çizgiye sahip olduğu tespit ediliyor. Gerçekten de 8.toplantı belli bir dönüm noktasıdır! Ama burda da sorun derinliğine kavranmıyor ! Sorunun özü bizce şudur ki, 8.MK toplantısı İLK DEFA ML BİR MUHALEFETE KARŞI MÜCADELE ETMEK ZORUNDA KALMIŞTIR. Ondan önceki toplantılarda, MK 7.toplantısından önce de yanlış bir çizgi hakimdi ama henüz gelişmemişti ve ML'e karşı mücadele içinde denenmemişti. Bu sorun BP'nın "TKP/ML, ML'in ilkelerini savunmuştur" "TKP/ML in çizgisi ML bir çizgi idi" tezleri ile bağlantı içindedir. Yani burda TKP/ML'in ÇİZGİSİNİN ANALİZİNİN başlanması gereken sınıra varıyoruz !

j) Sayfa 18, 1.satır (B.3, s.33,7.par., 4.,5. satırBP) Burda herhalde MK 9. toplantısından söz ediliyor. Bizim görüşümüze göre YDB temsilcisinin MK 9. toplantısındaki tavrını incelemek çok çok önemlidir. Sözü geçen pasajda "açık ilkeli polemik"ten söz ediliyor. Ama bu iddia ayakta tutulamaz! 9.MK toplantısında Leninizmin kıstasları üzerine olan bölüm "İNCİR YAPRAĞI KARAKTERİNE" sahiptir. Gerçekte bu bir silah değildi, uyutmaya, kızanları sakinleştirmeye yaradı. Bu bölüm 1.MK çoğunluğunun YDB'den yoldaşın anlatım gücünden YARARLANDIĞI- OLMAYAN BİR BİRLİK ima eden, partinin hataları üzerine ima ve dolaylı İLARETİLER veren bir rol oynadı. YDB'nin temsilcisi 8.toplantının darbeye benzer manevrasına karşı BERRAK BİR AYRIM ÇİZGİSİ ÇEKMEİYDİ. "Teorik açıklamaları -ki bunlar oportunistleri somut olarak adı ile anmıyordu ve yakıncılıktan yoksundu, bu yüzden teorik alanda kaldı ve parti içi mücadelede keskin bir silah olmadı-mücadele aracı olarak seçecek yerde bunu yapmalı idi ! (-Burda yapılan-ÇN- "Kaşla göz arasında Leninizmin ilkelerini parti içine taşımaya çalışmaktı. Bu saçmadır.Çünkü Leninizmin eğitimi kaşla göz arasında olmaz!)

TUTARLI OLMAYAN İDEOLOJİK MÜCADELEYE uygun olarak değişik görüşlerin yayılması için tüm imkanlar da kullanılmadı.

(Burada olumlu olarak STALİN toplantısını öne çıkarmak gerekir. Bir yön daha GDS'den yoldaşların bütün büyük işçi derneklerinde Konferans vermeleri kararlaştırılmıştı. Çünkü kardeş örgütler arası polemik "yasak" değildi. Pratikte ise bize bu konuda yalnızca bir yoldaş yardımcı oldu. Doğrudan doğruya bizimle birlikte çalışan yoldaş ise 8 ay boyunca bize en yakın olan- daha sonra haydutların bir kalesi haline gelen- dernek için ve onun çevresindeki dernekler için bir tek termin bile ayarlamadı. Bunun sonucunda bi. sadece Duisburg Aachen ve Hamburg derneklerinde tartışma lokanı bulduk.)

k) 20.sayfa, 2.paragraf (Bolşevik 3, s.35, 7. par. -BP) Burda bir mantıksızlık var. Eğer iki aşamalı inşaa, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler için zaten geçersiz ise,"gerekten önem"den söz etmek yersizdir.

1) Sayfa 20, 4.paragraf (Bolşevik 3, s.35,9.par.-BP) "İLLEGAL MERKEZİ ORGAN" ilke değildir. Mesela belli dönemlerde emperyalist ülkelerde mutlak zorunluluk olmayabilir.

m) Sayfa 20, 7.paragraf (Bolşevik 3, s.35, son par.-BP) Burda herhalde çok önemli olan bir hata açığa çıkıyor. Burda sürekli olarak yanlış bir çizgiye karşı mücadeleden söz ediliyor, ama bapmalara karşı da keskin bir mücadele verilmesi gerektiği konusuna değinilmiyor.

n) Sayfa 22, 3.nokta (Bolşevik 3, s.37, 1.par.-BP) Bu bölüm bize çok soyut görünüyor! Bu konu daha önce de anlatılmadı. Bu nokta çok önemlidir ve GENEL İLE ÖZEL BÜTÜNLÜĞÜ İÇİNDE somut olarak incelenmelidir.

o) Sayfa 24, 5.paragraf (Bolşevik 3, s.39,3.madde-BP_) YD'daki baş haydutun değerlendirilmesi bize yanlış görünüyor. Bu adam KENDİ GÖRÜŞÜNÜ belli anlamda açık olarak söylüyordu: a) Yanlış bir çizginin temsilcisi olduğu b)iki yüzlü olduğu-oylamada söylediğinin tersine oy kullanıyordu, açıkça görülebiliyordu. (Bkz. YDB 1.Konferansı tutanakları! Ona karşı tavır Lenin ve Stalin in oportunistlere ve oportünizme karşı mücadele öğretilerinin kantarında özel olarak tartılmaya değer !)

16.12.1981

ooooo

"GDS'TEN YOLDAŞLARIN 'ÖZELEŞTİRİ TASLAĞI' ÜZERİNE YÜRÜTTÜKLERİ TARTIŞMANIN İLK SONUÇLARI" HAKKINDA GÖRÜŞLERİMİZ

*****

GDS'ten (ve diğer kardeşlerden) gelen somut eleştirilere tavır takımadan önce, okuyucunun burada eleştirilen belgenin nasıl bir belge olduğu, hangi amaçla yazılmış olduğu konusunda bilgilendirilmesi gerekmektedir. Çünkü bu bilinmeden bu belgeye getirilen eleştirilerin doğru bir şekilde değerlendirilmesi mümkün değildir.

Önce bu "özeleştirî taslağı", I. Bolşevik Konferansının seçtiği Merkez Yönetim tarafından Partiyeye ve örgütlü sempatizanlara II. Konferans öncesinde sunulan bir TASLAKTIR!

Yani üzerinde tartışılmak için hazırlanmış; bu tartışmalar sonrasında gelecek eleştirilerden doğru bulunanlar doğrultusunda düzeltilmek amacı ile hazırlanmış bir belgedir.

Bu belge, Parti ve örgütlü sempatizanlar için hazırlanmış bir tartışma belgesi olduğu için -bilindiği varsayılan- bir dizi siyasi belgeden alıntılarla getirilen tezler desteklenmeye, ispatlanmaya çalışılmamıştır. Bu belge ile yapılmak istenen bir çerçeve çizmek idi. Bu belge üzerinde yürütülen tartışmalar sonrasında toplanacak İkinci Konferans bu belgedeki tezler ve görüşler konusunda anlayışları tespit etmeli, ve bu anlayışlar temelinde yeni Merkez Komitesine düzeltmeler, eklemeler, çıkarmalar, vs. yapma görevi vermeli idi. Planlanan bu idi. Merkez Yönetim II. Konferans sırasında bizim bütün özeleştirî çalışmamızın belli bir anlamda başlangıç noktası olarak "Özellikle 1978 I. Konferansından bu yana olan dönemi, bu dönem içinde kendi yaptığımız hataları" değerlendiren bir çerçeve çizilebileceğini düşünüyordu. "Taslak" üzerine tartışma içinde bu çerçeve çizilmeli idi.

Taslak; bölünme sonrasında yurtdışında (ayrılık ilk defa yurtdışında gerçekleşmişti) bütün Partili, ve örgütlü sempatizan yoldaşlardan istenen - bizim özellikle son dönemde yaptığımız hatalar üzerine - değerlendirmelerinin; ve I. Konferans ile II. Konferans arasında yürütülen çeşitli tartışmaların ışığında hazırlandı.

Bu taslak, Konferanstan üç ay kadar önce yurtdışında (o sırada Türkiye'de kopmuş olan, ya da kopma sürecinde olan yoldaşlarla organik bağımız yoktu) tartışmaya sunuldu. Bu tartışma içinde kendi içimizden ve çevremizden taslağı kökten reddeden bir eleştiri gelmedi. Gelen eleştiriler daha çok çeşitli yanlış formülasyonlara, ve fazla önemli görülmeyen yanlış anlayışlara ve eksikliklere yöneliyordu. Her halükarda taslakta getirilen görüşler üzerine kendi içimizde ve çevremizde yürüttüğümüz tartışma yeterli değildi. Taslağı hemen çevirip 1981 sonunda kardeş örgütlere de ulaştırdık. Onlar taslağı bizim içimiz ve çevremizden çok daha köklü ve çok daha fazla eleştiri getirdiler. Özellikle bu tartışmalar içinde taslağın birçok önemli hata ve eksikliği görüldü; ve taslaktaki görüşler üzerine içimizde ve çevremizde yeterince tartışılmadığı gerekçesi de doğru bulunduğu için; II. Konferansta çizilmesi planlanan çerçevenin çizilemeyeceği tespit edildi.

Konferans, yapılan tartışmalar sonrasında, taslağı hazırlayan yoldaşların önerisi üzerine bu konuda şu kararı aldı:

" Konferansımız, Konferansa sunulan özeleştirî taslağının sunulduğu şekli ile yanlış ve yetersiz olduğu sonucuna varmış; Merkez Komitesine özeleştirî taslağını gelen eleştiri ve öneriler doğrultusunda gözden geçirme, ve yeni bir özeleştirî taslağı hazırlayarak tartışmaya sunma görevini vermiştir."

Şimdi biz bu özeleştirî taslağına gelen en kapsamlı eleştiriler olan kardeş örgütlerimizin eleştirilerine cevap verdiğimizde; yeni özeleştirî taslağını da hangi görüşler temelinde hazırlamayı düşündüğümüzü ortaya koymuş olacağız.

GDS'İN "ESAS ELEŞTİRİLERİ" ÜZERİNE *****

YÖNTEM HAKKINDA ELEŞTİRİLERİ ÜZERİNE GÖRÜŞLERİMİZ

GDS'in getirdiği "bu eleştiri (Kastedilen özeleştiri taslağı —YN) düzeltilirken, iki belge (YDBK'nin raporu ile özeleştiri taslağı kastediliyor —YN) köklü bir şekilde ve doğru olarak birleştirilmelidir" talebi doğru bir taleptir.

Ama bunun yapılması zaten planlanmıştır. Merkez Yönetim bu taslağı hazırlarken, bilinçli olarak, daha önce aynı dönem içinde savunulan siyasi görüşler YDBK raporunda ortaya konduğu için, özeleştiri taslağında öncelikle yöntem sorunları üzerinde durmuş; ve bu taslağın sonunda yoldaşları bu taslakla birlikte belirli diğer belgeleri; bu arada GDS'ten yoldaşların özeleştiri taslağı ile birleştirilmesini talep ettikleri belgeyi birlikte incelemeye çağırmıştır. Özeleştiri taslağı öncelikle Parti içinde ve örgütlü sempozyanlar içinde tartışmaya sunulan bir belge olduğu için, "içerikle ilgili yanlışlarla, yöntem yanlışları"nın arasındaki bağın detaylı olarak konulmasına ihtiyaç duyulmamıştır. (Bu bağın hiç konmamış olduğu şeklinde bir eleştiri, reddettiğimiz bir eleştiridir. GDS bu bağintıda genel bir "içerikle ilgili yanlışlarla, yöntem yanlışlarının bağı koparıldığı", "yöntem yanlışlarının, yanlış yöntemlerle savunulan yanlış içerikle bağının konmaması" eleştirisini getiriyor. Bu eleştiri GDS'in ispatlamadığı ve ispatlayamayacağı bir eleştiridir. Taslakta bu bağ b e l l i ö l ç ü l e r d e konmuştur; ama yeterli değildir. Sorun bizim için böyledir.) Açıktır ki, bu özeleştiri taslağı düzeltilindiğinde, ve özeleştiri haline geldiğinde, yanlış yöntemlerle; yanlış içeriğin bağı belgelere dayalı, ispatlı bir şekilde ve birleştirilerek ortaya konmak zorundadır. Ama Parti içinde tartışmaya sunulan bir ilk taslakta biz bunu mutlak zorunluluk olarak görmüyoruz. Bu anlamda GDS'in bu konudaki ilk eleştirisi; eleştirdiği belgenin Parti içinde tartışmaya sunulan bir ilk taslak olduğunu; tartışan çevrenin elinde diğer belgelerin bulunduğunu ve yöntem ile içerik yanlışlarının bağının kurulmasının zaten planlandığını gözönüne almayan; ve ayrıca toptancı bir şekilde bu bağın hiç konmadığını iddia eden bir eleştiridir. Buna rağmen bu eleştiri bir noktaya dikkat çekmektedir. O da şudur: Parti içinde tartışmaya da sunulmuş olsa; yöntem yanlışları ile içerik yanlışları arasındaki bağın her yoldaş tarafından kurulmaya çalışılmasını talep etmek, ve bunu beklemek doğru değildi. Özeleştiri taslağında olduğundan çok daha fazla bu yanlışlar arasında bağın alıntılarla ortaya konması, tartışmayı daha ilerletici olurdu. Bu özeleştiri taslağının önemli bir eksikliğidir. Bu eksiklik yeni taslakta giderilmeye çalışılmalıdır.

GDS'in getirdiği ikinci yöntem eleştirisi, "Yazıda hiçbir şekilde kanıt ve belge kullanılmadığı" şeklinde bir eleştiridir. Bu eleştiri bu mutlaklıkta GDS toptancılığının bir örneğidir. Yazıda getirilen görüş ve tezlerin 'kontrol edilebilir belgeler'le yeterli bir şekilde kanıtlanmadığı doğrudur. Ama "hiçbir şekilde kanıt ve belge kullanılmadığı" tespiti kesinlikle yanlış, ispatlanamaz, abartmalı bir tespittir. (Bunun abartmalı bir tespit olduğunu belirtmek için birkaç örnek yeter: Mesela özeleştiri taslağı içinde kardeşlerin 1978 Kasım'ındaki eleştirisi olduğu gibi aktarılmaktadır; mesela özeleştiri taslağı içinde Lenin, Stalin'den alıntılar yapılmaktadır; mesela özeleştiri taslağı içinde YDBK raporuna, özeleştiri taslağı metni içinde doğrudan atıfta bulunmaktadır, vs.) Tezlerin yeterli bir şekilde kontrol edilebilir belgelere dayanarak 'kanıtlanmamış' olmasının temel nedeni de; bu tezleri kanıtlayacak belgelerin, bu taslak üzerine tartışan çevrenin zaten elinde olduğu şeklindeki düşünce idi. Bunun yanlış olduğunu yukarıda ortaya koyduk.

Üçüncü olarak GDS, I. Konferans ile, özeleştirici taslağının yazıldığı dönem arasında geçen 10 aylık dönemi; eski ile hiçbir şekilde kopulmayan, düzeltme yöntemlerinin uygulanmadığı bir dönem olarak değerlendirmektedir: "Kaldı ki, düzeltme yöntemlerinin uygulanabileceği ve uygulamanın gözden geçirilebileceği 10 ay geçmiştir" şeklindeki tespit; bu 10 ay içinde hiçbir düzeltme yönteminin uygulanmamış olduğundan başka bir anlama gelmez. Ocak 1982'de Konferans öncesinde GDS ile yapılan görüşmede TKP/ML(B) adına görüşmeyi yürüten yoldaş, yazıdaki "10 ay" sorununu burada olduğu gibi yorumlamış, GDS temsilcisi buna herhangi bir itiraz getirmemiştir. Bu değerlendirme sözü geçen 10 aylık dönemde yapılan işleri küçümseyen, yanlış bir değerlendirmedir. Hataları aşma yönünde bu 10 aylık dönem içinde belli "düzeltme yöntemleri"nin uygulanmış olduğuna birçok örnek verilebilir. Ama herkesin yaşamış olduğu bir örnek yeter. Bu 10 aylık dönem içinde kamuoyu önünde açık ideolojik mücadele ilkesi, geçmiş dönemin tersine, esasta doğru olarak uygulanmıştır. Yalnızca bu bile GDS'in toptancı değerlendirmesinin yanlışlığını ispatlamaya yeter.

GDS daha sonra, "Bir bütün olarak ele alındığında böyle bir ÖZELEŞTİRİNİN ACELEYE GETİRİLMEMESİ gerektiğini düşünüyoruz" diyor. Ve böylece görüşünü 'olumlu' koyma adına bizim bu ÖZELEŞTİRİYİ aceleye getirdiğimizi, ya da getirmek istediğimizi, vs. ima ediyor.

Önce sorun 'olumlu' koymak ise, biz de "Bir bütün olarak ele alındığında, yalnızca böyle bir özeleştirmenin değil, özeleştirmenin aceleye getirilmemesi gerektiği görüşündeyiz." Böyle genel tespitlerle bir yere varılamayacağı açıktır. Özeleştirici taslağında bizim o dönemde yapılacak (şimdi de) bir özeleştirmeden ne beklediğimiz şu şekilde ifade ediliyordu:

"Kapsamlı bir özeleştirici ileriye doğru adımlar atmak için şarttır. Biz ise TKP/ML'in tüm çizgisini, teorisini, pratiğini, ve Türkiye devrimci hareketinin geçmişinin tüm değerlendirilmesini içeren kapsamlı özeleştiriyi bugünden ortaya koyacak durumda değiliz. Bundan hangi sonucu çıkarmamız gerektir? Bundan çıkaracağımız sonuç şu olmalıdır:

Özeleştirici, geçici, kısa ömürlü, bir kez yapıp biten birşey değildir. Özeleştirici bilginin, araştırmanın, incelemenin derinleşmesine paralel olarak gelişen, derinleşen bir süreçtir. Bu süreçte sorun her dönemde görülen ve kavranan hataların, yanlışların açıkça tespit edilmesi, bunların üstünün örtülmemesi, aşılmasıdır. Açık olan, çözülmemiş sorular, soru olarak kavranmalı, bu şekilde bilince çıkarılmalı; bunların çözümü daha sonraki dönem için gündeme görev olarak konmalıdır. Özeleştirici, sürekli olarak bugün bilinenden, kavranandan; bilinmeyene doğru gelişen; geliştirilmesi, derinleştirilmesi gereken bir süreçtir.

O halde bugün özeleştirici yapmak istiyorsak; kendimize belli sınırlamalar koymak, ve yaptığımız özeleştiriyi bir başlangıç olarak kabul etmeliyiz. Kendimize koyacağımız sınırlamanın ölçüsü nedir? Bu ölçü kuşkusuz bugünkü bilgi seviyemizdir. Kendi kendimize sormamız gerekir: Bugünkü bilgi seviyemizle, önümüzdeki dönemdeki teori ve pratiğimize ışık tutması açısından, geçmişin değerlendirilmesi ile ilgili hangi sorunları çözebiliriz, ve acilen çözmemiz gereklidir? Bu soruya verilecek cevap, şimdi yaptığımız, ve bizim için tüm geçmişin değerlendirilmesinde sadece bir adım olan özeleştirmenin sınırını belirler.

Bizim bu soruya verdiğimiz cevap şudur:

Bugünkü bilimizle, TKP/ML'in 1973 yenilgisinden sonraki yeniden toparlanma dönemini, 1976-1978 arasındaki merkezileşme öncesi dönemi, özellikle de 1978 1.Konferansından bu yana olan dönemi; bu dönem içinde kendi yaptığımız hataları değerlendirebiliriz, ve mutlaka değerlendirmeliyiz. Bizim bu dönemlerde yaptığımız hataları (burada sözünü ettiğimiz hatalar, bugün bolşevik saflarda olan yoldaşların yaptıkları hatalardır), özellikle de bölünme öncesinde yaptığımız hataları açıkça

tespit etmeden, bunların sebeplerini, doğuran şartları ortaya koymadan ve bu hataları ortadan kaldırmada ve tekrarlamamak için yollar aramadan ilerlememiz imkansızdır. İşte bizim bugünkü özeleştirisi sorununa yaklaşımlımız budur. Yaptığımız özeleştirelinin sınırlılığı bilincimizde olmak ve devrimcilere de kavratılmak zorundadır." (Bolşevik 3, s.23) (Altı orijinalde çizili)

Burada söylediklerimiz içinde var olan ikincil yanlışlar üzerinde başka yerlerde duracağız. Ama söylediğimiz öz olarak ortadadır. Bizim özeleştiriyi bir SÜREÇ olarak kavradığımız, ve bugün ancak bir başlangıç yapabilecek, bir ilk adım atabilecek durumda olduğumuz; yapılacak özeleştiriyi böyle kavradığımız ortadadır. Bunlar kesinlikle doğru, Marksist-Leninist görüşlerdir.

Sorun şudur: Böyle bir özeleştirisi yapabilmek için Merkez Yönetimin attığı adım; böyle bir özeleştirisi taslağı hazırlayarak Partiye tartışmaya sunma adımı, özeleştiriyi "aceleye getirmek" mi demektir? Bizim bu soruya verdiği cevap kesinlikle hayırdır. Bizim özeleştiriyi genel olarak aceleye getirmek diye bir sorunumuz olmadığı özeleştirisi taslağında ortaya konan görüşlerle ortadadır. Bizim somut olarak atılacak ilk adımı aceleye getirmek diye bir sorunumuz olmadığı, Konferans öncesinde bu taslak üzerine tartışmanın yetersiz olduğu eleştirisi getirildiğinde ve biz bunu gördüğümüzde; bu özeleştirisi taslağının bu haliyle onaylanmasının yanlış olacağını açıklamamız ile; ve buna uygun davranışımızla ortadadır.

"İÇERİKLE İLGİLİ HATALAR" KONUSUNDA GDS'İN ELEŞTİRİLERİ HAKKINDA *****

1) GDS'in getirdiği; özeleştirisi taslağında çıkış noktasının ilkeler olmadığı şeklindeki eleştirisini reddediyoruz

GDS, özeleştirisi taslağına içerikle ilgili getirdiği ilk eleştiride, bu taslağın ilkeleri çıkış noktası olarak almadığını iddia ediyor. O bu iddiasını çeşitli kanıtlarla desteklemeye çalışıyor. Onun kanıtlarını tek tek ele alarak bu iddianın doğruluk derecesini araştıralım:

a) GDS'e göre, bu özeleştirisi taslağında, önce "Bir özeleştirisi nasıl olmalıdır? Klasiklerin ortaya koyduğu tipik hatalar hangileridir?" gibi sorulara cevap verilmelidir. Girişte "Marksist-Leninist özeleştirelinin ne olduğu konusunda tam bir açıklama gereklidir". Ona göre (sözlü tartışmalarda bugün bunun böyle olması gerektiğini savundular), ancak böyle yapılması halinde ilkelerden yola çıkılmış olur.

Biz GDS'in burada ortaya koyduğu görüşü yanlış buluyoruz. GDS'in burada savunduğu görüş, onun ilkelerin çıkış noktası olarak alınması dediği şeyden, önce Marksist-Leninist ilkelerin alt alta sıralanmasını anladığını göstermektedir. Ama biz Marksizm-Leninizmin ilkelerinin çıkış noktası olarak alınmasından, ilkelerin alt alta sıralanmasını değil, onları kavrayarak ve onlara dayanarak somutun tartışılmasını anlıyoruz. Özeleştirisi taslağında da yapılmaya çalışılan budur. Marksist-Leninist klasiklerin çeşitli konulardaki görüşlerinden yola çıkılarak, onlara dayanılarak, yaptığımız hatalar konusunda değerlendirmeler yapılmaya çalışılmaktadır. Özeleştirisi taslağında genelde ilkelerden yola çıkılmadığını iddia eden; özeleştirisi taslağında tartışılan konuların en azından çoğunluğunda bunu tek tek ele alıp ispatlamak zorundadır. Bunu yapmıyorsa, eleştirisi ayakları havada bir eleştiridir, ya da GDS eleştirisinden görüldüğü gibi, onun ilkelerin çıkış noktası olarak alınmasından yanlış şeyler anladığını göstermektedir. GDS, yazı içinde özeleştirisi konusunda girişte "Marksist-Leninist özeleştirelinin ne olduğu konusunda tam bir açıklama" arıyor; bulamadığı zaman, bunu ilkelerden yola çıkılmadığına kanıt olarak göstermeye çalışıyor. Biz hayır diyoruz. Bir özeleştiride (bugün de) o özeleştirelinin ilkelerden yola çıktığını ispatlayan şey, o özeleştirelinin girişinde Marksist-Leninist klasiklerin bu konuda söylediklerinin alt alta dizilmesi değildir!

Özeleştiride tartışılan tek tek konularda, gerçekten ilkelere dayanılıp dayandırılmadığı, sorunlara Marksizm-Leninizmin ilkelerine dayanarak yaklaşıp yaklaşılmadığıdır önemli olan!

Kaldı ki, bizim özeleştirisi taslağımızın en başına özeleştirisi ile ilgili olarak Lenin'in özeleştirisi hakkında "Sol Radikalizm"de söylediği sözler konmuştur. Lenin'in alıntı yapılan bu sözleri, özeleştirisi konusunda Marksist-Leninist görüşleri, özeleştirmeden beklenenin ne olduğunu, özeleştirmenin anlamını, kapsamını, amacını en kısa ve özlu olarak, mükemmel bir şekilde ifade eden sözlerdir. Ve özeleştirisi taslağında Lenin'in özeleştirisi konusunda bu söylediklerinden yola çıkılmakta; ve onun talepleri doğrultusunda hareket edilmeye çalışılmaktadır.

Açıktır ki, özeleştirisi konusunda Marksist-Leninist klasiklerin bütün dedikleri, ya da dediklerinin en önemli bölümleri özeleştirisi çalışması içinde bütün Parti içinde incelenmelidir. Ve bu bizim açımızdan geçen dönemdeki eğitim çalışmalarında, Leninizm dizisinin incelenmesinde belli ölçüde yapılmıştır. Özeleştirisi taslağı yazılırken de bunlar hep gözönünde bulundurulmaya çalışılmıştır.

GDS özeleştirisi taslağından, önce Marksist-Leninist özeleştirmenin ne olduğu konusunda "tam bir açıklama" beklediğinden; bazı yanlış özeleştirisi yöntemlerinin teşhir edilmiş olmasını, ve fakat bazı diğerlerinin edilmemiş olmasını eleştiriyor. Biz bazı örneklerle Türkiye'de özeleştirmenin nasıl kullanıldığını, bu konuda bizim görebildiğimiz kadarı ile ne yanlışların olduğunu ortaya koymaya çalıştık. Hiçbir şekilde oportünist özeleştirisi yöntemlerinin özeleştirisi taslağında söylediklerimizle sınırlı olduğunu iddia etmedik. Bu anlamda bu eleştirisi de, GDS'in varolan belgeyi onun kendi çerçevesi içinde değerlendirmesinin sonucu değil, GDS'in kafasında kurduğu "ideal", "olması gerekli" özeleştirisi anlayışının sonucudur.

Biz bu konuda özeleştirisi taslağına yeni şeyler eklemekten çok, Türkiye'de özeleştirisi geleneği konusunda bilgi verilen yerin kısaltılması yönünde düzeltme yapılmasının doğru olduğu görüşündeyiz. Çünkü bütün taslak içinde bu bölüm kapsam bakımından gerekli olduğundan fazla yer kaplamaktadır.

b) GDS, ilkelerden yola çıkmadığımızı ispat çabasında, ikinci olarak, parti içi mücadele konusunda yapılan hataların çıkış noktası olarak, Lenin ve Stalin'in bu konudaki öğretilerinden yola çıkmadığımızı iddiasını getiriyor; bunu ispatlamak için de bizim Lenin ve Stalin'den alıntılar yapacak yerde, kendimizin içinde çeşitli hatalar olan kısa özetleme yaptığımızı getiriyor.

Biz bu eleştiriyi de önce genel olarak reddediyoruz. Burada da yine sorun, GDS'in ilkelerin çıkış noktası olarak alınmasından ne anladığı sorunudur. Ona göre ilkeyi çıkış noktası olarak almak için, mutlaka Lenin ve Stalin'den alıntılar gereklidir. Eğer Lenin ve Stalin'e dayanarak kendi sözcüklerinizle sorunu koyarsanız, bu ilkelerden yola çıkmak olmaz. GDS soruna böyle yaklaşıyor. Bu yaklaşım yanlıştır.

GDS bir yandan bizim "Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkmadığımızı" genel eleştirisini getiriyor. Ama yine aynı GDS "kokmuş özeleştirmelerin bazı üç kağıtlarını teşhir ettiği"mi tespitini yapıyor. Acaba bu teşhir işini yaparken biz nereden "yola çıkıyoruz"? Bu soruya cevap vermek GDS'in görevidir.

Şimdi biz GDS'in bu konuda özeleştirisi taslağına somut olarak getirdiği eleştiriler üzerinde duralım. Okuyucu bu eleştirilerin, bizim parti öğretisi konusunda Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkmadığımız şeklindeki genel tezin ispatı için getirilen eleştiriler olduğunu bir an bile akıldan çıkarmamalıdır. Bu GDS'in böyle genel sonuçlara nasıl vardığının bir örneği olması açısından önemlidir:

" Parti içindeki görüş ayrılıklarının derinliği konusunda genel olarak iyimser ve iyiniyete güvenen bir tavrımız vardır. Yanlış görüş savunanların, bu görüşleri bilerek savunmadıkları, bu görüşleri değiştirecekleri anlayışı bizde hakimdir. Oportünist görüşlerin, hangi düşünce ve

bilinçle (savunulursa) savunulsun oportünist görüşler olduğu; bunlara karşı uzlaşmaz mücadele yürütmek gerektiği, bunların bilinçlerde mahkum edilmesi gerektiği, ideolojik mücadelede sorunun niyet sorunu olmadığı kavranmış değildir." (Bolşevik 3, s.32)

GDS eleştirisinde önce, "İdeolojik mücadelede bir görüşün hangi amaçla savunulduğu rol oynamaz" şeklindeki "görüşümüzü" eleştiri ile başlıyor işe, ve niyetin de belli bir bağintıda rol oynadığını ispatlamaya çalışıyor. GDS'in bu ilk eleştirisi bütünü ile bir çeviri yanlışı üzerine kuruludur. Biz yukarıdaki alıntıda açıkça görüleceği gibi, "rol oynamaz", vs. gibi birşey demedik, sorunun "niyet sorunu olmadığını", "oportünist görüşlerin hangi düşünce ve bilinçle savunulursa savunulsun oportünist görüşler olduğu, bunlara karşı uzlaşmaz mücadele yürütmek gerektiği, bunların bilinçlerde mahkum edilmesi gerektiği"ni söyledik. Bu söylediklerimiz bütünü ile doğru, Marksist-Leninist şeylerdir. GDS'in eleştirisi çeviri yanlışı üzerine kurulu, gerçek temeli olmayan bir eleştiridir. Hiçbir yanlış anlamaya meydan vermemek için söyleyelim: Biz tabii ki, eleştirinin ağırlığının ve yerinin değerlendirilmesinde, eleştirilen kişinin genel değerlendirilmesinde, hatayı yapan kişinin niyetlerinin - ona karşı mücadelenin yöntemleri, biçimi açısından - rol oynadığını kabul ediyoruz, savunuyoruz, uyguluyoruz. Bu konuda mesela bizim içimizde ve çevremizde Mao Zedung'un 1957'den sonra revizyonist olduğunu savunan yoldaşlarımıza karşı tavrımız ile, mesela benzer bir görüşü (aynısını değil!!!!) savunan AEP yanlılarına karşı tavrımız arasında belli farklar vardır.

Ardından, aynı bağintıda GDS, "oportünizm" sorunu ile "oportünizmin taşıyıcıları" sorunu arasında ayırım yapılmadığı eleştirisini getiriyor.

Ve "İyi niyetli oportünizm ile kötü niyetli oportünizm arasında Marksizm-Leninizm açısından bir fark olmadığı" şeklindeki tespitimizi, "iki tip oportünizm yaratma" şeklinde eleştiriyor ve bunu iki fraksiyon teorisi ile karşılaştırıyor!

Burada da yine dediklerimizi tam olarak alalım:

" Bu konuda yaptığımız en önemli hata, 'iki çizginin mücadelesi'ni normal gören anlayışa karşı yeterli mücadele yürütmememiz oldu. Biz her ne kadar teorik olarak bir komünist partisi içinde 'iki çizginin varlığı' nın normal görülmemesi gereken bir durum olduğunu söyledi isek de; ikinci çizgiye ve savunucularına karşı liberal, uzlaşmacı tavrımız, pratikte 'iki çizgiyi' normal gördüğümüzü gösterdi.

Biz 'çizgi' sorununa, o çizginin savunduğu görüşlerin objektif olarak ne anlama geldiği, kime hizmet ettiği sorunundan yola çıkarak değil; onu savunanların niyetinden yola çıkarak yaklaştık. Bizim için savunuların içeriğinden çok, savunanın bunu hangi niyetle savunduğu önemli idi. Birlikte çalıştığımız yoldaşlarımızın, yanlış görüşler de savunular, bu görüşleri devrime hizmet etmek amacı ile savundukları düşüncesi, bu yanlış görüşlere ve onların savunucularına karşı önemli ölçüde uzlaşmacı, liberal tavırlara yolaçıyordu. Oportünizmin 'iyi niyet' ya da 'kötü niyet' sorunu olmadığını; 'iyi niyetli' oportünizmle, 'kötü niyetli' oportünizm arasında Marksizm-Leninizm açısından nitelik farkı olmadığını; her ikisine karşı da tavrın 'uzlaşmaz, açık, ilkel mücadele ile oportünizmi yıkmak' olması gerektiğini kavramıyorduk. Parti içinden oportünist görüşlerin mutlaka temizlenmesi gerektiğini; oportünist görüşlerin savunucularının görüşlerinin ideolojik mücadele ile mahkum edilmesi gerektiğini; ve bu görüşlerin savunucularının kendilerinin görüşlerini düzeltmemeleri halinde, partiden uzaklaştırılması gerektiğini kavramıyorduk. Stalin'in 'ilkelde uzlaşma, partinin yozlaşması demektir'; 'Parti kendini oportünist unsurlardan arındırarak güçlenir'; 'ideolojik mücadele ile partinin içindeki oportünist unsurların yenilebileceğini', parti çerçevesi içinde bu unsurların 'üstesinden gelinebileceğini' savunan teori, partiyi felce ve kronik sakatlığa mahkum

etmenin belirtisi olan çürük ve tehlikeli bir teoridir' önermelerini teorik olarak savunuyorduk, ama pratikte uygulamıyorduk. Bu da bizim bu konuları tam anlamı ile kavramadığımızı gösteriyordu." (Bolşevik 3, s.35-36)

Görüldüğü gibi, söylediklerimizde savunduğumuz anlayış açıktır. GDS burada yapılan bir formülasyon hatasını mümkün olduğunca sömürebilmek için, "iki fraksiyon teorisi" denen teoriyi de buna uydurmaya çalışıyor. Ve iki fraksiyonun "arasında nitelik olarak fark görülmediği"ni, vs. anlatıyor. Ama durumun böyle olmadığını, iki fraksiyon teorisinin tam da iki fraksiyon arasında nitelik farkı yapmaya (biri savaşçı, diğeri barışçı, vs.) dayandığını gözlerden gizliyor. Tavrı, yapılan bir formülasyon hatası üzerine kurulu eleştirisini haklı gösterebilmek, bizim hatamızı mümkün olduğunca büyük gösterebilmek için oportünistlerin görüşlerini de çarpıtarak aktarma tavrıdır.

Her halükarda "iyi niyetli oportünizm", "kötü niyetli oportünizm" kavramları yanlış. Ama bu yanlış kavramlar hiçbir şekilde bizim açımızdan önemli bir siyasi hataya yol açacak bir şekilde kullanılmamaktadır. Bu kavramlar bunlar arasında nitelik farkı olmadığını; yani özde bir tek oportünizm olduğunu anlatmak için kullanılmaktadır. GDS bunu kavramların yanlış kullanılması şeklinde eleştirecek yerde, bunun üzerine "çok derin!!!" eleştiriler inşa etmek için kullanılmaktadır.

Ardından GDS, (önce bizim ayırım yapmadığımızı eleştirmişti) bizim bu kez de a) ayırımı çok geç yaptığımız; b) yanlış yaptığımız eleştirisini getiriyor. Ayırımı geç yaptığımız eleştirisi, paragraf bütünü ile okunduğunda haksız olduğu görülebilir bir eleştiridir. Bütün paragrafta dile getirilen düşünce bütünlük içinde ele alınmak zorundadır.

Bizim ayırımı yanlış yaptığımızı ise GDS, bizim "Parti içinden oportünist görüşlerin temizlenmesi gerekir" dememizle ispatlamaya çalışıyor. Eleştirisi şöyle: "Bu tabii ki yanlış değildir, ama ÖZün etrafında dolanmaktadır!!!!" Bizim etrafında dolandığımız ÖZ ise, GDS'e göre, "Partinin oportünistlerden temizlenmesidir".

Şimdi bizim ne dediğimize bir kez daha bütünlük içinde bakalım:

" Parti içinden oportünist görüşlerin mutlaka temizlenmesi gerektiğini; oportünist görüşlerin savunucularının görüşlerinin ideolojik mücadele ile mahkum edilmesi gerektiğini ve bu görüşlerin savunucularının kendilerinin görüşlerini düzeltmemeleri halinde partiden uzaklaştırılması gerektiğini kavramıyorduk."

Görüldüğü gibi, önce biz yalnızca, "oportünist görüşlerin partiden temizlenmesi" gerekir deyip orada durmadık; bu görüşlerin taşıyıcıları konusunda da nasıl davranılması gerektiğini ortaya koyduk. İkinci olarak, "partinin oportünistlerden" temizlenmeden, "oportünist görüşlerden" temizlenmesi, veya tersi, zaten mümkün değildir. Üçüncüsü, parti kendini sadece oportünistlerden değil, bazan oportünist olmayan ve fakat oportünist görüş savunan komünistlerden de ayırmak zorundadır, ve sorunu "Parti kendini oportünistlerden" arındırmalıdır şeklinde koymak eksiktir.

GDS sorunu, "Parti kendini oportünistlerden" arındırır, öz budur şeklinde koyup, bize karşı polemik yürütürken; ÖZün gerçekte oportünizmden, evet, oportünist görüşlerden arıymak olduğunu; oportünistlerden bunun için ayrılmak gerektiğini kavramıyor. O bu tavrı ile mesela genelde oportünist olarak değerlendirilmeyen, ve fakat çok ciddi bir anda sallanan bir komünistten partinin kendini ayırması gerektiğini anlamıyor.

Burada bize karşı güya Stalin'i savunan GDS, Stalin'in tam da sorunu tartıştığı bağintıda Lenin'den şu alıntıyı yaptığını bilmiyor mu ?

"Saflarında reformistler, menşevikler bulundukça -der Lenin- proleter

devrimini muzaffer kılmak ve devrimi korumak olanaksızdır. Bu aslında apaçıktır ve Rusya ve Macaristan'ın deneyimi ile açıkça doğrulanmıştır. ... Rusya'da birçok kez öylesine güç durumlar ortaya çıktı ki, eğer menşevikler, reformcular, küçük burjuva demokratlar, partimizde kalsa idi Sovyet rejimi mutlaka devrilirdi. ... Herkesin kabul ettiği gibi İtalya'da devlet iktidarını ele geçirmek için proletarya ile burjuvazi arasında kesin savaşlar yakındır. Böyle bir anda partiden ihraçları mutlak zorunlu olan yalnız menşevikleri, reformcuları, Turatticileri kovmak yetmez, duraksamaya eğilimli olan ve reformcularla 'birliği' bozmamak için bunları bütün önemli mevkilerden uzaklaştırmakta duraksama eğilimi gösteren KUSURSUZ KOMÜNİSTLERİ DE PARTİDEN ÇIKARMAK YARARLI OLABİLİR!" (Leninizmin Sorunları, s.97)

Görüldüğü gibi, Lenin sorunu "oportünistlerin" partiden atılması şeklinde basitçe çözüyor!

GDS bizim dediğimizin 'öz' etrafında dönmek olduğu iddiasını ispatlamak istiyorsa, önce 'oportünist görüşlerden temizlenme' işinin 'oportünistlerden arınma'sız olduğunu, olabileceğini göstermek zorundadır.

Bir de "görüşlerini düzelten oportünistlerden de" arınma sorunu var. GDS bizim yanlış görüşlerin, oportünist görüşlerin taşıyıcılarına karşı nasıl davranılması gerektiğini tartıştığımız yeri eleştirirken, bu 'inci'yi de ortaya atıveriyor. Bu konuda söyleyeceğimiz şudur: Eğer bir kişi 'oportünist' olarak değerlendiriliyorsa; o zaman onun bir Komünist Partisi içinde yeri yoktur. "Oportünist" değerlendirmesi, genel değerlendirme olarak, hakkında bu değerlendirme yapılan kişinin parti içinde mücadele ile düzeltilemez olduğu anlamına gelir. Ama biz kesin olarak "oportünistler" in partiden atılıp atılmaya-acağı sorununu tartışmadık eleştirilen yerde. Her okuyan, sorunun bu olmadığını, tartışılan meselenin; oportünist olarak değerlendirilmeyen ve fakat oportünist görüşlerin taşıyıcısı olan (komünistlere) kişilere karşı nasıl davranılacağı sorunudur. Bizim bunu tartıştığımız yerde "Oportünistler görüşlerini düzeltse de arındırılmalıdır" lafını etmek; en iyi ihtimalle boş gevezeliktir.

GDS daha sonra "Stalin yoldaşın yapılan alıntılarla hemfikir" olduğunu söylüyor! Bunu söylemek hiçbirşey söylememekle bir ve aynı şey değil mi? Ardından bizim nerede kendi sözlerimiz ile konuşursak, ayrı şeyler söylediğimiz şeklinde genel bir tez getiriliyor. Bu tezi kökten reddediyoruz.

Teorik olarak savunma/görünürde kabul etme sorununa gelince: Bizim Stalin'den aktardığımız şeyleri, teorik olarak savunduğumuz birçok yer gösterilebilir. Bu anlamda bizim bunları teorik olarak savunmadığımız, yalnızca görünürde kabul ettiğimiz iddiasını da reddediyoruz. Ancak burada sorun bizim koyduğumuz mutlaklıkta da doğru değil. Biz sorunu teorik olarak da tam olarak kavramadık. Bunun özeleştiriye tespit edilmemesi yanlıştır.

Ardından bu bağantıda soruna ne kadar yanlış yaklaştığını gösteren eleştirisi geliyor. Sorunun iyi kavranabilmesi için GDS'in bizim özeleştiri taslağımızda eleştirdiği paragrafla, onun eleştirisini tam olarak alalım:

Biz özeleştiri taslağımızda şunları söylüyoruz:

" Bizim kavramadığımız bir başka sorun, Marksist-Leninist görüşler ile, Marksist-Leninist olmayan görüşler arasındaki ideolojik mücadelenin, son çözümlemede proletarya ile proleter olmayan çeşitli sınıflar arasındaki sınıf mücadelesinin bir biçimi olduğu idi. Sınıf mücadelesi içinde proleter olmayan sınıflardan, o sınıfların düşüncelerinin savunucularından mücadelede doğru, Marksist-Leninist yöntemler kullanmasını beklemek safillik olur. Böyle bir 'iyiniyetli' yaklaşım uyanıklığı köreltir ve çok ağır zararlara yol açabilir. Nitekim öyle de olmuştur. Biz parti içindeki siyasi hasımlarımızın niteliklerini zamanında doğru değerlendirmedik için, onların kullandıkları bir dizi yöntem bizi şaşırtmıştır. Aslında şaşılacak birşey yoktur. Takınılan tavırlar, uygu-

lanan yöntemler, savunulan görüşlerin sınıf niteliğine uygundur." (Bolşevik 3, s.36)

GDS bu bölüme şu eleştirileri getiriyor:

" 21. sayfa, 4. paragrafta (Kastedilen yer, yukarıda alıntı yaptığımız yerdir —YN) bütün bu sorunlar kompleksinin doğru bir şekilde ele alınmadığı görülmektedir. Bu paragrafta sorun, 'Aslında şaşılacak birşey yoktu'!! denerek ortaya konmaktadır.

'Kısa bir SONUÇ' ile ideolojik mücadelenin 'sınıf mücadelesi' (Daha iyisi sınıf mücadelesinin bir bölümü ya da biçimi olurdu!) -proletarya ile, proleter olmayan sınıflar arasında- olduğundan yola çıkılmakta; ve YASAL olarak deyim yerinde ise bütün bu olayların gelişmesinin gayet tabii olduğu, bu olayların gelmek zorunda olduğu sonucuna varılmaktadır.

Burada artık (gerekli olan) iyi niyetli namuslu oportünistlerle, kötü niyetli oportünistler arasında ayırım yapılmamaktadır. Ama aslında tam da burada böyle bir ayırım yerinde olurdu! Engels'in sözünü ettiği, ve Lenin'in de (kitleler üzerindeki etkileri açısından) gözönünde bulundurduğu ve 'en tehlikeli' olarak gördüğü iyi niyetli oportünistler, yalan, ihbar, kafa kırma vb. yöntemleri KULLANMAZLAR! Bu görülmeyişi için, BP yöneticilerinin yaptığı ağır hatanın üzeri örtülmektedir. Bu hata (BP yöneticilerinin —ÇN) iyi niyetli oportünistlerle değil, haydutluk eylemleri yapan HAYDUTLARLA karşı karşıya olduklarını görmemiş olmalarıdır! Daha açık söylemek gerekirse, şu iki tez karşı karşıya durmaktadır:

- İyi niyetli oportünizm ile, kötü niyetlisi arasında nitelik farkı yoktur. Hata bunu görmemek idi.

- Hata, uyanık bir şekilde, sözkonusu olanların, devrime karşı da her eylemi yapabilecek namussuz kişiler olduğunu ortaya çıkarmamaktır.

'Özeleştirisi'nin hatası bir başka açıdan da büyük önem taşımaktadır: Burada ideolojik alandaki her sınıf mücadelesinin T'nin bölünmesinde büründüğü şekillere bürüneceği gibi bir anlayış yayılmaktadır. Bu yanlıştır. Burjuva ideolojisinin temsilcileri olan, ve fakat hataları bölümsel olan ve geçici olan, bu yüzden oportünist olmayan yoldaşlar da proleter ideolojiye karşı mücadele etmektedirler, ama bu MÜCADELENİN BİÇİMLERİ PARTİ ÇERÇEVESİ DIŞINA ÇIKMAZ!"

(Bkz. bu sayı Bolşevik, s.37-38)

Görüldüğü gibi; GDS "iyi niyetli oportünistler" ile "kötü niyetli oportünistler" arasındaki ayrımı, onların kullandıkları yöntemlere göre yapıyor. Ve çok açık bir biçimde şunları iddia ediyor: "iyi niyetli oportünistler yalan, ihbar, kafa kırma vb. yöntemleri kullanmazlar!" Bu ayrımın Marksist-Leninist klasikler tarafından yapılmadığı ortadadır. Böyle bir ayırım GDS'in Marksizm-Leninizme bir "katkı"sıdır! Ama Marksizm-Leninizm ile fazla ilgisi olmayan bir katkı!!! Böyle bir ayırım tam da "iyi niyetli" de olsa, oportünistlerin oportünist olduğunu; yani işçi sınıfına karşı burjuvazinin ideolojisini savunan kişiler olduğunu kavramayan bir ayırımdır. "İyi niyetli oportünistler"i şirin gösteren bir ayırımdır. İdeolojinin belli yöntemleri de beraberinde getireceğini anlamayan bir ayırımdır. Engels kendisine atıfta bulunulan yerde kesinlikle iyi niyetli oportünistleri, 'kötü niyetlilerden' kullandıkları araçlar ile ayırmıyor.

GDS yönteme bakıp "iyi niyetli", "kötü niyetli" ayrımı yapan çocukça bir tavır içinde olduğundan; Partizancılara "Haydut", "namussuz kişiler", vs. damgasını vuruyor. Bu komünistlerin değil; ahlakçılık yapan küçük burjuvaların yaklaşımıdır.

GDS'in daha sonra getirdiği ikilem de onun soruna nasıl yaklaştığını göstermesi açısından ilginçtir.

Her halükarda, biz bu bağıntıda hata olarak karşımızdaki insanların "namussuz kişiler olduğunu ortaya çıkarmamak"ı görmüyoruz. Partizan saflarındaki arkadaşların çok büyük çoğunluğunu hiçbir dönemde "namussuz kişiler" olarak değerlendirmedik, değerlendirmiyoruz.

Bizim hatamız, Partizan saflarında birlikte hareket ettiğimiz birtakım arkadaşların oportünist hatalarına karşı tutarlı mücadele yürütmemek, bir bölümünün ise oportünist olduğunu zamanında tespit etmemektir.

Biz sorunu böyle görüyoruz.

Özeleştirisi taslağında, "Biz parti içindeki siyasi hasımlarımızın niteliklerini doğru değerlendirmedik için, onların kullandıkları bir dizi yöntem bizi şaşırtmıştır. Aslında şaşılabilecek bir şey yoktur" demiştik.

Evet, gerçekten de siyasi hasımlarımızın bir bölümü hakkında onların oportünist olduğu tespitini yapmış olsaydık, o zaman kullandıkları yöntemler de bizi şaşırtmaz, hazırlıksız yakalamazdı. Ancak biz bu sözleri parti içinde sınıf mücadelesi ile bağıntı içinde söyledik. Bağıntı içinde alındığında, gerçekten de GDS'in eleştirisinde dikkat çektiği gibi, buradan "İdeolojik alandaki her sınıf mücadelesinin T'nin bölünmesinde büründüğü şekillere bürüneceği gibi bir anlayış yayılmaktadır". Bu yanlıştır. Bu bölüm bizdeki mücadelenin bu şekle bürünmesinin - karşı taraf oportünist olduğu için - normal olduğu; bizim bunu zamanında tespit etmediğimiz için de hazırlıksız yakalandığımız düşüncesi doğrultusunda düzeltilmelidir.

(Bu bağıntıda bir de bir BP yöneticisi yoldaşın 1. Yurtdışı Konferansında savunduğu bir görüşün yanlışlığı hakkında dikkat çekilen yer var. Orada sorun şöyle konuyor:

"Wang Ming'in yeniden Merkez Komitesine seçilmesi ile ilgili olarak bunun ilke sorunu mu, yoksa taktik bir sorun mu olduğu konusundaki tartışmadan söz ediyoruz!!!"

Bu şekilde bir tartışmanın kendisi saçmadır. Çünkü burada çok açık bir şekilde taktik ve ilke karşı karşıya konmaktadır. Bu konuda görüşümüz şudur:

Şu veya bu kişinin Merkez Komitesine seçilip seçilmemesi sorunu genelde taktik bir sorundur. Ama onun taktik bir sorun olması, bu meselenin ele alınmasında önemli ve evet, hatta ilkesel hatalar yapılmasını engellemez. Wang Ming'in somut olarak ÇKP 7. Kongresinde yeniden Merkez Komitesine seçilmesi sorunu taktik bir sorundur. Ama Mao Zedung bu sorunu açıkladığı yerde, onun seçilmesini gerekçelendirirken ilkesel bir hata yapmakta; Komünist Partisini adeta çeşitli sınıfların temsilcilerinin örgütlendiği bir parti olarak görme, gösterme durumuna düşmektedir.

Sorunu ilke mi/taktik mi şeklinde ortaya koymak saçmadır.

Bu konuda atıfta bulunulan tartışmayı bir başka bağıntıda ayrıca belgeleri ile değerlendireceğiz.)

Bir bütün olarak bizim özeleştirisi taslağımızda "Marksizm-Leninizmin ilkelere yola çıkmadığımızı" ispatlamak için getirilen gerekçeler; bu iddiayı ispatlayan gerekçeler değildir. Bu iddia böylece GDS'in kendisinin "Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkılması"nın yanlış kavradığını gösterir bir işaret olmaktadır.

GDS "ilkelerden yola çıkma" adına yer yer çok açık bir biçimde Marksist-Leninist teoriyi çarpıtmakta, "iyi niyetli/kötü niyetli oportünistleri" birbirinden kullandıkları yöntemle ayırmaya çalışan işe yaramaz deneyi ile; kendi "katkı"larını Marksizm-Leninizm olarak satmaya çalışmaktadır.

- 2) İçerikle ilgili ikinci eleştiri bizim özeleştirimiz ile ilgili olarak İbrahim Kaypakkaya hakkında yaptığımız şu değerlendirmeye yöneliyor:

" Önceleri Proleter Devrimci Aydınlik saflarında yer alan, ve o saf-
larda iken daha sonra eleştirdiği birçok hatalı görüşü şu veya bu ölçü-
de savunan İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşları da (daha sonra TKP/ML) bö-
lünme sırasında ve sonrasında PDA'nın çizgisine alternatif bir çizgi
inşa ederken, geçmişte savundukları görüşlerin özeleştirici bir muha-
sebesini yapmamışlar; kendileri sanki başından itibaren doğru bir çizgi
savunuyormuş gibi bir tavır takınmışlardır."
(Bolşevik 3, s.20)

GDS bu pasaj hakkında:

" Biz - özeleştirisi sorunda da - İbrahim Kaypakkaya gibi bir yoldaşla
bir dizi oportünist arasında nitel bir ayrım çizgisi çizilmemesine de
kökten karşıyız!"

GDS bunun ardından şunları söylemektedir:

" İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarını tanıdığımız kadarı ile, o hiçbir
yerde hep doğru yaptığını savunmamıştır. O hiçbir zaman bilgi sürecini
reddetmemiştir! O kuşkusuz Aydınlik'ta olduğu dönemin teorik bir özeleş-
tirisini yapmamıştır, ama PRATİK olarak Aydınlik'la bağını kesmiş; ve
Milli mesele, Kemalizm, vb. sorunlarda Aydınlik'a yönelttiği İDEOLOJİK
eleştirilerle ASLINDA yüksek seviyede teorik bir özeleştirisi de yapmıştır!
Bu kesinlikle oportünistlerle karşılaştırılmaz"

Önce sadece İbrahim Kaypakkaya değil ama, "İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşları"
bir noktada, "PDA'nın çizgisine alternatif bir çizgi inşa ederken, geçmişte
savundukları görüşlerin özeleştirici muhasebesini yapmama", "sanki başından
itibaren doğru bir çizgi savunuyormuş gibi bir tavır takınmışlardır" nokta-
sında oportünistlerle karşılaştırılmaktadır. Sorun öncelikle bu noktada
söylediklerimizin doğru olup olmadığı sorunudur.

GDS, "onun kuşkusuz Aydınlik'ta olduğu dönemin teorik özeleştirisini yapma-
dığı"nı kabul etmekte; ama pratikte Aydınlik'la bağını kestiğini belirtmek-
tedir. Biz İbrahim Kaypakkaya yoldaşın Aydınlik'la pratikte bağını kesmedi-
ğini söylemedik. Bu anlamda burada GDS'in bu soruna dikkat çekmesi gerekli
değildir.

İkinci olarak, GDS, İbrahim Kaypakkaya'nın "Aydınlik'a yönelttiği ideolojik
eleştirilerle" "ASLINDA YÜKSEK SEVİYEDE BİR ÖZELEŞTİRİ DE YAPMIŞTIR" tes-
pitini yapıyor. Yani eğer bir kişi içinden çıktığı, ve hatalarını belli
bir süre paylaştığı bir örgüte ideolojik eleştiriler getirirse, aslında
özeleştirisi yapmış sayılır! Bu gerçekten acayip bir özeleştirisi anlayışıdır.
Bizim anladığımız kadarı ile Özeleştirisi; öncelikle k e n d i hataları
ile bir hesaplaşmadır. Kuşkusuz içinden çıktığı bir örgüte getirilen eleş-
tiriler bir anlamda, ama yalnızca bir anlamda özeleştiridir; bir başka an-
lamda ise kendi hatalarının özeleştirisi için bir temel; önemli bir adımdır
ama hiçbir şekilde 'aslında ("de fakto") özeleştirisi' değildir. Sorunu böyle
koymak; yanlışları eleştirmenin ve fakat bunda kendi sorumluluğunu koymama-
nın propagandasını yapmaktır.

Üçüncü olarak: "İbrahim Kaypakkaya'nın hiçbir yerde hep doğru yaptığını
savunmadığı" işareti aptalca bir işarettir. Bunu hiç kimse savunmaz! Sorun,
"Ben hep doğru yaptım" demek veya dememek değildir. Sorun geçmişte kendi
yaptığı hatalarla hesaplaşıp hesaplaşmama ve nasıl hesaplaştığı sorunudur.

İbrahim Kaypakkaya bu hesaplaşmayı, Türkiye devriminin bir dizi programatik
sorunu ile ilgili olarak, Aydınlik'a karşı girdiği polemikte belli bir an-
lamda yapmıştır.

İbrahim Kaypakkaya bu hesaplaşmayı, belli önemli alanlarda yapamamıştır (mesela Çin devriminin yolunu şabloncu bir şekilde alma konusunda; 1963 polemiklerini temel alma konusunda; Mao Zedung Düşüncesinin değerlendirilmesi konusunda, vb. içinden çıktığı Aydınlık'ın hataları ile - bir anlamda kendi hataları ile - hesaplaşmamıştır. (Bunu ilk ortaya çıktığı anda ondan beklemek de idealizmdir.)

O geçmişin hataları ile hesaplaşmış olduğu noktalarda; hesaplaşmayı Aydınlık yöneticilerine karşı polemik şeklinde yürütmüş; Aydınlık'ın çizgisinde Marksist-Leninist kanadın hataları sorunu üzerinde fazla durmamıştır. (Yer yer hataların kendilerine ait hatalar da olduğunu ortaya koymuştur.)

Sorun budur. Özeleştirisi konusunda bu eksikliğin bilince çıkarılması gereklidir. Bizim özeleştirisi taslağımızda dikkat çekmek istediğimiz ve dikkat çekmemiz gereken nokta bu idi.

Ancak biz bunu yaparken, gerçekten de sorunu birçok yönü ile koymadığımız için, İbrahim Kaypakkaya ile oportünistler arasında özeleştirisi konusunda da bir fark yokmuş gibi koyduk; bu yanlıştı. Gerçekten de bu konuda da oportünistler ile İbrahim Kaypakkaya'nın tavrı arasında nitel bir fark vardır. İbrahim Kaypakkaya, "geçmiş"iyle "kopan" oportünistlerin tersine, birçok noktada Aydınlık revizyonizminden kopmayı Marksist-Leninist bir temelde gerçekleştirmiştir.

Bu yanlış düzeltilmeli, İbrahim Kaypakkaya'nın özeleştirisi konusunda teorik ve pratik tavrı sorunun birçok yönü ile ortaya konmalıdır.

- 3) İçerikle ilgili üçüncü temel eleştirisi, KK fraksiyonuna (daha sonraki HB) karşı verilen mücadele konusunda bazı değerlendirmeler yaptığımız noktaya yöneliyor. GDS bu bölümde KK hizibinin tarafımızdan yanlış değerlendirildiği, bu akımın "herşeyden önce berrak bir şekilde 'ilkelere' karşı bir akım olarak nitelendirmek" gerektiğini, hatanın bunun yapılmamış olmasında olduğunu ileri sürüyor.

Bu eleştirisi görüşümüzce haksız bir eleştiridir. Çünkü biz özeleştiride çok açık bir biçimde şu tespitleri yaptık:

"KK hizibi asıl hata ve eksikliği Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kavranması ve savunulması konusundaki sığılığı tespit edip, bunun üzerine yürüyecek yerde, Parti içinde genel planda Marksizm-Leninizmin klasiklerinin eğitimini, Marksist-Leninist ilkelerin kavranmasını gündeme getirecek yerde, 'somutun incelenmesini', 'gerçeğin olgularda aranmasını' gündeme getiriyordu. Gerçeği olgularda aramak ve bulmak için önce gerçeği görebilecek bir bakış açısına ve bir yöntemle sahip olmak gerekir. Eğer bu eksikse, o zaman gerçeği olgularda aramak adına yapılan burjuvaca bir araştırmadır. Bizde eksik olan bu idi. Biz bugün geri dönüp baktığımızda ne bizim ne de KK hizibinin onlarla ayrılıkta sorunun bu yönünü görüp, doğru çözümler getirmediğimizi tespit ediyoruz."

(Bolşevik 3, s.25)

Görüldüğü gibi, özeleştirisi taslağında berrak bir şekilde KK hizibinin esasta 'ilkelere karşı' bir akım olduğu; ve bizim bu sorunu o zamanlar görmediğimiz ve doğru çözümler getirmediğimiz ortaya konmaktadır.

Sorun GDS'in gördüğü ve göstermeye çalıştığı gibi, bizim bu akımı "ajitasyon açısından çok daha etkili olduğu" için "ilkelere karşı" bir akım olarak değerlendirecek yerde, "pratik tasfiyeci tavrını" öne çıkarmış olmamız değildi. (GDS bu bağtıda; yazısında bizim bu akımın pratik tasfiyeci tavrını; bu ajitasyon açısından çok daha etkili olduğu İ Ç İ N öne çıkardığımızı doğru-dan söylemiyor. Kendine has, Marksist-Leninist olmayan "işaret" yöntemi ile bunu açıkça söylemeden ima edip; "faydacı" tavrımıza işaret ediyor!)

Biz bu akımın 'ilkelere' karşı olduğunu, vs. savunduk. Ama ilke olarak savunduğumuz şeyler yer yer Çin devrimi şablonculuğu idi. Sorun bu idi. Biz o dönemde 'ilkelere' sorununu şimdiki seviyesinde kavramıyorduk.

İlkeler sorununu şimdiki seviyesinde kavrasa idik, o zaman da mücadelede "pratik tasfiyeci tavrın" öne çıkartılması yanlış olmazdı. Ama bu yapılırken bu pratik tasfiyeciliğin temelinin ne olduğu doğru bir şekilde ortaya konması gerekirdi. Biz o dönemde bu sorunu doğru kavramadığımız için temeli de doğru koymadık.

GDS bundan sonra, bizim KK fraksiyonunu yanlış değerlendirdiğimiz şeklindeki genel tezini ispatlamaya çalışıyor. Bu ispat çabası ilginç bir çaba olduğundan, aşağıya GDS'in bu konuda dediklerini bölüm bölüm alıp tavrı takınmak istiyoruz.

GDS şöyle giriyor söze:

"Biz 'KK hizibi ... teorik alanda daha doğru pozisyonlar savunuyordu' gibi tespitlerin olmaması gerektiğini düşünüyoruz."

Buna diyeceğimiz şudur: Güzel, biz de böyle bir genel değerlendirmenin olması gerektiğini düşünüyoruz. Düşünüyoruz ya, iş düşünmekle olmuyor. GDS burada güya bizden alıntı yaparak, bizim böyle dediğimizi söyleyerek bize eleştiri getiriyor. Böyle bir "eleştiri" Marksist-Leninist eleştiriden başka herşeydir. Çünkü biz böyle bir genel tez özeleştiri de, başka bir yerde de savunmadık. GDS burada açık bir şekilde söylemediğimiz bir şeyi bize maledip ona eleştiri getiriyor.

Biz genel olarak "teorik alanda daha doğru pozisyonlar savunuyordu" demedik; somut olarak bir noktada teorik olarak bizden daha doğru pozisyonda durduğunu söyledik. GDS bizim somut olarak sorunu ortaya koyduğumuz noktayı ... ile atlayarak, el çabukluğu marifet, bizim "KK hizibi ... teorik alanda bizden daha doğru pozisyonlar savunuyordu" dediğimize okuyucuyu inandırmaya çalışıyor. Bunun adına biz alıntı tüccarlığı, ve siyasi sahtekarlık diyoruz.

Devam ediyor GDS:

"Biz yazarın burada ne demek istediğini düşünebiliyoruz. Teorik alanda yerine, feodalizmin rolünün doğru değerlendirilmesi vb. olmalı idi."

Ne kadar da alicenap kişiler GDS'liler, ve de ne derinbilgi sahibi insanlar! 'Yazar 'yanlış şeyler söylese de, onlar ne demek istediğini düşünebiliyorlarmış! Ama aslında o çok değerli beyinlerini onca zorlamalarına da pek gerek yoktu. Çünkü yazar ne demek istediğini açık bir şekilde ifade etmiş, şöyle demişti:

" SOSYO-EKONOMİK YAPI KONUSUNDA BİZE GÖRE EN AZINDAN KOMPRADOR KAPİTALİZMİNİN HAKİM HALE GELEBİLECEĞİNİ SAVUNMA NOKTASINDA TEORİK OLARAK DAHA DOĞRU POZİSYONDA DURAN KK HİZİBİ"

Görüldüğü gibi, aslında 'yazar'ın ne demek istediği açıktır. Ve GDS'in bu konuda çok değerli "gri zerrecikleri"ni fazla yormalarına gerek yoktur.

Yine GDS:

"Ama burada böyle GENEL bir sebeplendirme yapılması TESADÜF değildir."

Ne cafcacılı laflar! Peki ama, genel sebeplendirmeyi yapan kim? Kim genel olarak KK hizibi "teorik olarak bizden daha doğru idi" diyor? Bunu diyen, biz değiliz, bize bunu söyletmeye çalışan GDS'tir. Ve işte "tesadüf" olmayan birşey varsa, o da GDS'in bu Don Kişot tavrıdır. Biz bu eleştiri ilk elimize geçtiğinde GDS'in bu tavrının bir dikkatsizlik sonucu ortaya çıkmış bir hata olduğu düşüncesinde idik. Ama tartışma süreci içinde yaşadıklarımız, siyasi hasmının dediklerini çarpıtıp öyle saldırma yönteminin GDS açısından tesadüf olmadığını ;bunun sisteme sahip olduğunu gösterdi bize.

GDS bizim yapmadığımız bir "genel sebeplendirme" bulup çıkardıktan sonra, bunun neden tesadüf olmadığını da şöyle açıklıyor okuyucuya:

"Bunun ardında yine ilkelere koparılmış somut araştırmanın!!!! teorik alan olarak görülmesi, ve bu alanda gerçekte olmayan bir ilerilik yaratılması yatmaktadır. Bu uydurma bir ileriliktir, çünkü Marksist-Leninist ilkelere dayanmadan yapılan her sinek bacağı sayması sıfırdır, hiçbir işe yaramaz. Çünkü durumun her incelenmesi GÖREVLERİN TESPİTİ İÇİN GEREKLİDİR. Kısacası biz herhalde 'teorik alan' hakkında bütünü ile ayrı bir görüşe sahibiz. İki yanlış teorik görüşten hiçbirisi 'daha doğru' değildir."

Bu bağtıda önce 'ilkelerden koparılmış somut araştırmanın teorik alan olarak görülmesi' iddiası üzerinde duralım. Biz bu konuda şunları söyledik:

"Gerçeği olgularda aramak ve bulmak için önce gerçeği görebilecek bir bakış açısına ve bir yöntemle sahip olmak gerekir. Eğer bu eksikse, o zaman gerçeği olgularda arama adına yapılan burjuvaca bir araştırmadır."

Yani biz Marksist-Leninist ilkelere dayanmadan yapılan "her sinek bacağı sayması"nın burjuvaca bir araştırma olduğunu söylüyoruz. GDS bu konuda "sıfırdır", "hiçbir işe yaramaz" gibi cafcacı laflar kullanıyor. Biz Marksist-Leninistlerin burjuvazinin yaptığı araştırmalardan da yararlanacağını; bu anlamda bunların işe yarayacağını -sınırlı olarak- söylüyoruz.

İkincisi; biz özeleştiri taslağımızda genelde Marksist-Leninist ilkelere Marksizm-Leninizmden yola çıkmayan ve ona dayanmayan bir araştırmanın burjuvaca bir araştırma olduğunu söyledik; bu doğru idi. KK hizibinin teorik alanda bir noktada bizden ileri olduğunu da söyledik. Bu da somut tespit olarak doğru idi. Ama KK hizibinin bizden "teorik olarak daha doğru pozisyon- da durduğu" sosyo-ekonomik yapı konusunda, Lenin'in "Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi" adlı eserine geniş çapta dayandığını ortaya koymadık. Bu yanlıştı. Bu düzeltilmeli, gerçek durum olduğu gibi ortaya konmalı; KK hizibinin ayrılık öncesinde sosyo-ekonomik yapı konusunda Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi' ni çıkış noktası olarak aldığı ortaya konmalıdır. Onların bu alanda bize karşı 'teorik ileriliği' böyle bir teorik ileriliktir.

Kaldı ki biz; "teorik ilerilik" lafından ne anlaşıldığı, hangi anlamda kullanıldığı berrak bir şekilde açıklandıktan sonra; herhangi bir konuda bir burjuva bilimcisinin de teorik bakımdan bizden ileri olduğunu söylemesinde önemli bir sakınca görmüyoruz.

"İki yanlış teorik görüşten hiçbirinin daha doğru olmadığı"na gelince, bu da kelime oyununa meraklı olanlar; sorunları kavramlar düzeyinde çözmeye çalışanlar için kulağa hoş ve doğru gelen bir tespittir. Ama biz 'daha doğru' kavramının kendi içinde göreceliği taşıdığını; ve bu yüzden böyle bir tespitin de genelde reddedilmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Yanlışlar arasında birinin doğruya daha yakın olması durumu olabilir. Bunu tespit etmenin bir sakıncasını görmüyoruz.

Teorik alan sorunda ayrı düşünme meselesine gelince: GDS burada kendisinin 'teorik alan'dan ne anladığını açık bir şekilde ortaya koysa idi; "herhalde ayrı düşünüyoruz" tespitinden çok daha yararlı olur, tartışmayı ilerletmeye hizmet ederdi.

GDS bu konuda ne düşündüğünü ortaya koyarsa, o zaman "herhalde" bu konuda ayrı düşünüp düşünmediğimiz (önce teoride!) ortaya çıkar.

4) GDS'in "bazı eleştiriler"ine onların eleştiri sırasına göre tavır takınalım:

a) Burada her yenilginin sebebinin stratejik olduğu gibi bir sonuç çıkarılmamaktadır. Sorun somut olarak tartışılmaktadır. Yine de bir dipnotla, vs. bu konuya dikkat çekmekte yarar vardır.

) Eleştirilen yerde hangi belgede üç dünya teorisinin sorumluluğunun KK hizibine maledilmiş olduğu somut olarak ortaya konmaktadır.

Özeleştirici taslağında şöyle denmektedir: "Bizim 1978'deki özeleştirimizde KK döneminde yapılan tüm hatalar, bu arada 3 dünya teorisinin savunulmasının da tüm sorumluluğu KK'ne maledilmektedir."

GDS bizim bu konudaki özeleştirimizi kendi kelimeleri ile özetlerken, yine 'düzeltip' bizim "Üç dünya teorisinin sorumluluğunun basitçe KK hizibine maledildiği"ni söylediğimizi iddia ediyor. Hayır, biz bunu demedik; yukarıda açıkça görüldüğü gibi, bunun "1978 özeleştirisinde" böyle yapıldığını söyledik. 1978 özeleştirisinde KK'nin hataları sayılırken, Üç Dünya teorisi konusunda da şunlar söylenmektedir:

" KK döneminde bütün Dünya Marksist-Leninist Hareketi içinde yaygınlık kazanan, ve Partimizin çeşitli bölgelerinde de savunulan Üç Dünya teorisine KK dört elle sarıldı. Sınıf uzlaşmacılığını öğütleyen bu teori, KK hizibinin pasifist sağcı çizgisine uygun bir teori idi."

(TKP/ML Özeleştirisi, Le-Ya Yayınları, s.38)

Burada sorumluluğun önemli ölçüde KK'ya yıkıldığı; ve Marksist-Leninistlerin bu konudaki sorumluluğunun azaltıldığı bizce açıktır. Bu anlamda yapılan tespit "kendini yerin dibine batıran bir ABARTMA" değildir.

Yine de sorun özeleştirici taslağımızda bütün yönleri ile konmamıştır. Çünkü bu özeleştiriyi kabul edip onaylayan Konferans, aynı zamanda YDB'nin 1976'da kaleme aldığı Üç Dünya konusundaki özeleştiriyi de, Partinin özeleştirisi olarak esasta kabul etmiştir. Bu anlamda bir eksiklik, ve tekyanlılık söz konusudur. Bu düzeltilmelidir.

c) Biz kendimizi Türkiye Komünist hareketinin bugünkü sürdürücüleri olarak gördüğümüz için, özeleştirici meselesini, yalnızca TKP/ML'in geçmişinin değerlendirilmesi olarak görmüyoruz. Açıktır ki, ilkönce çözmemiz gereken sorun kendi dolaysız geçmişimizdir; ve bunun üzerine yoğunlaşılacaktır. Ama sorun kendi dolaysız geçmişimizle hesaplaşmak ile bitmiyor. Özeleştirimiz giderek, Türkiye Komünist hareketinin değerlendirilmesine doğru geliştirilmelidir.

Biz eleştirilen yerde söylediklerimizi "kaba bir hata" olarak değerlendirmiyoruz.

d) Bu noktada getirilen eleştiri özünde doğru olan, kabul ettiğimiz bir eleştiridir. Bu eleştiri doğrultusunda biz bu konuda tavrımızı değiştirdik.

e) Biz eleştirilen paragrafta "örgütsel birlik isteğinin" genelde ve kendi başına kötü birşey olduğu görüşünü savunmuyoruz. Orada tartıştığımız somut durumdur. Somut durumda "örgütsel birlik" isteği bizim yolumuzu karartmıştır. Burada yaptığımız tespit doğrudur. Yine de getirilen eleştiri doğrultusunda yorumlara açık kapı bırakmayacak düzeltmeler yapılmalıdır.

f) Buradaki eleştiri de GDS'in soruna nasıl yaklaştığını göstermesi açısından ilginç bir eleştiridir. GDS, "Bizim görüşümüze göre ve bildiğimiz kadarı ile YDB temsilcisi hiçbir zaman 'TKP/ML Marksist-Leninist bir partidir, bu yüzden hataları yalnızca taktik hatalar olabilir' şeklinde bir görüş savunmamıştır" diyor. Doğru, o böyle bir görüş savunmamıştır. Ama 1978'de YDB temsilcisi, açık bir şekilde, 1973 yenilgisine götüren sebeplerin taktik hatalar olduğunu; Partinin ilkesel bir hata yapmadığını savunmuştur. Onlar burada sorunun Parti çoğunluğu açısından konmuş olmasını; liberalizm olarak yorumlayıp, ardından hemen bu abartmanın amacını da çıkartıyorlar: "YDB temsilcisinin bükülebilirliği ve uzlaşmacılığını" gizlemek. Bizim YDB temsilcisi hakkında değerlendirmemiz değişiktir. Eğer ille de amaçlar üzerine konuşmak gerekirse, o zaman burada getirilen eleştirinin tek amacının, YDB temsilcisinin "uzlaşmacı ve bükülebilir" olduğu tezini ispatlamak olduğunu, bunun için ispatlanamaz olgu iddiaları ileri sürüldüğünü tespit etmek zorundayız.

Biz getirilen eleştiriyi özde reddetmemize rağmen; GDS gibilerinin aptalca yorumlarına açık kapı bırakmamak için bu konuda da düzeltme yapılmasından, sorunun biraz daha berrak konmasından yanayız.

g) Bir noktada, getirilen eleştirinin bir bölümü ile tam olarak hemfikir değiliz, o da alınan kararların "Partinin pratiği için sonuçsuz kaldığı" şeklindeki tespittir. Bu en azından Partinin belirli bölümleri için kesinlikle doğru olmayan bir tespittir. Mesela YDB'nda, alınan tüm kararlar imkanlar ölçüsünde hayata geçirilmiştir.

Yapılan "söz konusu olan Merkez Komitesine karşı iyimserlik değil; kendi gücü hakkında kötümserliktir" tespitini; buna bağlı olan spekülasyonları ise kökten reddediyoruz.

Partinin ve Merkez Komitesinin durumu hakkında çok iyimser değerlendirmelere sahip olduğumuz; kendi gücümüz hakkında kötümserlik bir yana, gücümüzü olduğundan fazla abarttığımız, olgulardır. Olgular GDS'in bizim hakkımızdaki değerlendirmelerine uymasa da olgu olarak kalacaktır.

Bunun dışındaki eleştiriler doğru bulduğumuz eleştirilerdir.

h) GDS'in bu noktada söyledikleri ile hemfikir olmadığımız noktalar şunlardır:

GDS'in bizim hataları "pratikte düzeltmediğimiz" şeklindeki bir genel yargı yönündeki imasını kökten geri çeviriyoruz.

Bu iddia birden fazla sorunu atlayan bir iddiadır:

Birinci olarak, herhangi bir eleştiri doğrultusunda pratikte hatayı düzeltmek için, önce getirilen eleştiriyi doğru olarak kabul etmek, hatayı hata olarak tespit etmek gereklidir. Biz kardeşlerin getirdiği bütün eleştirileri doğru olarak kabul etmedik. Bu yüzden de onların getirdiği eleştirilerin tümü doğrultusunda pratikte hataları düzeltmememiz normaldir.

İkinci olarak: Biz doğru bulduğumuz eleştiriler doğrultusunda pratikte de düzeltmelere gittik. Bunun için bir sürü örnek vermek mümkündür. Bu GDS açısından "fazla hızlı" ya da "yeterince hızlı" olmamış olabilir; ama hatayı teorik olarak kabul etmekle, onun pratikte düzeltilmesi arasında bir otomatiklik de yoktur; pratikte düzeltme - eğer hata derinlemesine yerleşmiş bir hata ise - zaman alacaktır.

"Ya getirdiğimiz eleştiri TAM bir şekilde geri çevrilmeli; ya da kabul edilmeli, ve pratikte hataların düzeltilmesi gerçekleştirilmeli idi" şeklindeki ikilem Marksist-Leninist olmayan bir ikilemdir. Bu, getirilen eleştirinin ya hepten doğru, ya da hepten yanlış olduğundan yola çıkan anlayışın ürünü olan bir ikilemdir. Halbuki bir bölümü ile gerçekten hatalara dikkat çeken; bir bölümü ile ise doğruları eleştiren bir sürü eleştiri vardır. Olabilir. Böyle bir durumda eleştiriyi "Tam bir şekilde geri çevirme/veya kabul etme" ikilemi saçmadır. Doğru olan şeyler kabul edilir, yanlışlar ise geri çevrilir. Doğru tavır budur. Kabul edilen doğru eleştiri doğrultusunda ise hatalar pratikte aşılmaya çalışılır.

Eleştirilen yerde yaptığımız tespitler bize doğru olarak görünüyor. Yine de bu konu bir kez daha araştırıp, belgeler temelinde ortaya koymamız, tam bir değerlendirme yapmamız gereken bir konudur.

i) Bu noktada getirilen eleştiri doğrudur. 8. toplantı öncesinde de hakim olan çizgi hakkında Marksist-Leninist çizgi tespiti yapmak doğru değildir. Bu çizgi hakkında Marksist-Leninist çizgi tespiti yapılamayacağı gibi, "oportünist", "revizyonist" çizgi tespiti de yapılamaz. Çünkü bu çizgi içinde hem Marksizm-Leninizmin hem de revizyonizmin unsurlarını barındıran ve bu iki unsurun çatıştığı eklektik bir yapıya sahiptir. Bu yüzden 8. toplantının önemi, onun ilk defa Marksist-Leninist bir muhalefete karşı tavır takınmak zorunda kalışındır. Özeleştiri taslağında bu sorun açılmalıdır.

1) Bu noktada getirilen eleştiri yanlış bir varsayımdan; eleştirilen yerde herhalde MK 9. toplantısından yola çıkıldığı" varsayımından hareket ediyor. Ayr, eleştirilen yerde sözkonusu olan 9. toplantı değildir. Kast edilen ki çizgi mücadelesi içinde yazdığımız ve Partinin tartışmasına sunduğumuz Ü'lere mektuplar ;Merkez Komitesi çoğunluğuna mektup; Mao Zedung değerlendirmesi; 57/60 değerlendirmesi gibi yazılardır. Bu yazılarda yaptığımız, kavradığımız ölçüde "ilkeli, ve açık" bir polemiktir.

Dokuzuncu toplantı üzerine yapılan değerlendirme meselesine gelince: Bu konu eleştirilen yerle ilgili olmasa da tavrı takınalım:

MK 9. toplantısında Parti içinde berrak bir ayrım çizgisi çekilmiş ;9. toplantı sonuçlarında belli noktalarda azınlık ve çoğunluk görüşü ortaya konmuş; Merkez Komitesinin YDB'ye mektubu, YDB'nin Merkez Komitesine cevabı eklerde yayınlanmıştır.

Merkez Komitesi 9. toplantısında ayrıca Merkez Komitesi çoğunluğu tarafından Leninizmin İlkeleri başlıklı yazının kabul edilmesi, Marksizm-Leninizm açısından kötü değil iyi olmuştur. Dışa karşı "olmayan bir birlik" ima edildiği doğrudur. Ama bunun doğru olduğu kadar, bizim kamuoyu önünde tartışma talep ettiğimiz; ve Parti içinde çatışan görüşlerin tartışmaya girdiği de olgudur.

k) Bu eleştiri, Marksizm-Leninizmde sadece "kendi için geçerli" olan yerlere önem veren bir anlayışın ürünüdür. Eleştirilen yerde mantıksızlık yoktur.

l) "İllegal merkezi organ"ın ilke olmadığı doğrudur. Getirilen eleştiri doğrudur.

m) Eleştiri doğru olmayan zorlama bir eleştiridir. Eleştirilen yerde iki çizgiden söz edilmesi, somut olarak bizde iki çizginin varlığı olgusundan yola çıkmaktadır. Bundan hiçbir şekilde bizim "sapmalara karşı mücadele" edilmez, vs. şeklinde "herhalde çok önemli bir hata"mız olduğunun çıkarılması safıdır.

n) Bu konunun "genel ile özel bütünlüğü içinde somut olarak incelenmesi" talebi doğrudur. Özeleştiri taslağı düzeltilirken bu yapılmalıdır.

o) Bu konuda getirilen eleştiri doğru.

***   ***   ***

GDS kardeş örgütler içinde özeleştiri taslağına en kapsamlı eleştiriyi getiren örgüttür. Buna rağmen o özeleştiri taslağını eleştirdiği bu yazıda, özeleştiri taslağı hakkında somut olarak "reform edilemez bir belge" vs. şeklinde bir değerlendirme yapmamıştır.

Bunun tespit edilmesi sonraki gelişmeler açısından önemli ve gereklidir.

Şubat 1983

"BÖLÜNME ÖNCESİNDE TKP/ML İÇİNDE İKİ ÇİZGİNİN MÜCADELESİNDE YAPTIĞIMIZ HATALAR VE EKSİKLİKLERİMİZ ÜZERİNE" BAŞLIKLİ ÖZELEŞTİRİ TASLAĞI HAKKINDA BAZI ELEŞTİRİCİ NOTLAR

A) Temel sorunlar

1) Özeleştirinin konuyu koyuşu ve bundan kaynaklanan sorunlar :

Özeleştirinin en önemli sorunlarından biri olarak, parti içi mücadelenin sorunlarını çoğunlukla çizgideki hatalardan bağımsız olarak ele almasını görüyoruz. Özeleştirinin kendi kendine görev olarak koyduğu parti içi mücadelede ki tavır ve yöntemleri inceleme, tabii ki başlı başına ele alınması gerekli bir konudur, ama bu konu yalnızca bu mücadelenin içeriği ile bağıntılı olarak ele alındığı zaman doğru ele alınmış olur. Bu kendini şu iki noktada açık bir biçimde göstermektedir :

- 1.Konferans döneminde yapılan hatalardan söz edildiği yerde , diğer bazı yerlerde de- çok genel olarak İbrahim Kaypakkaya'nın beş temel yazısındaki "önemli hata ve eksikliklerinden" söz ediliyor. Ama bu hataların ne olduğuna ve bunların parti içi mücadelede oynadığı role kısaca da olsa değinilmiyor.

- KK hizibine karşı verilen mücadeleden söz ediliyor, mücadele noktalarından biri olarak KK hizibinin TKP/ML ile oportunist örgütler arasındaki nitelik farkını gözlerden gizlediği söyleniyor. Ancak doğru olan ve bugün de savunulması gereken düşünce , içerik olarak TKP/ML i oportunist gruplardan nitelik olarak ayıran şeyin ne olduğu konmadan anlaşılmaz. KK fraksiyonunun bu gerekçeyi oportunist gruplarla birleşmek için kullandığı şeklinde yönetsel bir sorunu ortaya koymak doğrudur; ama sadece bu sorunla sınırlı kalınırsa, KK hizibinin haklı olduğu, ya da haklı olduğunun daha sonra ortaya çıktığı gibi bir anlayış çıkar. (Bu sorun İbrahim Kaypakkaya'nın 5 temel yazısı hakkında bir değerlendirme olmamasının önemli bir sorun olduğunu gösteriyor)

Parti içi mücadelede tavır ve yöntem sorunun , çizgideki yanlışlarla bağının yeterince konmaması söylediğimiz gibi yalnızca yukarda değindiğimiz iki sorunla sınırlı değil ve görüşümüze göre özeleştirinin genel bir eksikliği . Bu eksiklik sık sık parti içindeki mücadelenin nasıl geliştiğinin anlatılmasının, içeriğin değerlendirmesini geri plana itmesi şeklinde de kendini gösteriyor.

Biz, bizim burda formüle ettiğimiz talepleri yerine getirmek için, İbrahim Kaypakkaya'nın beş temel yazısının değerlendirilmesinin sihirbaz şapkasından çıkarır gibi bir anda yapılamayacağını bilincindeyiz. Ancak TKP/ML içinde ki ideolojik mücadelenin temel noktalarında tavır takınılabileceğini; ya da tavır takınmak için araştırma yapılabileceğini , ve böyle bir tavrın özeleştiriyeye de girmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bizim burda getirdiğimiz eleştiri sizin sistemli bir ideolojik-siyasi çizgi eleştirisinden önce, parti içi mücadelenin gelişmesi ve burda yapılan hatalar konusunda tavır takınma şeklindeki konsept (plan-ÇN)inizde değil, bunun nasıl uygulandığına getirilen bir eleştiridir.

Bu bağlamda, girişte, özeleştirinin bu konusal sınırlandırılması hakkında yeterli bir açıklık getirilmemesine de eleştirimiz var. Orda sadece genel olarak bu özeleştirinin bitmiş bir şey olmadığı, özeleştirisi süreci içinde bir adım olduğu tespiti yapılıyor.

Bunun ötesinde giriş çizdiği çerçeve ve koyduğu kıstaslarla, özeleştirinin devamında yerine getirilmesi imkansız beklentiler yaratıyor. Biz, 'Türkiye' deki devrimci hareketin geçmişinde özeleştirisi konusundaki tavrın incelenmesi ne ve Lenin'in özeleştirisi konusundaki kıstaslarının ortaya konmasına karşı

ğiliz. Ama özeleştiride , onun dar çerçevesi içinde , her noktada bu kıstaslarla karşılaştırma yapıp, hangi kıstaslara cevap verilip, hangilerine verilemeyeceği konmadığından, daha sonra çözülmeyen beklentiler ortaya çıkıyor.

Mesela Lenin'in "Yanılıgyı yaratan koşulları titizlikle çözümleme" kıstası onuyor, ama bu soruna daha sonra özeleştiride hiç değinilmiyor.) Türkiye Komünist hareketinin geçmişi ile ilgili olarak özeleştiriyeye karşı tavrı konu - unda yapılan tespitte, eğer biraz abartırsak- şu sonuç çıkıyor : Şimdi orta - a koyduğumuz bu özeleştiriyeyi Türkiye Komünist hareketinin tarihinde ilk ger - ek ML özeleştiridir ! Türkiye komünist hareketinin geçmişinin derin bir analizini gerektiren böyle ciddi bir iddia, bu eksikliğin yanında , özeleş - tirinin seviyesi hakkında da yanlış beklentiler yaratmaktadır. Görüşümüze göre bu konuda sadece bu konuda kötü bir geleneğin olduğu, bunun araştırılma - ı gerektiği belirtilip geçilse idi daha doğru olurdu. Aynı şey oportunist örgütlerin özeleştiriyeyi konusundaki tavrı hakkında söylenenler için de geçerli - dir.

2) Özeleştiriyeyi 1973 den sonraki dönemle sınırlama yaklaşımı üzerine:

Özeleştiriyeyi, kendi kendini parti içi mücadelenin 1973 den sonra olan bölümü ile, bu bölümde de Bolşeviklerin yaptığı hatalarla sınırlandırıyor. 1973 ön - cesi konu dışında tutuluyor, çünkü bugün bolşevik saflarda yer alanlar, o tarihten itibaren kişi olarak parti içinde yer alıyorlar. Biz bu yaklaşımı - ı tartışmalı nedenlerden yanlış buluyoruz :

Tabii ki TKP/ML içindeki fraksiyon olarak bolşeviklerin özeleştirisi kendi başına bir görevdir. Ama bu görev ancak bolşeviklerin fraksiyon olarak orta - ya çıkması ve daha sonra bölünme süreci ve bolşeviklerin parti içi mücadele - le yaptığı hatalar, yalnızca parti içinde başından itibaren mücadelenin teme - inde ele alındığı zaman geniş bir şekilde değerlendirilebilir. 1973 öncesi parti içi mücadelede yapılan hatalar, ve bu mücadelenin olumlu yanları (İb - rahim Kaypakaya önderliğinde Aydınlik'tan örgütsel ayrılış!) TKP/ML in daha sonraki gelişmesinin anlaşılması için büyük öneme sahiptir.

Bunun ötesinde özeleştirinin bu yaklaşımı ile , bugünkü bolşeviklerin 1973 - en bu yana parti içinde bir akım olarak var oldukları, hizip olarak parti - ye katıldıkları, daha sonra parti içi mücadelede daha da sağlam bir şekilde - ne geçirdikleri, ve sonunda ayrılığın kaçınılmaz olduğu şeklinde bir düşünce - yaratılıyor. Bu önce gerçek ile çelişmektedir, çünkü gerçekte bolşevikler - ancak gelişme içinde ayrı bir fraksiyon olarak şekillenmişlerdir. Bunun öte - sinde bugün bolşeviklere dahil olan yoldaşların hem doğru ve hem de yanlış görüşlerini TKP/ML in bir parçası olarak savundukları olgusu da göz ardı - edilmemelidir. Bu pozisyonların analizi ve bu pozisyonlar etrafında yürütü - len mücadelenin analizi parti tarihinin bir sorunudur.

Kendi gelişmesine verilen yoğunluk, parti içi mücadelede 1973 sonrasının ele - alınması şeklindeki yaklaşımla, bugün bolşevik yoldaşların -gerçekte 1973 ön - cesinde de var olan- TKP/ML in geleneğine neden sahip çıktıklarını da anla - şılmaz hale getirmektedir. Bu yaklaşım, sanki bolşevik yoldaşların 1973 ön - cesi parti tarihi ile , onun olumlu ve özeleştiriyeye ile aşılması gereken hatalı - yanları ile hiç bir ilgileri yokmuş gibi bir his yaratmaktadır.

Bolşeviklerin kendine özgü bir akım, daha sonra bir fraksiyon olarak oluşma - sının incelenmesi ve ayrıca ortaya konması mutlaka gereklidir, ama bu görü - şümüze göre sadece TKP/ML in bütün gelişmesinin incelenmesi temelinde onunla - bağıntılı olarak , bütün parti tarihinin bir parçası olarak yapıldığı zaman - doğru olur. Ancak bu şekilde TKP/ML in mesela iki aşamalı parti inşası konu - sundaki yanlış tavrı doğru incelenebilir.

3) Özeleştiride hataların sebepleri ile ilgili yapılan tespitler üzerine:

Özeleştiriyeyi taslağının en önemli hatalarından biri-belki de en önemli hatası

olarak- yapılan hataların sebepleri konusunda takınılan tavrı görüyoruz. Her ne kadar bir çok yerde oportünizmin özellikle de modern revizyonizmin etkisi vurgulanıyorsa da, sebeplerde "subjektivizm" "güçlerin abartılması" "yüzey-sellik" gibi sebepler öne çıkmaktadır. Kısaca söylersek hataların hakim olan oportünizmin bir ifadesi olarak nitelendirilmesi, modern revizyonizmin ideo lojisi ile karalı kopmamanın ifadesi olarak nitelendirilmesi, görüşümüze göre markeze konmuyor tersine diğer sebeplendirmeler arasında kaybolup gidi yor. Bunu bir kaç örnekle göstermek istiyoruz:

- ...da ideolojik birliğin küçümsendiği ve örgütsel birliğin ideolojik birliğin üzerine çıkarıldığı şeklinde bir hata tespit ediliyor. Bu hata nitelendirilirken, burda "isteklerin gerçek durum yerine geçirildiği" söyleniyor. Mutla ka bu da olmuştur ama tayin edici olan odur ki, bu hata subjektif isteklerin bir ifadesi değil, ilkesel yanlış oportünist bir tavidir ve enternasyonal ML hareket içinde yaygın olan ve modern revizyonizmin etkisini gösteren bir hatadır.

- Aynı bölümde halk savaşının hemen başlaması/ ya da başlamaması sorunundan söz edilirken, bu konuda kadroların yapısı ve sayısı üzerine yanlış bilgilerin yapılan hatanın sebebi olduğu tespit ediliyor. Ancak bu halk savaşının hemen başlatılması ile ilgili görüş, TKP/ML in parti inşası konusundaki savunduğu yanlış görüşle doğrudan bağlantı içindedir. Ama TKP/ML in parti inşası konusunda -iki aşamayı red eden- tavrı, oportünist bir görüşün ifadesidir ve halk savaşının başlatılması konusundaki tartışmada hata kadroların yeterli sayısı, teknik hazırlığın yeterli olup olmadığı sorunu ile değil, öncelik le parti inşası konusundaki yanlış görüşle bağlantılıdır. Aynı zamanda "parti inşası öğretisi konusunda bilgi yoktu" bununla ilgili Lenin ve Stalin'in öğretileri "kavranmamış" ve bunlara "gereken önem verilmemişti" gibi tespitler yapılarak bu hata küçültülüyor da. Çünkü bunlar söylenirken ML'in parti inşası konusundaki genel ilkeleri ortaya konup, enternasyonal alanda, gerek se Türkiye'de bu ilkelerin nasıl çarpıtıldığı ortaya konmuyor.

- Bir başka örnek açık ve ilkeli polemik sorununun tartışıldığı yerde görülüyor. Önce yanlış görüşlere karşı "açık ve ilkeli bir polemik yürütüldüğü" tespit ediliyor. (Başlandığı söyleniyor -ÇN, çeviride hata var !) Sonra görüş ayrılıklarının parti sempatizanları ve kitleler içinde tartışılmaması "yeterli çaba sarfedilmeme" sine bağlanıyor. Ama hangi şartlar altında olursa olsun açık ve kamuoyu önünde tartışma yürütülmemesi Leninist parti örgütlenmesi ilkelerinin yaralanması anlamına gelmektedir ; bunun böyle olduğu tespit edilmeli, daha sonra sebepleri ve ortaya çıktığı şartlar incelenmelidir. Görüşümüze göre "yeterince çaba sarfedilmeden yürütülen, açık ideolojik mücadele" Leninist taleple çelişmektedir. Burada söz konusu olan yöntem sorununda ilkesel hatalardır.

Hataların, oportünist bir çizginin ifadesi olarak değil de, subjektivist değerlendirmeler sonucu ortaya çıktığı şeklindeki yaklaşım bütün özeleştiriler boyunca hakimdir. Ve bu kendini tek tek formülasyonlarda da göstermektedir. Burda bir kez daha birinci maddede söylediğimiz, yani yöntem sorunlarında eleştirinin, çizgi sorununda eleştiriden ayrılamayacağı kendini göstermektedir.

Bu bağlamda GDS ve WBK'nin 1978 de yapılan 1.Konferansın ortaya koyduğu özeleştiriyeye getirdiği eleştirilerle ilgili bölüm de eleştirilmek zorundadır. Çünkü bunun üzerine bilgi verildiği yerde, çok önemli bir eleştiriden söz edilmektedir. O dönemde getirdiğimiz eleştiride, 1.Konferansın özeleştirisini hataları "oportünist bir çizginin ifadesi, ML ilkelerinden sapmanın bir ifadesi olarak değil" gerçeklerin yerine istekleri geçirme " ve "gücünü abartma" gibi sebeplerle bağladığı noktasında eleştirmiştik. (Mesela:"emperyalizmin toptan çöküşü" tezi ile ilgili olarak) Bunu öne çıkarmak bugün çok

daha önemlidir, çünkü bu konudaki tartışmanın örgütlerimiz arasında yeni olmadığını, bir geçmişe sahip olduğunu göstermektedir.

4) Hataların aşılması için araçlar üzerine :

Taslakta şu tespitler yapılıyor:

Biz bugüne kadar kavradığımız hiç bir şeyi, planlı , bilimsel bir araştırma planının teorisini bilimsel bir şekilde inceleme (Çeviride atlanmış -ÇN) sonucu kavramadık desek fazla abartmış olmayız. Bizim hatalarımızı kavrayışımız hemen hemen hep dıştan zorlamalar , ve kendi pratiğimizde deneme, savunduğumuz yanlış görüşlerin zararlı sonuçlarını yaşama yolu ile olmuştur. Kuşkusuz bu öğrenme metodu terk etmemiz , bilimsel öğrenme yöntemi ile değiştirmemiz gerekli bir hastalıktır." (s.18, 4.paragraf)(Bolşevik 3, s.37/38 -BP)

Önce burda- ki bu soruna değinilen tek yer burası- devrimci pratik ile ML teori arasındaki ilişki hakkında yanlış bir tablo çiziliyor. Gerçekten de ML teori, devrim pratiğinin bize (dayattığı) sorunlara cevap vermek zorundadır. Ve bu hiç bir şekilde ML'in derinlemesine ve sistemli bir şekilde öğrenilmesi görevi ile gelişmez.

Bunun ötesinde burda, sanki ideolojik mücadele içinde, hakim olan oportünizm karşı mücadele içinde olumlu bir öğrenme imkansızmış gibi bir düşünce de yaratılıyor.

Bize bunun ardında yatan derin sorun, "bilimsel öğrenme" için "uzun süreli plan" alternatifinde görülüyor. Biz tabii ki sistemsiz bir öğrenmeden yana değiliz. Biz de ML in uzun süreli ve sistemli bir plan içinde öğrenilmesini savunuyoruz. Ama bize burda bir temel düşünce eksik görülüyor : O da ML'in, onun ilkelerinin ve temellerinin, ancak ve yalnız oportünizm karşı mücadele içinde , dünya komünist hareketinin içindeki ideolojik sorunlardaki tartışma ile bağlantı içinde (dıştan dayatılan !) gerçekten öğrenilip, kavranılabileceği gerçeğidir. Bu olmadan her türlü plan havadır. Marksizm-Leninizmin kavranılması, onun oportünizm karşı savunulması mücadelesinden koparılarak ele alınamaz. Marksizm-Leninizm ilkelerinin savunulması görevi bütün özeleştiri taslağı içinde ortaya konmamakta, bunun yerine ML ilkelerin kavranması görevinden söz edilmektedir. Böylece ideolojik mücadeleden , oportünizm karşı hem ülke içinde hem enternasyonal alanda mücadeleden bağımsız bir teorik çalışma görevi ortaya çıkmaktadır. Bununla bağlantılı ele alındığında gerekli görevlerden söz edildiği yerde, teorik alanda yalnızca "Türkiye devriminin teorik sorunlarının çözümünden söz edilmesi ve enternasyonal alanda gerekli olan oportünizm karşı mücadele görevinden söz edilmemesi, tesadüfi değildir.

Biz, bununla geçmişte oportünizmin etkisinin küçümsenmesi, hem enternasyonal alanda, hem Türkiye'de revizyonizmin ve oportünizmin hakimiyetinin ortaya konmaması arasında önemli bir bağ görüyoruz. Bu durum, hataların önemli bir kaynağı olan oportünizmle uzlaşmazlığın eksikliği ile birleşince, hataların ortaya çıkmasını kolaylaştırmıştır. Bütün bunlar ortaya konmuyor.Özeleştiri taslağında oportünizm karşı mücadele görevleri yine küçümseniyor.

B) Diğer eleştiri ve notlar

... Burda İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşları hakkında , onların hatalarının üstünü örttüğü şeklinde yok edici bir tespit yapılıyor. Böyle bir tespit daha fazla açıklanmak, belgelenmek zorunda idi.

... Parti içindeki mücadelenin gelişmesi , özellikle bilmeyenler için, özeleştiri sonunda verilen kaynaklar incelenmese anlaşılır olmaktan çıkıyor.Önerimiz ya sözü geçen belgeleri de yayınlamak, ya da daha iyisi daha fazla bilgi vermek.

Burda sanki bu özeleştiri taslağını bazı kardeş partilerle tartışma imkanı yokmuş gibi bir durum çıkıyor. Bu silinsin.

Burda "gerçeği olgularda aramak" için "bir bakış açısına" "bir yöntem" sahip olmak gerektiği söyleniyor. Bu bakış açısı yerine "tavır" (Standpunkt) olmalı.

...Namuslu oportunistlere karşı mücadele sorunu ile bağıntılı iki mesele görüyoruz :

-Bu sorun sadece 78 ortası ile 79 sonbaharına kadar olan dönem içinde ele alındığı için , sorunun sanki yalnızca bu dönem için geçerli özel bir sorun olduğu gibi bir durum çıkıyor. Ama daha sonra -genelleme yapılan yerde de görüldüğü gibi- sorunun parti içi mücadelede genel bir sorun olduğu çıkıyor ortaya. Burda bu sorun- önemine oranlandığında- kaybolup gidiyor.

- Biz iyi niyetli/namuslu oportunistlerle/kötü niyetli oportunistlerin genel değerlendirilmesinin yapıldığı yerde bunların tehlikeli olma açısından eşitlenmesini yanlış buluyoruz. "İyi niyetli" olan oportünizm diğerinden daha tehlikelidir.

... da Burda Parti çizgisinin ML ile eşitlenmesi konusunda, TKP/ML in bu hatasının enternasyonal ML hareket içindeki oportünizmle bağı konmuyor. Aynı hata enternasyonal alanda yaygın kötü bir alışkanlıktı ve hala da öyledir. Bu TKP/ML deki oportünizm ile enternasyonal oportünizmin bağının konmamasına bir örnektir.

Kadrolar sorunu "örgütsel alanda hatalarımız" başlığı altında ele alınıyor. Görüşümüze göre böyle bir ele alış kadro sorununun ve bu konudaki hataların parti içi mücadelede oynadığı rolün önemini yansıtmamaktadır.

.. Eğer burda sözü edilen bir(.)ise, o zaman onun görüşlerini söylemediği doğru bir tespit değildir. O bizim bildiğimiz bir olayda görüşünü koydu ama oylamada görüşünün tersi yönünde oy kullandı.

.. 4 maddede sözü edilen yanlışların genel yanlışlar mı, yoksa özel olarak YD'nin yanlışları mı olduğu belli değil. Her halükarda tüm örgütün hataları tespit edilmek zorunda idi.

....

Biz burada özeleştiri taslağının tam, dengeli bir eleştirisini yapmadığımızın bilincindeyiz. Biz burada yalnızca bize göre hatalı olan yerlere işaret edip, bunları alt alta sıraladık. Doğru görüşler konusunda tavır takınmadık. Ama sorun zaten karşılıklı birbirimizin omuzunu okşayıp , karşılıklı nelerin doğru olduğunu ortaya koymak değildir. Gerekli olan görüş ayrılıklarını tespit edip bunlar üzerine tartışmaktır. Bu anlamda burda özde sert olan bu eleştiriyi, neyse öyle kabul edeceğinizi, yani özeleştiri taslağı üzerine tartışmaya dayanışma içinde bir katkı olarak kabul edeceğinizi umuyoruz.

Dayanışma dolu selamlarla. Parti inşasını ilerleten mücadeleciler bir yıl dileği ile . WBK

WBK'NIN ÖZELEŞTİRİ TASLAĞINA GETİRDİĞİ ELEŞTİRİLER HK. TAVRIMIZ

*****

) TEMEL SORUNLARLA İLGİLİ:

) ÖZELEŞTİRİNİN KONUSU KONUSU VE BUNDAN KAYNAKLANAN SORUNLAR

Özeleştirisi taslağında "parti içi mücadele sorunlarının çoğunlukla çizgideki hatalardan bağımsız olarak ele alındığı" bilincimizde olan bir olgudur. Bu böyle olduğu için de özeleştirisi taslağının en sonunda bu taslağın belli -taslağı verdiğimiz ve tartıştığımız yoldaşların ellerinde bulunan- belgelerle bağlantı içinde incelenmesi çağrısı yapılmıştır.

Biz parti içinde tartışmaya sunulan bir belgede bunun böyle yapılmasını mümkün görüyoruz.

Açıktır ki "parti içi mücadeledeki tavır ve yöntemleri inceleme, bu mücadelenin içeriği ile bağlantı içinde ele alındığı zaman doğru ele alınmış olur." Bu tezi ispatlamak için getirilen gerekçeler ve örnekler gereksizdir. Çünkü biz bu teze karşı değiliz.

Ama bunun uygulanmasında -daha önce ideolojik - siyasi içerikli gelişmeler hakkında bir dizi belge olduğu için; parti içinde tartışmaya sunarken esas olarak yöntem üzerinde duran bir belge ortaya koyup; diğer belgelerin birlikte incelenmesi çağrısında bir sakınca görmedik. Amacımız başından itibaren, bu "özeleştirisi"nin kamuya açılmasından önce onun içinde söz konusu edilen parti içi mücadele sorunlarının, çizgideki sorunlarla bağının kurulması idi.

Buna rağmen şimdi dönüp baktığımızda bu iki sorunu iç içe ele alan bir özeleştirisi taslağının en baştan hazırlanmış olmasının çok daha yararlı olacağını düşünülüyor.

Özeleştirinin girişinde çizilen çerçeve, koyduğu kıstaslarla yerine getirilmesi imkansız beklentiler yarattığı" eleştirisine katılmıyoruz. Konulan kıstaslar WBK'nın da tespit ettiği gibi bu konuda Lenin'in koyduğu kıstaslardır. Bunların konması, görüşümüze göre önce 'haklı bir beklenti' yaratır. Bu beklentidir. Özeleştirisi yapılan konuda bu beklentiler yerine getirilmediği zaman, özellikle neden getirilmediği (ya da getirilemediği) açıklanmıyorsa o zaman o özeleştirinin eksik bir özeleştirisi olduğu çıkar ortaya. Biz özeleştirisi taslağında çok açık bir şekilde bu özeleştirisi taslağının yalnızca bir ilk adım, bir başlangıç olacağını tespit ettik. Bu anlamda neler beklenmesi gerektiğini belli ölçülerde koyduk ortaya. Yanlış beklentileri önlemeye çalıştık.

Bizim beklentileri yerine getirmediğimize örnek olarak verilen olgu; özeleştirisi taslağında sorunların bir çok noktada ideolojik siyasi çizgideki hatalarla bağ kurulmadan konması ile bağlantılıdır.

Türkiye Komünist hareketinin Özeleştirisi konusundaki geçmişinin değerlendirilmesinde derin bir analiz yapılmadan bir sonuç konduğu eleştirisi; ve bu sorunun genel konup geçilmesi, araştırma konusu olarak adlandırılıp geçilmesi önerisi doğrudur.

2) ÖZELEŞTİRİYİ 1973'DEN SONRAKİ DÖNEMLE SINIRLAMA YAKLAŞIMI

Biz özeleştiriyi bir giriş, bir başlangıç olarak, sorunun 1973'den sonraki dönemle sınırlandırılmasını kesinlikle doğru buluyoruz. Bu şekilde bir sınırlama yapmama, şimdiden özeleştirisi yapılabilecek şeylerin özeleştirisini geri atma erteleme sonucunu doğuracaktır. Bunu yanlış bulan WBK'nın gerekçeleri hakkında söyleyeceğimiz şunlar:

-Tabii ki özeleştirisi, ve bizim hatalarımız ancak parti içinde başından itibaren mücadelenin temelinde ele alındığı zaman, geniş bir şekilde değerlendirilebilir. Ama bu böyledir diye; kendini sınırlamamak yanlıştır. Biz bugün partinin geçmişi hakkında belirli bir düzeyde bilgiye sahibiz, kendi verdiğimiz mücadele hakkında ise doğrudan bilgiye sahibiz. Biz kendi yaptığımız hataları Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkarak değerlendirebilir, ve bugünkü bilgimiz temelinde ilk dönemlerle de bağını kurabiliriz. Bu tabii ki geçmişle ilgili olarak tam bir değerlendirme, geniş bir değerlendirme olmaz; ama onun için bir başlangıç olur.

Bu yaklaşım ile bugünkü Bolşeviklerin 1973'den bu yana parti içinde bir akım olarak var oldukları şeklinde bir düşünce yaratıldığı iddiası hiç bir şekilde ispatlanamaz, doğru olmayan bir iddiadır. Bizim önce kendi bizzat yaşadığımız dönemin, kendi yaptığımız hataların özeleştirisi ile başlama isteğimizi WBK "Bu yaklaşım, sanki Bolşevik yoldaşların 1973 öncesi parti tarihi ile, onun olumlu ve özeleştirisi ile aşılması gerekli yanları ile hiç bir ilgileri yokmuş gibi bir his yaratmaktadır" şeklinde yorumlanıyor. Bizim özeleştirisi taslağımızdan böyle bir 'hisse' nasıl varıldığını, varılabileceğini biz kavramıyoruz. Ama 'hisler' üzerine siyaset inşa etmek herhalde doğru Marksist-Leninist bir tavır olmasa gerek.

Bu noktada bütün eleştirinin, GDS'in bizim geçmişin 'özeleştirisi ile aşılması' görevinin bir parçası olarak TKP'nin geçmişini incelemeyi de görev olarak önümüze koyan yaklaşımımızı 'yanlış' bulan tavrı ile kökten çeliştiğini de tespit ediyoruz.

3) ÖZELEŞTİRİDE HATALARIN SEBEPLERİ İLE İLGİLİ YAPILAN TESPİTLER

WBK "Özeleştirisi taslağının belki de önemli hatası olarak "yapılan hataların sebepleri konusunda takınılan tavrı" gördüğünü açıklıyor. O bu tavrı sebeplerde "subjektivizm" "güçlerin abartılması" "yüzeysellik" gibi sebeplerin ÖNE ÇIKARILMASI olarak nitelendiriyor.

O bu genel tezini ispatlamak için üç örnek veriyor. Bunlar üzerinde duralım:

- I. Örnekte WBK bizim I. Konferans döneminde yaptığımız hataları değerlendirdiğimiz yerden bir tek bizim bir konuda "isteğimizi olgunun yerine koyduğumuz" alıntısını alıp; bunun üzerine bir sürü ahkam kesiyor. Biz burda bizim sorunu gerçekten de WBK'nin genel tezini doğrular şekilde yani hataların sebeplerinde "subjektivizm" vb. sebepleri ÖNE ÇIKARMA şeklindeki tezi doğrular bir şekilde koyup koymadığımızın anlaşılması için bu bölümün olduğu gibi aktarılmasından yanayız. Biz özeleştirisi taslağında şunları söyledik:

I. Konferansa giderken bizim savunduğumuz görüşlerin bir kaç belirleyici unsuru vardı. Bu unsurlar şunlardı:

-TKP/ML'in İK tarafından ortaya konan çizgisindeki yanlışlardan yalnızca bir bölümünü görüyorduk. Gördüğümüz hata ve eksiklikleri ise mümkün olduğunca küçük görüp, gösteriyorduk. O günkü anlayışımıza göre Marksist-Leninist bir parti 'ilkesel hata' 'ideolojik hata' 'stratejik' hata vb. yapamazdı. TKP/ML Marksist-Leninist bir parti idi, o halde yaptığı hatalar olmasa olsa taktik hatalar olabilirdi! İşte bu anlayış bizi -TKP/ML Marksist Leninist parti olarak savunma kaygısı ile- gördüğümüz hataları da küçük göstermeye götürüyordu.

-TKP/ML'in çizgisinin dünya çapında Kruşçev modern revizyonizmine karşı mücadelede Marksist-Leninist'lerin savunduğu bütün sapma ve hataları barındırdığını, bir çok alanda modern revizyonizmle ideolojik bağların koparılmamış olduğunu görüyorduk. Türkiye devriminin askeri yolu konusunda getirilen görüşlerin önemli ölçüde şabloncu görüşler olduğunu görmüyor; bunları doğru çözümler olarak görüp savunuyorduk.

-TKP/ML'in çizgisinde parti inşası konusunda bolşevik tipte parti inşası sorununu gündeme getirmeyen anlayışın yanlışlığını görmüyorduk. Parti inşası sorununu hiç bir meseleye çözüm getirmeyen 'Parti silahlı mücadele içinde inşa edilecektir' tekerlemesi ile 'çözüyor'duk!

-Partinin içinde bulunduğu durumu yanlış değerlendiriyorduk. Partiyi oluşturan çeşitli bölgeler arasında olmayan ideolojik birliği var sayıyorduk. Elde yeterince (halk savaşına başlamak için yeterli!) kadronun var olduğunu sayıyorduk. Önemli ölçüde teknik hazırlığı var sayıyorduk. Kendi isteğimizi bu konuda gerçek durumun yerine koyuyorduk. Burdan da halk savaşının ilk aşamasını başlatmak için merkezin kurulmasının merkezi yapının sağlanmasının esas sorun olduğu sonucuna varıyorduk.

Bunların yanında süreç içinde kavradığımız ve savunduğumuz doğru Marksist

Leninist görüşler de vardı. I. Konferansta biz Marksist-Leninist görüşlerle, Marksist-Leninist olmayan yanlış görüşleri uzlaştıran bir çizgi, eklektik bir çizgi savunduk." (Bolşevik 3, s.28)

rüldüğü gibi "kendi isteğimizi gerçek yerine koyma" yalnızca bir sorunda, "Eğer yeterince kadronun var olduğu (halk savaşına başlamak için!) nu var sayma" önemli ölçüde teknik hazırlığı var sayma konusunda" sebep olarak getiriliyor; bu bir çok hata içinde yalnızca bir hatanın sebebi olarak gösteriliyor, ve hiçbir şekilde öne çıkarılmıyor. Yaptığımız bu tespit gerçek durumu, olguyu olduğu gibi yansıtan bir tespittir. WBK "ideolojik birliğin küçümsendiği, örgütsel birliğin önüne çıkarıldığı" şeklinde hatayı nitelendirirken burda "isteklerin gerçek durum yerine, geçirildiği" tespitini yaptığımızı, bu hatayı böyle nitelendirdiğimizi iddia ediyor ve eleştirisini bunun üzerine inşa ediyor. Ama yazıyı okuyan herkes, bizim "kendi isteğimizi gerçek yerine koyma"nın hiçbir şekilde birinci hatanın sebebi olarak tespit edilmediğini görebilir. WBK bir sonraki hata için yaptığımız sebep tespitini genelleştirip bu birinci hataya da genişletmek bize söylemediğimiz bir şey söyleyip eleştiriyor. Birinci noktada eleştiriyi böyle bir yeldeğirmeni üzerine kuruludur.

İkinci örnekte eleştiri, yine yukarıda alıntı yaptığımız, ve birinci örneğin devamı olduğu paragrafta, bu kez gerçekten yaptığımız bir tespite yöneliyor.

Yaptığımız tespit yukarıda aktardığımız "Halk savaşının başlatılması için yeter-güç" "teknik hazırlık" sorunda "gerçeklerin yerine isteklerimizi koyduğumuz" şeklinde bir tespittir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi kesinlikle gerçek durumun, olgunun ifadesinden başka bir şey değildir. WBK burda da eleştirebilmek için fikir akrobasisine baş vuruyor. Önce, halk savaşının başlaması ile ilgili yanlış tezin "TKP/ML'in yanlış, parti inşası konusunda -iki aşamayı red eden tavrı ile- doğrudan bağıntı içinde olduğu" tespitini yapıyor. Ona göre, biz bu noktada esas meselenin 'parti inşası sorunu' olduğunu, bu konuda oportunist görüşler savunduğumuz için Halk savaşının başlatılabilmesi için yeterli teknik hazırlık ve kadro olduğu şeklindeki tespiti yaptığımızı açıklamamız gerekir. Ne diyelim, WBK herhalde bizim hangi kafa ile bu işi yaptığımızı bizden iyi bilmektedir!!!

Bu konudaki eleştirinin zorlama bir eleştiri olduğu; hatanın kaynağının modern revizyonizm olduğunu gösterme çabası içinde kolay genel açıklamalarla sorunun üzerini örtmeye yarayan tavrılara kadar götüreceği bu eleştiride açıkça görülmektedir.

-Üçüncü örnek bizim 'açık ve ilkeli' polemik yürüttüğümüz tespitimize yöneliyor. Biz bu konuda GDS'e verdiğimiz cevapta tavrı takındık. Burda kısaca tavrımızı yeniden koyalım. Biz MK 8. toplantısından sonra görüşlerimizi çeşitli parti içi yazılarla sistemleştirip ortaya koyarak, yanlış görüşlere karşı parti içinde 'açık ve ilkeli' bir polemik yürüttük. Bu polemik'in yürütülmesinde imkanları sonuna kadar zorlama konusunda yeterli çaba sarfetmedik, bu konuda önemli hatalar yaptık. Ama bu bizim bir anlamda -ki hangi anlamda olduğu özeleştiri taslağında açıkça ortadadır- 'açık ve ilkeli polemik' yürüttüğümüz gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Aslında WBK nin bu konuda getirdiği eleştiri onun 'açık ve ilkeli' polemik konusunda Marksist-Leninist ilkenin ne olduğunu doğru kavramadığını göstermektedir. WBK şöyle diyor: "Açık ve kamu oyu önünde tartışma yürütülmemesi Leninist parti örgütlenmesi ilkelerinin yaralanması anlamına gelir!"

Açık ve kamu oyu önünde tartışmayı -şartlardan bağımsız olarak- böyle mutlak şekilde ortaya koyan bir Leninist ilke biz bilmiyoruz. Bizim bildiğimiz kadarıyla açık eleştiri, açık tartışma değil AMA KAMU OYU önünde tartışma her şart altında uygulanan bir şey değildir. Bildiğimiz kadarıyla kamu oyu önünde tartışma; öncelikle ve özellikle ilkesel ayrılıkların olduğu ortamda gerekliliktir. Veo zamanda nasıl, hangi araçla yapılacağı vb. yine ilke sorunu değildir. "Yeterince çaba sarfedilmeden yürütülen açık ideolojik mücadele" WBK'ya göre aslında açık ideolojik mücadele değildir. Biz sorunu böyle görmüyoruz. Hata 'açık ideolojik mücadele yürütülmemiş olması'değil; bu mücadele içinde çok önemli ilkesel de- hatalar yapılmış olmasıdır. Kim sorunu, 'açık ideolojik mücadele yürü-

tülmedi şeklinde koyuyorsa, inkarcılık yapmaktadır.

Toparlarsak her üç örnekte WBK nin genel tezini doğrulayan örnekler değildir. Biz WBK nin bu noktada getirdiği eleştiriyi red ediyoruz.

WBK daha sonra bize I. Konferansla ilgili olarak ve 4 toplantı ile ilgili olarak yaptığımız görüşme hakkında verdiğimiz bilgiye de eleştiri getiriyor. Şöyle diyor:

"Bu bağlamda GDS ve WBK nin 1978'de yapılan I. Konferansın ortaya koyduğu özeleştiriye getirdiği eleştirilerle ilgili bölüm de eleştirilmek zorundadır. Çünkü bunun üzerine bilgi verildiği yerde çok önemli bir eleştiriden söz edilmemektedir. O dönemde getirdiğimiz eleştiride I. Konferansın özeleştirisini hataları "oportunist bir çizginin ifadesi" Marksist-Leninist ilkelerden sapmanın ifadesi olarak değil, gerçeklerin yerine istekleri geçirme, ve gücü nü abartma gibi sebeplere bağladığı noktasında eleştirmiştik."

WBK burada yine sap ile samanı birbirine karıştırıp, bizim söylemediğimizi bize söyleyip saldırıyor. WBK burda bizim GDS ve WBK'dan yoldaşların Kasım 1981'de getirdikleri somut bir eleştiriden söz ettiğimiz, bilgi verdiğimiz yerde, çok önemli bir eleştiriden söz etmediğimizi iddia ediyor.

Bizim söylediğimiz açıktır. Biz eleştirilen yerde WBK ve GDS'in herhangi bir dönem de I. Konferans özeleştirisine getirdikleri eleştirileri aktarmadık. Aktardığımız şu idi:

"1978 Kasımında BBK ve GDS'li yoldaşlarla I. Konferans ve Merkez Komitesi 4. toplantısı sonuçları üzerine yaptığımız tartışmalarda bu yoldaşlar bize şu eleştirileri getirdiler"

Kardeşlerden, onların eleştirilerini özetlediğimiz noktalarda çokça eleştiri geldiğinden de kendimiz bir şey katmadan; GDS li bir yoldaşın yazısından tezler halinde ortaya koyduğu eleştirisini aktardık!

Yaptığımız bu idi. Ne yazık ki aktardığımız yazıda, WBK nin bir başka eleştiri yazısında getirdiği, ve burda aktarılmadığı için yakındığı eleştiri yoktu! Yani bu noktaya getirilen eleştiri de ayakları havada bir eleştiridir.

4) HATALARIN AŞILMASI İÇİN ARAÇLAR SORUNU

Bu noktada getirilen eleştiride WBK taslaktaki bir dizi hataya doğru bir şekilde dikkat çekiyor.

Biz taslakta gerçekten de Marksist-Leninist teorinin; devrim pratiğinin bize (dayattığı) sorunlara vermek zorunda olduğunu, bu anlamda devrim pratiğinden bağımsız bir teorinin olamayacağını açıklamadık. Bu özellikle parti inşasında teorinin öneminin öne çıktığı bir dönemde de mutlaka vurgulanması gerekli bir Marksist-Leninist gerçektir. Pratiğin dayattığı sorunlara cevap arama WBK'nin da tespit ettiği gibi Marksizm Leninizm' in derinlemesine ve sistemli şekilde öğrenilmesi görevi ile çelişmez.

Bunun dışında Marksizm Leninizm'in ancak oportünizme ve revizyonizmekarşı mücadele içinde kavranılacağı, Marksizm Leninizm'in kavranılmasının oportünizme, revizyonizme karşı onun savunulması mücadelesini gerekli kıldığını da taslakta koymadık.

Biz daha çok taslakta, kendiliğinden, plansız bir öğrenime; Marksizm Leninizm'in sistemli ve bütünlük içinde ele alınıp incelenmesini yanlış, kendiliğindenci bir pratik anlayışı ile geri atan, Marksist Leninist temel eğitime önem vermeyen hatalarımıza karşı tavır koyarken, sorunu tek yanlış ve yanlış koyduk.

WBK nin, enternasyonal alanda gerekli olan oportünizme karşı mücadele görevinden hiç söz edilmediğini ortaya koyması, bu yanlışla dikkat çekmesi de doğrudur. Özeleştiri taslağında oportünizme karşı mücadele görevlerinin küçümsendiği eleştirisi de; gerçekten bir olgu tespitidir. Bu noktada da Özeleştirisinin hatası aşılmalıdır.

Bütün burda dikkat çekilen, ^{hatalarda} soruna çok dar, yalnızca yüzeyde öne çıkan bir hatayı göz önünde bulundurarak yaklaşmamız, bu hatanın kaynaklarından biri olarak görünüyorsa bize.

B) DİĞER ELEŞTİRİ VE NOTLAR HAKKINDA

-- İK ve yoldaşları hakkında getirdiğimiz tespitin daha fazla açıklanması ve belgelenmesi gerektiği şeklinde eleştiri doğrudur.

--Özeleştirii kamuya açıldığında, aslında bu Özeleştirii taslağının değiştirilmesi, ve yöntem hataları ile, ideolojik siyasi çizgi hatalarının bağlarının genişçe konması planlanmıştır.

--Taslak kardeş partilerle imkanlar sonuna dek zorlanarak tartışıldı.

--Bakış açısı kavramı kullanılabılır bir kavramdır. Bir sakatlık görmüyoruz.

--İyi niyetli oportunistlere karşı mücadele sorununda, sorun sadece bir döneme ait bir sorun olarak görülüyor. Ayrıca bu noktada WBK nin de "iyi niyetli oportünizm" şeklinde bir kavram kullandığını tespit etmek istiyoruz. Acaba GDS WBK yi bu noktada "Batı Almanya'da emperyalist burjuvazinin iki fraksiyonu"teorisini savunduğu vs. şeklinde eleştirdi mi? Bu soruya cevap verilmesi herhalde doğru olur.

--İyi niyetli oportunistlerin, kötü niyetlilerden'daha tehlikeli' olması yalnızca onların kitle üzerinde daha fazla etkiye sahip olmaları nedeni ile söz konusudur. Bu anlamda böyle genel tespit yapılmasına karşıyız. Ne anlamda 'daha tehlikeli'sorusuna somut cevap verilmesinden yanayız.

--Enternasyonal alanda Parti çizgisinin Marksizm Leninizm ile eşitlenmesinin yaygın bir hastalık olduğunun konması, bu konuda TKP/ML in bu hatası ile enternasyonal oportünizm bağının kurulması doğru olurdu.

--Kadrolar sorununun 'örgütsel alanda hatalar' meselesinde ele alınmasında sorun görmüyoruz. Örgütsel sorunlar da bizim açımızdan hayati önemde sorunlardır.

--Sözü edilen kişi hakkında yaptığımız değerlendirme yanlıştır.Eleştiri haklıdır.

--Biz bu hataları tüm örgütün hataları olarak kavırıyoruz. Ancak şurası da bir gerçek ki, bu taslağı yazdığımız dönemde T. de muhalefet ile örgütsel bir temasımız yoktu ve T.deki durumu tam olarak yansıtmamız mümkün değildi. Bu yüzden yapılan Özeleştirii taslağı bu noktada önemli bir eksikliği içinde taşıyordu.

*** **

Biz tartışma içinde bir belge konusunda yalnızca hatalı yerlerin alt alta sıralanmasını, bu anlamda dengesiz bir eleştiri yapılmasını mümkün görüyoruz.

Ancak daha sonra bu Özeleştirii taslağının olumlu yönleri kardeşler tarafından unutulduğu için, burdaki bu açıklamayı önemli buluyoruz.

Burda bu Özeleştirinin 'reform edilmeyeceği' gibi bir genel değerlendirme yapılmadığını da ayrıca tespit etmeyi önemli görüyoruz.

Şubat 1983

AVUSTURYA MLP'NİN ÖZELEŞTİRİ TASLAĞI HAKKINDA GÖRÜŞLERİ VE ELEŞTİRİLERİ

*****

I. GENEL DÜŞÜNCELER

Biz taslağı incelerken elimizde taslakta sözü edilen diğer belgeler yoktu. Bu yüzden taslağın değerlendirilmesinde bazı sorunların açık kalması kaçınılmazdır.

Taslakta özellikle ideolojik -siyasi çizgi konusunda detaylı gerekçelendirme yapılmamakta, bunun yerine diğer bazı belgelere bakılması söylenmektedir. Bu bize problemliliği göstermektedir. En önemli belgeleri içeren (bir kaç parça -dan oluşan) bir tek belgenin hazırlanması, tam bir bilgi edinilmesi için daha iyi olacaktır.

Elimizdeki belgenin bir başka problemliliği, bu belgede bir çok alandan bir çok sorunun bir arada ele alınmasıdır. Bu belgenin anlaşılabilirliği konusunda yararlı olmuyor.

Bununla ilgili olarak mesela 19.sayfada (sayfa numaraları taslağın Almanca çevirisindeki sayfa numaralarıdır-ÇN) ideolojik siyasi örgütsel hataların özetleneceği belirtiliyor, ama bunun yapılacağı söylenildiği yerde yer yer yepyeni sorunlara değinilmektedir. Diğer yandan taslağın ön tarafında yer alan bazı çok önemli sorunlar-mesela GDS ve WBK ile tartışmada önemli rol oynayan Türkiye devrimi-uluslararası oportünizme karşı mücadele arasındaki ilişki sorunu, özetle yer almamaktadır.

Hataların sebepleri hakkında yer yer çok genel tespitler yapılmaktadır. Bir çok yerde sebep olarak "bilgisizlik" "Marksizm-Leninizm hakkında yüzeysel bilgi" vs. den söz edilmektedir. Burda çok daha derinlemesine "Polemik" in, "Kültür Devrimi" nin hangi rolü oynadığı sorunu üzerine durulmalı idi. Yani hangi anlayışla sorunlara yaklaşıldığı ortaya konmalı idi.

Sorunların kaynaklandığı yer bu belgede bilinçli olarak belli sorunların dışlanma isteğidir. Ama diğer yandan ister istemez ideolojik siyasi çizginin sorunlarına da değinmek zorunluluğu kendini hissettirmektedir. Sonuçta belgenin ne vermek istediği, ne verebileceği sorunu berrak bir şekilde ortaya çıkmamaktadır.

II. YAZI HAKKINDA GÖRÜŞLER

1. 3.sayfa son paragrafta (B 3, s.22, 4. par. -BP) "devrimci örgütler" den söz ediliyor. Bununla kastedilen nedir? Herhalde DHB, HK gibi gruplar kastediliyor olsa gerekir. Sorun bunların hepsine devrimci grup denip denmeyeceğidir. Mesela Aust'un KPD si (ML'siz) için devrimci örgüt değerlendirmesi yapılamaz HK hakkında böyle bir değerlendirme yapmanın gerekçesi nedir? Kuşkusuz ki bu nu detaylı olarak araştırıp cevaplandırmak bu belgenin görevi değil. Ama bu görev bir başka yerde mutlaka yerine getirilmelidir.

2) Sayfa 4, 3.paragraf (Bolşevik 3, s.22, 6.par.-BP) Burda kısaca da olsa bir hatanın tespit edilmesi, hatanın sebeplerinin ortaya çıkartılması ve hatanın ortaya çıktığı şartların incelenmesi ve hatanın aşılması için gerekli araçların ortaya konmasının ne anlama geldiği açıklanmalıdır. Özellikle de sebepler ve şartların ne anlama geldiği ortaya konmalıdır. Sebepler, bizim görüşümüze göre doğrudan doğruya bizim sorumlu olduğumuz subjektif hata ve eksikliklerimizdir. Buna karşı şartlar mesela enternasyonal oportünizmin baskısı (mesela 1975 de yükselen sosyal şövenizm) vb. dir.

3) 4.sayfa, en son bölüm (B.3, s.22, son par. -BP) Burda TKP/ML in özeleştiri

inin TKP/ML kurulmadan önceki dönemi de kapsamı gerektiğinden söz edil -
mektedir. Burda TKP/ML kurulmadan önceki dönem için dolaysız bir özeleştir
apılamayacağı /Çünkü bunlar 50 yıl önce yapılmıştır/ belirtilmelidir. Ama
TKP/ML belli bir gelenek üzerinde yükselmektedir, devrimci komünist geçmi -
sin sürdürücüsüdür. İşte bu yüzden de geçmişte yapılan hataların özeleştir
ci bir analizi onun görevidir.

4) Sayfa 7 ve 8 (Bolşevik 3, s.25 -BP) Burda "hatalı bir şekilde ilke ola -
ak kabul edilen bir takım dogmalardan yola çıkıldığı" anlatılıyor. KK hi -
binin buna karşı "gerçeği olgularda arayalım" şiarını öne sürdüğü, bunun da
yanlış olduğu; doğru tavrın "ML ilkeleri savunmak ve onlardan yola çıkmak ol
duğu belirtiliyor. Ancak bunun ne anlama geldiği açıklanmıyor. Halbuki bur
tam da bu sorunun örneklerle açıklanması gereken bir yerdi.

8.sayfa dördüncü paragrafta (B 3, s.26, 2.par.-BP) TKP/ML in KK hizibine
karşı mücadelede "partinin kuruluşu ve inşası konusunda , tam ML görüşler ol
sa da, doğru görüşler"savunulduğu; 9.sayfada ise (B.3,s.26,6.par-BP) "par -
ti inşası ilkeleri ile ilgili olarak " "doğru ML görüşler savunulmadığı" söy
leniyor. Bu berrak değil ve çok karışık.

5) Sayfa 9, 4.paragraf ve sayfa 15 son paragraf (Bolşevik 3, s.27, 1.par.,s.31
5. par-BP) Dökümanda Mao Zedung Düşüncesinden ve Mao'nun görüşlerinden ne
anlaşıldığı berrak bir şekilde ortaya konmuyor. Mao Zedung Düşüncesi/Mao Ze -
lung'un görüşleri ile aynı anlamda kullanılıyor. Bu berraklığa yaramıyor.

7) Sayfa 14, 1.paragraf (Bolşevik 3, s.30,2. par-BP) Özeleştir konusunda ge
tirilen eleştirilere karşı neden- bu eleştiriler yanlış olmasına rağmen- şe -
kilde doğru gerekçesi ile karşı çıkılıp mücadele edilmediği anlaşılır değil.

8) Sayfa 14, 3.paragraf:(B.3, s.30, 4.par. -BP) Burda 1.Konferansın çoğunlu -
ğunun belli konularda sonuçlar üzerine fazla düşünmeden oy kullandığı tespi
ti yapılıyor. Burada Bolşeviklerin yöneticisi durumunda olan yoldaşların ço -
ğunluğa karşı ve eski MK içinde kullandıkları mücadele yönteminin doğru olup
olmadığı sorunu üzerine tartışılmalıdır. Yanlış görüşü savunanların bu gö -
rüşlerini kesin bir şekilde formüle etmeye zorlanması , onların bu pozisyon -
larda sıkıştırılması, kesin cepheler yaratılması daha doğru olmaz mı idi? Bu
nun yerine onlarla görüşlerinden vaz geçmedikleri ve tam ikna olmadıkları
halde, bir süre görüşlerinden geri çekilecek duruma getirene kadar tartışmak
yanlış değil miydi?

9) Sayfa 18, 1.paragraf, sayfa 19, 1.paragraf ve 21.sayfa, son paragraf,(B 3,
s.338., s.34 5. ve s.36, sonuncu paragraflar -BP) Bu -
ralarda parti birliğinin bir araç olduğu vurgulanıyor.Tartışılan bağtıda
bu söylenen gerçekten doğrudur. Ama bu formülasyonun bir kaç kez tekrarlan -
ması sonucu okuyucuda, bir başka bağtıda parti birliğinin amaç olabilece -
ği gerçeğini red eden bir anlayış yaratabilir.

10) 18.sayfa, 3.paragraf: (Bolşevik 3, s.34, 3.par-BP) Çoğunluğun doğru o -
rgütsel ayrılık konusundaki öneriyi red etmesi hatası üzerinde çok daha
a durulması gerekir.

18/ 19 da (Bolşevik 3,s.34,5.par.-BP) en önemli şeylerin kavranmasının
2.Konferans sonrasına rastladığı hissi uyandırılıyor. Şöyle deniyor:"ML'in
bir dizi ilkesinin kavranması bu döneme rastlar" (19.sayfa , 1.paragraf)(Bol -
şevik 3, s.34, 6. par. -BP) Ama gerçek durum bu değildir. İkinci Konferans
öncesinde de bir dizi ilke kavranmıştır(iki YD Konferansı) Ancak gerekli ka -
rarlılık olmadığı için ilkelere uygun davranılmamıştır. Bu sorun üzerinde
fazla durulmalıdır.

11) Sayfa 21,4.paragraf (B 3, s.36, 4.par. -BP) Burda MK hizibinin temsilci -
lerinin görüşlerinin sınıf karakterinden söz edilmekte, ancak bunların hangi
sınıf karakterine sahip olduğu söylenmemektedir.

AMLP'NİN ÖZELESTİRİ TASLAĞIMIZ HAKKINDA "ELEŞTİRİ VE NOTLARI" HAKKINDA TAVRIMIZ

*****

I. GENEL DÜŞÜNCELER İLE İLGİLİ:

Taslakta özellikle ideolojik-siyasi çizgi konusunda detaylı gerekçelendirmeler yapılmadığı tespiti doğrudur. Bunun sebebini GDS'in eleştirisine verdiğimiz ce vapta ortaya koyduk.

"En önemli belgeleri içeren bir tek belgenin hazırlanması" önerisi doğru bir ö neridir. Ama bundan da önemlisi; yöntem hataları ile ideolojik siyasi çizgi hatalarını birbirleri ile bağlantı içinde alan, bir tek belgenin hazırlanması ; daha doğrusu var olan çeşitli parçaların birbirleri ile bir belgede birleşt i rilmesidir. Bu arada orjinal belgeler de ayrı bir belge olarak; veya ek olarak yayınlanabilir.

"Bir çokalanda bir çok sorunun bir arada ele alınması" belgenin niteliği aç ı sından kaçınılmaz bir durumdur. Biz mümkün olduğunca anlaşılır bir belge yazma ya çalıştık. Bu tabii ki bu daha iyi yapılamaz anlamına gelmiyor. AMLP den yol daşlar burda taleplerinin somut olarak ne olduğunu ortaya koysalardı bize daha çok yardımcı olmuş olurlardı.

Hataların sebepleri hakkında yer yer çok genel tespitler yapıldığı doğrudur. Bu taslakların amacı ile bağıntılı bir durumdur. Taslak tartışmak için hazırlan mış, daha çok tezler koyan, ve tartışma içinde genişletilmesi, belgelerle is - patlanması gereken vs. bir taslaktır.

II. YAZI HAKKINDA GÖRÜŞLER ÜZERİNE TEK TEK DURMAK İSTİYORUZ:

1) Bunu bir eleştiriden çok bir soru olarak kavırıyoruz. "Devrimci örgütlerden kastedilen"; Türkiye'deki komprador patron ağa devletin yıkılmasından yana tavrı takınan, ona karşı şu veya bu şekilde mücadele eden örgütlerdir. Bir di zi Marksist-Leninist olmayan örgüt Türkiye'de devrimci konuma sahiptir. Hangi örgütlerin devrimci olduğu, neden devrimci olduğunu açıkla manın yeri özeleş - tiri taslağı değildir.

Her halükarda, bizim devrimci örgütlerden söz ettiğimiz yerde, aklınıza hemen AKP (ML siz) nin gelmesi ilgi çekici ve düşündürücüdür. Çünkü biz çok açık bir biçimde Türkiye bağıntısında devrimci örgütlerden söz ettik. Bu bağıntıda AKP' nin devreye sokulması bize yanlış geliyor. Biz her hangi bir oportunist örgü - tün devrimci olup olmadığının, onun devlet iktidarına karşı tavrına bakarak ö - zel ve somut olarak tespit edilmesinden yanayız.

2) Bu noktada getirilen öneriyi doğru buluyoruz. Sebepler ve şartlar meselesin deki açıklamanız da bize doğru görünüyor.

3) Bu noktada da söylediklerinizi doğru buluyoruz. Sizin bu konudaki yaklaşımı nızın GDS'ten değişik olduğunu tespit ediyoruz.

4) Bu bağlantıda getirdiğiniz eleştiri doğrudur. Gerçektende sözü geçen yerde 'ilkelerden yola çıkma'nın ne anlama geldiğinin örneklerle açıklanması doğru o lurdu. Bu bağıntıda en azından bir noktada KK hizibinin 'ilkelerden yola çıktı ğı' ya da en azından bu yönde bir girişimde bulunduğu da tespit edilmeli idi.

5) Bu noktada getirilen eleştiri doğru bir eleştiri değildir. Eleştirilen yer - de, neyi, ne anlamda, nereye kadar, ve neye göre doğru savunduğumuz tespiti;sa vunduğumuz görüşlerin "tam Marksist-Leninist görüşler değildi" tespiti ile yan yana savunuluyor. Biz bunda birbiri ile çelişen bir şey, ve karışıklık görmüyo ruz. Yine de düşündüğümüzü, söylemek istediğimizi daha berrak formüle etmeye çalışmaktan yanayız.

6) Eleştirilen birinci yerde Mao Zedung düşüncesinden ne anlaşıl dığı bizce berrak bir şekilde ortaya konmuştur. Orda "Kültür Devrimi sırasında savunulan biçimi ile "Mao Zedung düşüncesi" denerek; bu "düşüncenin" en önemli özelliği belirtilmiştir. Burda Mao Zedung düşüncesinin Mao Zedung'un görüşleri ile aynı anlamda kullanıldığı doğru değildir.

inci eleştirilen yerde Mao Zedung düşüncesi ile Mao'nun görüşleri aynılaştırılması durumu objektif olarak vardır. Bu hatadır, düzeltilmelidir. Birde 'Mao ung düşüncesi'nin Leninizm'e karşı olduğu şeklindeki yanlış bir tespitemiz dir. Buna bir eleştiri getirmemiş olduğunuzu da burda tespit ediyoruz.

Bu noktada gelen eleştiri daha çok Merkez Komitesinin parti konferansının dığı kararı çiğnediği yönünde bir eleştiri idi. Konferans birbiri ile çeli - n kararlar almış, Merkez Komitesi ise bunu kendi yorumuna göre savunmuştu. E štiri bu noktada geldi. Bu noktada gelen eleştiri doğru idi. Buna uygun ola - k Merkez Komitesi çelişmeye dikkat çekti, ve konferans üyelerine danışma ka - rı aldı.

ndan bağımsız olarak, Konferansta alınan çelişmeli kararlardan doğru olanı i - rik olarak savunmak , o görüşü hakim kılmak için mücadele etmek doğru olurdu a Marksist-Leninist kanadın da bu konudaki görüşleri sağlam, temellendiril ; görüşler değildi. Bu nedenle bu nokta özeleştirisi taslağında daha açılıp, - rak konmalıdır.

Biz ikilemi 'kesin cepheler yaratılması'/ikna olmadıkları halde geri çekile - duruma getirene kadar tartışılması' şeklinde koymanın yanlış olduğunu düşün - oruz. Bunların biri diğerini dışıtalayan bir şey değildir. Eğer bir kişi ik - olmadığı halde görüşünden geri çekiliyorsa, bu herhalde onunla tartışmanın u değildir. Eğer burada AMLP bizim var olan çelişmeler üzerine doğru bir şe - lde yürümediğimizi; çelişmeleri açığa çıkarmak için zorlayıcı olmadığımızı e - stiriyorsa, bu yönde getirdiği eleştiri haklıdır.

Tartışılan bağıntı içinde sorun açıktır. Yinede sorunun diğer yanını da koy - mız, Parti birliğinin aynı zamanda önemli; ve korunması gereken bir şey oldu - nu da koymamız yararlı olurdu.

9) Getirilen öneri doğrudur. Gerçekten de bu sorun üzerinde daha fazla durmak - erekir.

günlük açısından bir çok şeyin gerçekten kavranılması; her şeyden önce parti - n gerçek durumunun kavranılması kesinlikle II. Konferans sonrası döneme rast - r. Sorun II. Konferans öncesi 'kararlılık' sorunu değildir, yada esas olarak - rarlılık sorunu değildir.

) Bu görüşlerin sınıf karakteri Merkez Komitesi hizibinin hangi sınıfın veya - nıfların siyasi temsilcisi olduğu tartışmasına gir - memek için konmamıştır. i - eoloji burjuva ideolojisiidir. Bu açıktır. Bunun konmasında bir sakınca yoktur

....

AMLP'nin de Özeleştirisi taslağına getirdiği eleştiride; bu özeleştirisi taslağı - nın "reform edilemez" bir belge olduğu şeklinde bir tespit yapmadığı olgudur. - Daha sonraki gelişmeler açısından bu tavrın tespiti önemlidir.

Şubat 1983

AMLP, GDS VE WBK TEMSİLCİLERİNİN "ÇİZGİMİZ VE DİSİPLİN ANLAYIŞIMIZ" BAŞLIKLİ TASLAĞA ELEŞTİRİLERİNE

CEVAP :

Ön açıklama

"AMLP, GDS ve WBK temsilcilerinin "Çizgimiz ve disiplin anlayışımız" başlıklı taslağa eleştirileri " başlıklı yazıyı, biz "Komünist" sayı:2 de şu ek açıklama ile bastık :

"Bu yazı Konferansın hemen öncesinde verilmiş, Konferansta burda tartışılan sorunlar kardeş örgütler temsilcileri tarafından tartışma içinde doğrudan savunulmuş ve Konferansta bu konularda tavır takınılmıştır.(Bkz.Konf.kısa rapor taslağı)

MK'miz bu yazıdaki bazı önemli görüşlerle hemfikir değildir. Ancak kendi içinde daha etraflıca tartışma ihtiyacı duymaktadır. Bu yüzden MK'miz bu yazı konusundaki görüşlerini bir dahaki sayıda ortaya koyacaktır."

Gerçekten de niyetimiz burda açıklandığı gibi bu yazı hakkında MK'nin görüşlerini "Komünist"sayı:3 de partiye açmaktı.

Ancak daha sonraki gelişmeler bu planın uygulanmasını engelledi. Hepimizin bildiği gibi araya 1 Mayıs tartışması girdi, ve o konuda yazıların cevaplandırılmasının öne alınması zorunluluğu çıktı ortaya. Daha sonra ise tartışmanın nasıl yürütülmesi gerektiği üzerine polemik, yöntem sorunları üzerine polemik , vs. sözü geçen yazının MK tarafından incelenmesi ve tavır takınılması işini geciktirdi.

İçimizdeki bir yoldaş bizim MK olarak bu yazıya "Komünist" sayı:3 de cevap vermemizi engelleyen faktör olarak 1 Mayıs tartışmasını göstermiş olmamızı ; daha sonra kardeşlerle girilen polemikte getirdiğimiz "MK adına da tavır takınmak için önce parti içinde bir tur da olsa tartışma ihtiyacı duyuyoruz"vb şeklindeki sözlerimizle çelişen bir tavır ve "kendilerini kandırma" tavrı,vs olarak değerlendirdi. Biz bu iki tespit arasında çelişme görmüyoruz.

Biz MK olarak bir ön tavır takınılırken de çeşitli yazılar hakkında önce parti içinde tartışma imkanı varsa bir ön tartışma yürütmeyi yararlı görüyoruz. Sözü geçen yazı hakkında böyle bir ön tartışma çeşitli hücrelerde yürütülmüş tü.Ve MK kendi içinde bir kez daha tartıştıktan sonra bu yazıya ön tavır takınıp partiye tartışmaya sunabilirdi. Bunu da planlamıştı. Bunun yapılması gecikmesinde araya giren diğer polemikler tayin edici bir rol oynadı.

.....

Şimdi kardeşlerin yazısı hakkında bölüm bölüm tavır takınalım :

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Bu tasarı aslında Mao Zedung ve MK hizibi ile ilgili bölüm dışında hem yöntem hem içerik açısından işe yaramazdır. Çünkü burda gerek İbrahim Kaypakkaya değerlendirmesi , gerekse tartışma konularında temelli bir inceleme yapılmadan ve bunlar üzerine kollektif bir tartışma yürütülmeden sonuçlar çıkarılmaya çalışılmaktadır."

Bizim cevabımız...

Burda söylenenler özellikle polemğin bugünkü geldiği yer açısından önemli - dir. Şimdi kardeş örgütler polemiklerinde 2.Konferansta bazı belgelerin içinde "çok önemli ilkesel hatalar olduğu için" geri çekildiğini söylüyorlar.

Gerçekten çekilen belgelerden biri "Çizgimiz ve disiplin anlayışımız" başlıklı yazıdır. Bu yazı biçim açısından içinde "çok önemli ilkesel hatalar" olduğundan çok, burda sözü geçen tartışma konularında "temelli bir inceleme yapılmadan ve bunlar üzerine kollektif bir tartışma yürütülmeden sonuçlar" konduğu için geri çekilmiştir. Eğer bu olgu olmasa idi, bu sorunlar üzerine yeterli kollektif bir tartışma yürütülmüş olsa idi, biz bu belgeyi geri çekmez, tartışma ile düzeltilmesi ve karar alınmasını talep ederdik.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Şimdiye dek bir kaç kez tekrarladığımız gibi, İbrahim Kaypakkaya'nın eserlerinin değerlendirilmesi (onun ağırlıklı olarak ML olan eserinin savunulması ve fakat önemli hatalarının (eleştirilmesi-ÇN) -özellikle Çin Devriminin belirli özelliklerinin mekanik bir biçimde aktarılması- Türkiye devrimi ile ilgili temel programatik açıklamalar yapabilmek için TKP/ML B in önünde duran en önemli görevlerden biridir.

Bu büyük ve çok zor görev burda ortaya konan tezler halinde değerlendirme ile aslında karikatürize edilmektedir. Çünkü incelemeye tam da başlanmaması gerektiği gibi başlanmaktadır.

Bizim görüşümüze göre: Böyle bir çalışmanın başlangıcında İbrahim Kaypakkaya'nın BÜTÜN yazılarının NOKTA NOKTA incelenmesi bulunmalıdır. Bu inceleme içinde tespit edilen doğru ve yanlışların ağırlığı ve bütün içindeki yeri değerlendirilmeli; daha sonra bu noktalar bu temelde bir sentez içinde birleştirilmelidir. Bu temelde tezlerin ortaya konması mümkündür. Burda söz konusu olan çizginin önemli temelleri olduğundan bu inceleme ve sentez çalışması mutlaka kollektif yapılmak zorundadır.

Burda ortaya konan ve "Leninizmin İlkeleri" temelinde hareket eden tezler halindeki değerlendirmede, çok önemli sorunlarda doğru ve yanlışlar, bunların ağırlığı tespit edilmeden yan yana konmaktadır. Kullanılan dildeki genellik göze batmaktadır. İbrahim Kaypakkaya'nın görüşleri tam olarak aktarılmamakta, bunlar yüzeysel bir şekilde ortaya konmaktadır. Bu özellikle "ulusal sorun"da çok açık görülmektedir."

Bizim cevabımız...

Burda yaptığımızla İbrahim Kaypakkaya'nın eserinin değerlendirilmesi "büyük ve çok zor" görevinin karikatürize edildiği genel değerlendirmesine kesinlikle katılmıyoruz.

Bizce burda yapılan bu çalışma için yararlı ve gerekli bir başlangıçtır. Ortaya konan tezler, bu konuda yürütülecek tartışma ve araştırmayı engelleyici değil, ilerletici niteliktedir.

Kardeşler eleştirilerinde: "Böyle bir çalışmanın başlangıcında İbrahim Kaypakkaya'nın bütün yazılarının NOKTA NOKTA incelenmesi bulunmalıdır" diyorlar. Bu tezler de İbrahim Kaypakkaya'nın bütün yazılarının NOKTA NOKTA incelenmesine dayanmaktadır.

Bu inceleme içinde tespit edilen doğru ve yanlışların ağırlığı ve bütün içindeki yeri değerlendirilmeli, daha sonra bu noktalar bir temelde sentez içinde birleştirilmelidir. Bu temelde tezlerin konması mümkündür" diyorlar.

Bu tezler kardeşlerin talep ettiği temelde ortaya çıkan tezlerdir. Bu noktalarda biz bir sakatlık görmüyoruz.

Kardeşler ondan sonra: "Burda söz konusu olan çizginin önemli temelleri olduğundan bu inceleme ve sentez çalışması mutlaka kollektif olmalıdır." diyorlar. Bu noktada getirdikleri eleştiri bütünü ile haklıdır. Ve bizim bu tezleri geri çekmemizin temel sebebi de bu olmuştur. Ancak yapılan bu çalışmayı

da biz "işe yaramaz" olarak değerlendirmiyoruz. Bu tezler, parti içinde İbrahim Kaypakkaya'nın yazıları bir kez daha kollektif olarak incelendikten sonra, yeniden ele alıp üzerinde tartışılması için "yararlı" tezlerdir.

Tezlerde henüz tam bir değerlendirme yapma amacı yoktur. Tezlerin amacı önce "Leninizmin İlkeleri" temelinde, "Leninizmin İlkeleri" adlı kitapta ilke olarak sayılan noktalarda İbrahim Kaypakkaya'nın kazanımlarını ve hatalarını, eksikliklerini tespit etmektir. Öncelikle yapılması gereken budur; atılması gereken ilk adım budur. Ondan sonra bu temelde tam bir değerlendirme çalışması girilir. Kardeşlerin bu tezlerden genel bir değerlendirme beklmeleri yanlıştır.

İbrahim Kaypakkaya'nın görüşlerinin tam olarak aktarılmadığı sorununa gelince: Bu tezler bütün yoldaşların elinde İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarının olduğu ve söylenenleri karşılaştırma imkanı olduğu bilinci ile yazılmış ve bu yüzden de fazla alıntı ve aktarma yapılmamıştır. Açıktır ki bu tezler daha geniş gerekçelendirmeye çalışıldığında bu yapılmak zorundadır, ve yapılacaktır. Ama o zaman artık sorun tez koymaktan çıkar.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"İbrahim Kaypakkaya'nın "ulusal sorun"da değerlendirilmesi:

Bu noktada İbrahim Kaypakkaya'nın Stalin'in anlayışı doğrultusunda karşı devrimci Kemalizm'e ağır darbe vurması tarihi olgusunun vurgulanmadığı dikkat çekmektedir. (Buna daha sonra döneceğiz)

Yine burda İbrahim Kaypakkaya'nın iki cepheli ideolojik mücadelede gayet doğru olarak büyük türk şövenizmine karşı mücadeleyi esas aldığı gerçeği de onun önemli bir kazanımı olarak ortaya konmamaktadır. (Buna da aşağıda daha geniş değineceğiz.)

İbrahim Kaypakkaya'ya getirilen eleştiri, İbrahim Kaypakkaya'nın bu konudaki görüşlerinin yanlış bir özetlemesi ile başlıyor. İbrahim Kaypakkaya'nın şunu söylediği iddia ediliyor :

"Türkiye'de milli meselenin özü ezen ulusun hakim sınıfları ile, ezilen ulusun hakim sınıfları arasındaki bir kavgadır."

Gerçekte İbrahim Kaypakkaya böyle kökten ve genel bir tespit yapmamıştır. O, bundan çok neden emperyalizm çağında devrimci bir milli hareket gerçekte proleter dünya devriminin bir parçası olarak proletarya önderliğinde olması gerekirken, Türkiye'de kökü kapitalizmin yükselme dönemine ait olan sorunların var olduğu sorununda tavrı ta kınmıştır.

Her halükarda İbrahim Kaypakkaya Kürdistan'da (Türkiye) haklı olarak iki ayrı hareket arasında ayrım yapıyor. Pazarda pay ve hakimiyet konusunda dalışan kürt burjuvazisi önderliğindeki milli hareket -ki bu aslında eski çağdan kalandır ve henüz yeni çıkmakta olan, proletarya önderliğindeki ve çağın taleplerine uygun devrimci kürt halk hareketi !

Şafak revizyonistlerinin üç kağıtlarına ve durumu olduğundan güzel gösterme çabalarına karşı İbrahim Kaypakkaya, şunu berraklığa kavuş turuyor: İçinde bulunulan durumda türk faşistlerinin şimdiki darbeleri kürt burjuvazisi önderliğindeki kürt milli hareketine yönelmek tedir.

Biz bu konuda detaylı tavrı takınacak durumda değiliz. Her şeyden önce 1972 de kürt milliyetçi hareketinin 1972 içinde bulunduğu durumu tam olarak bilmiyoruz. Burda göstermek istediğimiz İbrahim Kaypakkaya'nın soruna çeşitli düzeylerde ne kadar ayrıntılı yaklaştığını ve

karar tasarısındaki tavırla bu sorunun çözülemeyeceğidir.(Belki tartışma içinde bu konuda ideolojik ayrılıklar olduğu da çıkacaktır."

Bizim cevabımız....

İbrahim Kaypakkaya'nın milli mesele konusundaki tavrı konusunda Kemalizm'e vurduğu darbeden de söz edilmesi ve bunun vurgulanması gerekli idi. Bunun yapılmamış olması önemli bir eksikliktir.

Yine İbrahim Kaypakkaya'nın iki cephele mücadelede büyük türk şövenizmine karşı mücadeleyi esas aldığı gerçeğinin de onun önemli bir kazanımı olarak konmaması da hatadır. (Bu konuda İbrahim Kaypakkaya'nın "hakim ulus milli - yetçiliğine ağır darbe vurduğu" tespit edilmiştir. Bu doğrudur. Ama yeterli değildir.)

Milli mesele konusunda İbrahim Kaypakkaya'ya getirdiğimiz eleştiriye gelince Bu eleştirimiz özünde , esasında doğru bir eleştiridir. İbrahim Kaypakkaya'nın bütün milli mesele yazısında , esasta milli mesele konusunda öncelikle 1917 Ekim öncesi dönemin yazılarından alıntılar yaptığının sorun olarak mut laka bilince çıkartılması gereklidir.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Strateji ve taktik:

Bu noktada İbrahim Kaypakkaya yalnızca eleştirilmektedir. Bu sağa doğru atılan büyük bir adım ve İbrahim Kaypakkaya'nın büyük eserine karşı inkarcılık şeklindeki büyük bir hatanın güç topladığını gösteren bir başka belirtidir.

Son 10 ay içinde T/B in sağ oportunist teori ve pratiğine karşı İbrahim Kaypakkaya'nın anti-faşist mücadele ile yeni demokratik devrim arasındaki iç bağıntıyı gösteren , temel stratejik ve taktik öğretilerini savunmak mutlaka gereklidir ! "

Bizim cevabımız...

Bu noktada İbrahim Kaypakkaya'nın Türkiye devriminin stratejisini esasta doğru çizdiğinin (emperyalizme ve feodalizme karşı demokratik halk devrimi-işçi sınıfı önderliği-durmaksızın proletarya diktatörlüğü ve sosyalist devrim)konması gerekirdi.

Kardeşler bu konuda getirdiğimiz eleştirinin doğru olup olmadığı konusunda tavır takınmaktan kaçınıyor; ve bu noktada yalnızca eleştirmiş olmamızın "inkarcılık hatasının güç topladığını gösteren belirti" olduğunu söylemekle yetiniyorlar. Kuşkusuz getirilen eleştirinin doğruluğu ve yanlışlığı üzerine tavır takınmaları da doğru olurdu.

Biz özellikle Partizan döneminde İbrahim Kaypakkaya'ya tapma derecesine varan, onun putlaştırılması ve her eleştirinin bastırılmasına yol açan yanlışlara tepki olarak ; İbrahim Kaypakkaya'nın yaptıklarını küçümseyen bir sapmanın olduğunu biliyoruz. Ancak burda yapılan hatanın bunun bir belirtisi olduğu tespitine katılmıyoruz.

Ayrıca bu noktada kardeşler ilk defa bir belgelerinde çok açık bir şekilde ve hiç bir sınırlama yapmadan "T/B in son 10 ay içindeki sağ oportunist teori ve pratiğin"den söz etmektedirler.

Dikkat edilsin; burda söz konusu olan , T/B in birinci-ikinci Konferans arası döneminin bir genel değerlendirilmesi yapılmakta, teori ve pratiğinin sağ oportunist olduğu söylenmektedir. Bu tespit çok ilginç bir tespittir. Ve bize şu soruyu sordurmaktadır. Bu 10 aylık sağ oportunist teori ve pratik içinde, bizim yaptığımız "Yaşasın TKP/ML B" adlı bir ortak açıklama vardır ! Ve bu açıklama "sağ oportunist teori ve pratiği " ile TKP/ML B i övmektedir. Bu ne biçim sahtekarlıktır ?

Biz burda kardeşlerin tavrının ne kadar toptancı bir tavır olduğunun ve onların bu konuda "ayrım ayrım" diye bağırımlarına , "genel değerlendirme fetişizmine" güya karşı olmalarına rağmen, gerçekte ne kadar genel değerlendirme fetişisti olduklarının açıkça görüldüğünü düşünüyoruz.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Genel değerlendirme fetişizmi:

"TKP/ML B ve MK hizibi şeklinde Mart 1981 de bölünmeden önce ML bir parti idi. Bölünmeden sonra bu değerlendirme Bolşevikler için geçerlidir." gibi cümleler, bizim Mao Zedung değerlendirilmesi ile ilgili olarak eleştirmiş olduğumuz "genel değerlendirme fetişizmi" ya da "bir nokta değerlendirmesi fetişizmi"nin burda da ortaya çıktığını göstermektedir.

Görüşümüze göre "ML parti", "ML çizgi" gibi nitelendirmeler oldukça dikkatli kullanılmalıdır. Somut olarak kastettiğimiz şudur: Bu kelimeler üzerine yürütülecek bir kavga yerine şu gayet açık ortaya konmalıdır :Bir parti kurulduğunda henüz onun gerçek ML bir çizgiye sahip olması, ya da onun ML bir parti, bolşevik bir parti olması söz konusu değildir; bu dönemde bu adlandırma bir GERÇEK değil, bir PROGRAM ya da İDDİA yı ifade etmektedir. Ancak bu gerçek bilinçler de ise ve aynı zamanda da propaganda da ediliyorsa , o zaman komünist partisi isminin tasfiyeci çevre planına karşı savunulması doğru ve yararlıdır.. "Başından beri her şey revizyonist ve çürüktü" şeklindeki tasfiyeci ve inkarcı görüşlere karşı polemik, bu görüşlerin karşısına "ML" genel değerlendirmesi ile çıkmakla kazanılamaz. Bu kişilere karşı mücadelede onların bir partinin mükemmel gelişmiş şekilde doğacağı şeklindeki yanlış görüşleri yıkılmalıdır. Bu görüşün, bir embiriyodan bir kaç yabancı dil konuşmasını istemeye, ya da bir küçük çocuktan relativite teorisini açıklamasını istemeye benzediği ortaya konmalıdır. Ama eğer bizzat kendiniz baştan itibaren "ML bir çizgi" ve "ML bir parti" olduğu olması gerektiğinden yola çıkıyorsa, o zaman bu tasfiyeci görüşlere karşı, bolşevik parti inşasının kendi çehresini , kendi çizgisini adım adım ortaya çıkar - tan yavaş bir inşa süreci olduğu görüşü nasıl savunulabilir? Böyle yanlış bir polemik düzeyinde bu doğru görüşler savunulamaz."

Bizim cevabımız...

Bizim TKP/ML hakkında ve bölünmeden sonra TKP/ML B hakkında yaptığımız genel değerlendirme doğru bir genel değerlendirmedir.

Ancak bu genel değerlendirmenin ardından; ya da bu genel değerlendirme öncesinde bizim neden böyle bir genel değerlendirme yaptığımız, bunun ne anlama geldiği, vs. nin açıklanması doğru olurdu.

Kardeşler bu noktada yapılan genel değerlendirmenin doğruluğu ya da yanlışlığı üzerine konuşacak yerde "genel değerlendirme fetişizmi" adına genel değerlendirme yapılmasına karşı polemik yürütüyorlar. Biz bu polemik doğru bulmuyoruz.

Onlar genel değerlendirme ile böyle bir genel değerlendirmenin içeriğini doğru bir biçimde doldurma sorunlarını, sanki bunlar birbirinin alternatifi imiş gibi koyuyorlar. Bu noktada bize karşı yürüttükleri polemik esasta haksız bir polemiktir.

Aynı yerde "ama eğer bizzat kendimiz baştan itibaren ML çizgi ve ML parti olduğu, olması gerektiğinden yola çıkıyorsa" diyorlar. Burda kastettikleri bizim bundan yola çıktığımız sorununun süreç işi olduğunu kavramadığımızdır. Burda da kardeşlerin "toptancı sonuçlara varma" hastalığı bir kez daha kendini göstermektedir. Biz ML çizgi ve partinin süreç sorunu olduğunu savun - duk, savunuyoruz.

kardeşlerin eleştirisinden...

"Sosyo ekonomik yapı üzerine(Tartışmanın şu anki durumu)

1) Bizim görüşümüze göre Türkiye'nin gerçeğinin sosyo-ekonomik incelenmesinin merkezinde "Alman bankası" vs.lerin istatistiklerinden çıkarılan sonuçlar değil, değişikliklerin, üreticiler, işçiler ve köylüler üzerindeki ETKİLERİ ve SEBEBLERİ bulunmak zorundadır. ML, bunu öğretmektedir. Burda "ekonomi" kategorisi bize yardımcı olma -makta, tam tersine buna karşı durmaktadır. (Bu görevin çözümünde karşımızda durmaktadır.-ÇN) Bu yüzden bize tartışmanın tümü sorun olarak görülmektedir !

2) Bize özel olarak bağımlı kapitalizmle feodal yapıların alt ve üst yapıda KAYNAŞMASI SÜRECİNİN incelenmesi tayin edici olarak görülmektedir. Bir yanda kapitalizm, öbür yanda feodal artıklar olduğu şeklinde bir anlayış ve burdan yola çıkarak bağımlı kapitalizmin ağırlıkta olduğu şeklinde bir tespit yapmak yanlıştır. (Komünist Enternasyonal'ın 6. Dünya Kongresinde Çin'deki bu kaynaşmayı nasıl tasvir ettiğine bakınız.)

Bizim görüşümüze göre bağımlı kapitalizm, feodalizmi basitçe "çözmekte" ("auf"lösen-çözerek ortadan kaldırmak-ÇN) tersine onunla birleşmekte ve onu YENİ , üstü örtülmüş bir biçimde sürdürmekte ama yok etmemektedir! "Hakimiyet" üzerine sürdürülen bir tartışma çürük bir tartışmadır!

3) Türkiye'de demokratik devrim aşaması üzerine yapılan tüm açıklamalar bize ML'in taleplerine uygun açıklamalar olarak görülmemektedir.

Bu açıklamalarda mesela Türkiye'de devrimin hedefinin karakterinden yani hakim sınıfların devletinin parçalanması sorunu ele alınmamaktadır. (Halbuki Lenin'den biliyoruz ki, o Rusya'da demokratik aşamanın gerekliliğini her şeyden önce ortaçağdan kalan mutlaki devletin parçalanması görevinden yola çıkarak açıklamıştır.)

Ayrıca işçi ve köylülerin bilinç seviyesi, bunun onların kendi deneyleri ile gelişeceği sorunu demokratik devrimi gerekli kılan bir sorun olarak ele alınmıyor. Bunun yerine "normal durum"dan söz ediliyor ve olağanüstü bir durumda sosyalist devrimin de demokratik devrimin çözülmemiş görevlerini çözebileceği yönünde bir kapı açılıyor! (Ayrıca stratejinin "bugün var olandan" yola çıkması gerektiği -yarın ne olabileceğinden değil- şeklinde bir tespit de çürüktür. Çünkü burda öngörülü strateji ve geleceği de aydınlatan teori, "bugün" ve "yarın " değişebilecek tavır durumuna düşürülüyor.

4) Mücadelenin silahlı biçimleri ve komünistlerin esas çalışma alanı sorularının sosyo ekonomik yapı bölümünde ele alınması yanlıştır. Çünkü bu şekilde , sosyo-ekonomik yapı ile silahlı mücadele yolu ve biçimi arasında , ve hatta partinin birinci aşamasında proletarya -nın öncüsünün kazanılması görevi arasında DİREK bağ kuran bir mantık kabul edilmektedir."

Bizim cevabımız...

1.noktada kardeşlerin giriştiği polemik yanlış bir polemiktir. "Değişikliklerin işçiler ve köylüler üzerindeki etkileri ve sebeblerini" bulabilmek için önce bu DEĞİŞİKLİKLERİN ne olduğunu bulup çıkarmak gerekir. İstatistiki bilgiler bu noktada vaz geçilmez, mutlak gerekli araçlardır. Ekonomik ve buna bağlı olarak sosyal değişikliklerin ne olduğunu görmek için istatistiklere dayanılması gayet tabiidir. Sosyo-ekonomik yapı araştırmasında "ekonomi" kategorisinin "yardımcı olmayacağını", vs. söylemek bizce çocukça bir polemiktir. Hele hele bunun ML adına yapılması çok vahimdir. Kardeşler ML ilkelerin savunulması sorununu soyut bir ilke savunması olarak kavramaktadırlar. Bu

noktada girdikleri polemik bunun açık bir belirtisidir.

2- Özel olarak bağımlı kapitalizmle, feodalizmin kaynaşması süreci; aynı zamanda bağımlı kapitalizmin , feodalizmi süreç içinde - basitçe değil!- çözmesi sürecidir de ! Bunu Lenin kendi iç dinamiği ile gelişen kapitalizm konusunda ortaya koymuştur. Onun feodalizmin "acılı sancılı çözülmesi" süreci konusunda söyledikleri , bizim görüşümüze göre bağımlı ülkelerde de -belli farklarla tabii- esasta geçerlidir.

Feodalizmin çözülmesinin-bunun acılı ve sancılı da olsa- söz konusu olduğu ülkelerde, bağımlı kapitalizmin ağırlıkta olup olmadığı, hakim olan unsurun ne olduğu üzerine yürütülecek tartışma hiç de çürük bir tartışma değildir. Çünkü bu tartışma devrimin strateji ve taktiklerinin çizilmesi için mutlaka gereklidir.

Kardeşlerin "feodalizmin" yok edilmediği, vs. konusundaki "uyarı"larının kimin için olduğunu bilmiyoruz. (Herhalde polemik hedefi biz olduğumuza göre bu görüşü bizim savunduğumuz, vs kastedilmek durumundadır.) Biz böyle bir şey söylemedik. Bunun için de bu uyarı gereksiz bir uyarıdır.

3- Bize demokratik devrim aşaması üzerine yaptığımız açıklamalar ML'in taleplerine uygun açıklamalar olarak görülüyor !

İşçilerin, köylülerin bilinç düzeyleri de "normal durum" diye bahsedilen durum içinde ele alınmıştır. Açıktır ki, normal olmayan bir durum; mesela Türkiye'nin ortadoğu'da sıcak savaşın içine doğru girmesi, vb. işçilerin-köylülerin bilincinde de değişiklikler yapacaktır. Örneğin Rusya'da savaş unsurunun ve kitlelerin savaştan çıkma isteğinin, oportünizmin teşhir olmasında ve sosyalist devrimin gerçekleşmesinde oynadığı özel rolü Lenin ve Stalin bir çok yerde vurguluyorlar. (Burda aptalca bir tartışmaya girmek için belirtelim.Tabii ki kapitalizm şartlarında gerici savaşlar da kaçınılmazdır. Bu anlamda normaldir. Kastettiğimiz bu anlamda normal olanın, sürekli olmaması ve kitleler açısından gerçekten olağanüstü olarak görülmesidir.)

Açıktır ki bugünkü durumda çok büyük değişiklikler olmadığı, bugünkü devlet iktidarı yıkılmadığı ve kitlelerin bilinç ve örgütlenme düzeyi sosyalist devrime elvermediği sürece , strateji demokratik devrimi gerçekleştirmek olacaktır. Ama bu ilerde neler olabileceği, vs. üzerine düşünmemizi engellememlidir.

4- Bu noktada getirilen eleştiri doğrudur.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Ulusal Sorun:

İbrahim Kaypakkaya'nın bu konuda taslaktaki şekilde eleştirilmesi bize yanlış görülmektedir. Bunu yukarda ortaya koyduk.

Ama bundan daha da önemli olan Kürt milliyetçiliğine karşı takınılan tavidir.

Kürt milliyetçilerinin "Kürdistan sömürgeci, bu yüzden ayrı bir parti gereklidir." şeklindeki tezleri hiç de "ML açıdan temeli olmayan görüşler" değildir.

Sömürge'den normal durumda anlaşılan, emperyalist baskı altında olan ve siyasi olarak görünürde bağımsız bir devlet aracına sahip olmayan milletlerdir ! Böyle durumlarda(Cezayir örneğine bakınız) "bir devlet-öyle ise (ayrı-ÇN) bir parti" şeklinde bir gerekçe doğrudur.

Bu yüzden bugün Kürdistan'ın neden bağımsızlıktan önceki Cezayir , Hindistan, vb. ile bir tutulamayacağını gösterilmesi bir gerekliliktir.Bu konuda yüzeysel polemik kendi kalesine atılan bir goldür!

Ama bizce bundan daha da kötüsü teorik görevlerin tespitinde yalnızca kürt milliyetçiliğine karşı mücadeleden söz edilmesidir. Teorik çalışma ideolojik ve siyasi mücadeleye hizmet etmek zorundadır. Biz teorik alanda da ESAS MÜCADELENİN büyük türk şövenizmine karşı yürütülmemesi gerektiği şeklinde bir anlayışı red ediyoruz. Çünkü eğer bu olmazsa Türk büyük şövenizmine ve milliyetçiliğine karşı mücadele yürütülemez!

(Not: AMLP/GDS, WBK temsilcilerinin B. temsilcisi ile (Konferans öncesi-ÇN) yaptıkları görüşme tutanaklarından, B temsilcisinin bu noktada teorik alanda kürt milliyetçiliğine karşı mücadelenin esas görev olduğu, büyük türk milliyetçiliğine karşı mücadelede pratikte sorunlar olduğu ama teorik alanda büyük bir sorun olmadığı görüşünü savunduğu görülmektedir.)

Bizim görüşümüze göre burada (İbrahim Kaypakkaya'nın esas mücadele cephesinin büyük türk şövenizmine karşı mücadele olduğu konusundaki büyük kazanımının savunulmamasına bağlı olarak) büyük türk milli yetçiliği yönünde büyük bir sapmanın belirtileri görülmektedir !

(Bu bağlamda biz bir yandan Lenin ve Stalin'e atıfta bulunmanın ama diğer yandan kürt dilinde propaganda yapılmamasının taşınamaz bir durum olduğu konusundaki görüşümüzü yinelemek istiyoruz. Stalin'in Gürcü dilinde bolşevik bir gazetenin çıkarılmasını önemli bir görev olarak gördüğünü, aksi taktirde büyük rus şövenizmine karşı mücadelenin içi boş bir laf olacağını belirttiğini hatırlatmak istiyoruz.)"

Bizim cevabımız...

"Kürdistan sömürgeci, bu yüzden ayrı bir parti gereklidir" şeklindeki görüşlerin "ML açıdan temeli olmayan görüşler" olduğunu söylemek yanlıştır. Bu noktada kardeşlerin getirdiği eleştiri haklıdır.

Doğrusu şudur: "Kürdistan sömürgeci, bu yüzden mutlaka ayrı örgütlenmek gerekir; işçi sınıfının bir örgüt içinde birleşmesini savunmak- Kürdistan sömürge olduğu için ! -şövenizmdir. " vs. şeklinde görüşler , ML açısından red edilmesi gerekli görüşlerdir. Açıktır ki; sömürge olma olgusu belli sömürgeler açısından gerçekten de ayrı örgütlenmenin gerekçesidir. Ve bunun ML'de temeli vardır. Ama belli sömürgelerde ise ML, ayrı örgütlenmeyi mutlaka gereklilik olarak görmüyor, tersine işçilerin birlikte örgütlenmesini sa vunuyor. Sorun budur.

Sorun gerçekten de kardeş örgütlerin eleştirisinde getirdiği gibi "Kürdistan'ın neden bağımsızlıktan önceki Cezayir, Hindistan, vb. ile bir tutulamayacağını gösterilmesidir.

Ama ondan önce de ilkesel düzeyde ; "sömürge eşittir ayrı örgütlenme" genel tezinin ML'e göre doğru olup olmadığı konmalıdır. Biz ulusal sorunda önce bu nu koymaya çalıştık. Somut olarak Kürdistan'ın sömürge olup olmadığını tartışmaya girmeden, "sömürge, öyle ise mutlaka ayrı örgütlenme" tezinin doğru olup olmadığını koymaya çalıştık. Bu öncelik sonralık ilişkisi doğru idi. Bunu koyarken düşündüğümüzü tam olarak doğru ifade etmedik. Bizim bu konudaki anlayışımız yukarda koyduğumuz gibidir. Kardeşler bu konuda eleştirileri varsa getirmelidirler.

Kardeşlerin ikinci getirdiği eleştiri kökten red ettiğimiz bir eleştiridir. Onlar "teorik görevlerin tespitinde yalnızca kürt milliyetçiliğine karşı mücadeleden söz edildiğini" söylüyorlar. Bu ispatlamadıkları ve ispatlayamayacakları bir iddiadır. Onlar bizim söylemediğimizi bize mal ediyorlar. Biz hiç bir yerde teorik çalışmanın görevi "yalnızca kürt milliyetçiliğine karşı mücadele" demedik.

Bu onların şu eşitlemesinden kaynaklanıyor : Biz milli mesele konusunda bu -

gün teorik çalışmamızda öncelikle cevap vermemiz gereken sorun, Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı sorusudur, diyoruz. Onlar bu soruya cevap aramanın öncelikle ele alınmasını, Kürt milliyetçiliğine karşı mücadele esas alınması şeklinde yorumluyorlar. Onlar Kürdistan sömürge midir tezinin cevaplandırılmasının bir bütün olarak milli meselede doğru olan görüşlerimizi sağlamlaştırmak, eksiklerimizi gidermek için bugün mutlak gereklilik olduğunu ; ve bu konuda verilecek doğru cevabın, bir bütün olarak milli mesele konusunda ML pozisyonları güçlendireceğini ve türk şövenizmine karşı da pozisyonumuzu güçlendirmek için mutlak gereklilik olduğunu kavramıyorlar.

Onlar yine aynı şekilde , içte yapılacak teorik çalışma ile dışta yapılacak propaganda arasında ayrımsız eşit işareti koyuyorlar.

Her iki konuda da yaptıkları doğru değildir. Sapma içindedirler.

Aynı yerde not olarak verdikleri yerde de onaylanmamış bir tutanağın alıntı yapmaktadırlar. Onaylanmamış bir tutanağa bu konuda dayanmaya kalkmaları yöntem açısından kökten red ettiğimiz, ML olmayan bir tavidir. Ama bunun da açıklaması vardır. Bu konuda tezlerini ispatlamak için ellerinde kendi yazdıkları ve bizim temsilcimizin görüşlerini doğru aktarmayan bir onaylanmamış tutanak dışında belge yoktur. Sözü geçen tutanağa temsilcimiz itiraz etmiş , ve görüşlerinin yanlış aktarıldığını belirtmiştir.

Bu konuda iki tutanak metni şöyledir:

"GDS temsilcisinin tuttuğu notlara göre TKP/ML B temsilcisi şunları savunmuştur :

"Diğer yandan bugün Türkiye'de teorik alandaki merkezi sorun, Kürdistan'ın bir sömürge olduğu şeklindeki Kürt milliyetçilerinin tezi dir. Pratikte büyük türk şövenizmine karşı mücadelede büyük sorunlar olsa bile. teorik alanda bu böyle değildir. Teorik alanda şimdi ana sorun, Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı sorunun açıklığa kavuşturulmasıdır. Bu sorunun açıklığa kavuşturulması, bu tez ortaya atan ve bu tezle birleşik Marksist-Leninist partinin inşası ve dilmesini ve Türkiye'deki devrimin ulusal sorunda gelişmesini öncelikle engelleyen Kürt milliyetçilerini esas olarak hedeflemek zor dadır. "Sömürge" "Marksizm-Leninizm'de hiç bir dayanağı yoktur" şeklindeki pasaj, Rusya'nın kenar bölgelerini sömürge olarak adlandıran, ama bundan dolayı ayrı bir partinin gerekli olduğu (sonucunu çıkarmayan-ÇN) Lenin'in tespitine dayanmaktadır. (GDS temsilcisinin tutanağı, s.3)

TKP/ML B temsilcisine göre kendisi şunları savunmuştur :

"Diğer yandan bugün bizim için ulusal sorunda teorik alanda merkezi sorun, Kürdistan'ın bir sömürge olduğu şeklindeki (...) tezdur. Pratikte büyük Türk şövenizmine karşı mücadelede büyük sorunlar olsa bile, teorik alanda bu böyle değildir. Teorik alanda şimdi ana sorun, Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı sorununun açıklığa kavuşturulmasıdır. Bu sorunun açıklığa kavuşturulması, bu tezi ortaya atan ve bu teze dayanarak proletaryanın uluslara göre örgütlenmesini talep eden Kürt milliyetçilerini de hedeflemektedir. "Sömürge" "hiç bir dayanağı yoktur " şeklindeki pasaj, Rusya'nın kenar bölgelerini sömürge olarak da adlandıran , ama bundan ayrı bir partinin gerekli olduğu (sonucunu çıkarmayan-ÇN) Lenin'in tespitine dayanmaktadır."

(Altı çizili olan yerler değişen yerlerdir (...) olarak gösterilen yer atlanan yer demektir.)

(GDS İno 5/82, s.61'den çevrilmiştir.)

Kürt dilinde propaganda sorununa gelince : Biz Kürt dilinde propagandanın ; bugün bizim bu dile yapılan baskıyı red ettiğimizi pratikte göstermesi aç

sından (başka bir sebepten değil!) Türk şövenizmine karşı olduğumuzu göstermesi açısından gerekli görüyoruz. Ama her gerekli görülen ve doğru bulunan uygulanamaz. Uygulama için onun uygulanmasının imkanı olması gerekir. Eğer bu imkan yoksa o zaman, bu konuda bu imkanın yaratılması için çalışılır. Bizim de yaptığımız budur !

Bu konuda Stalin'in Gürcü dilinde bolşevik gazete çıkarılmasını önemli görev olarak gördüğü benzetmesi, imkan sorununu göz önüne almayan aptalca bir benzetmedir. Bolşevikler, Gürcü dilinde gazete çıkardıkları zaman herhalde içlerinde Gürcü dilinde yazar, çizerler vardı.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Kemalizm:

Bu konu ile ilgili olarak İbrahim Kaypakkaya'nın değerlendirilmesinde, onun bu konudaki kazanımları "unutulduk"tan sonra, burda da "tartışmanın içinde bulunduğu durum"da birinci olarak "herşeyden önce İbrahim Kaypakkaya ile Lenin ve Stalin arasında Kemalizmin sınıf temelini tespiti konusunda bir çelişme olduğunun "açıkça tespit edilmesi gerektiği" tespiti ile karşılaşırız.

Görüşümüze göre bu konuda doğru olan şudur:

BİRİNCİ olarak Kemalizmin sınıf temeli konusunda Lenin, Stalin ve İbrahim Kaypakkaya'nın UYUM içinde şunları TESPİT ETTİKLERİNİ ÖNE ÇIKARMAK gerekir :

- a) Kemalizm, "orta burjuvazinin" hareketi hiç bir zaman olmamıştır.
- b) Sonuç olarak kuşkusuz emperyalizme bağımlı burjuvazinin siyaseti ve ideolojisidir.

Bu sarsılmaz temel üzerinde -ki sonuçta Lenin/Stalin ve İbrahim Kaypakkaya'nın uyum içinde olduğu öne çıkartılarak -Lenin ve Stalin'in eserlerine dayanarak, Kemalist hareketin GELİŞMESİ nin . bu hareketin ortaya çıkışından açık karşı devrimci eylemlerine kadar aşama aşama incelenmesi, görev olarak ortaya konabilir ve konmalıdır. Bu görev her türlü oportunist sapmanın belini kırabilmek için böyle konmak zorundadır. "

Bizim cevabımız...

Kemalizm konusunda İbrahim Kaypakkaya'nın kazanımlarının unutulduğu "polemiği" demagojidir. Demagojidir, çünkü bu polemik'i getirenler yazının yapısı -nın ne olduğunu kavrayacak durumdadırlar ve kavramışlardır. Yazılarının başında "Leninizmin İlkeleri"ne göre hareket edildiğini kendileri tespit ediyorlar. Bizim yazımızda Leninizmin ilkelerinden hareket edildiği için; Kemalizm Leninizmin ilkeleri içinde yer almadığı için; bu sorun daha sonra ayrı bir nokta olarak ele alınmıştır. Bundan bu konuda İbrahim Kaypakkaya'nın kazanımlarının unutulduğu sonucunu çıkarmak demagojidir.

İkincisi Kemalizm konusunda kardeşlerle bizim aramızda temel bir çelişme vardır. O da; onların İbrahim Kaypakkaya'nın Kemalizmin sınıfsal temelini baştan itibaren türk olan kompradorlar ve toprak ağaları olarak tespit etmesi ile; Lenin ve Stalin'in bu konudaki tespitleri arasında bir uyumsuzluk olduğunu red etmektedirler.

Bu çelişme 2. Konferansta da ortadan kalkmamıştır.

Üçüncüsü: Kemalizm konusunda önce İbrahim Kaypakkaya'nın kazanımlarının ne olduğunun öne çıkartılması ve onun tespiti ile Stalin'in 1927'deki genel değerlendirmesi arasındaki -karşı devrimci görme konusundaki- uyumun öne çıkarılması gerektiği doğrudur. Bu özellikle dıştaki propaganda ve oportünizme karşı mücadele açısından önemlidir. Bu konuda getirilen eleştiri doğru bir eleştiridir.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Bazı diğer görevler:

Bu bölüm bize biraz keyfi görülüyor. Mesela en son madde olarak Komintern ve Kominform'un tarihinin incelenmesi konuluyor.

En başa da "kapitalizmin restarosyonunun incelenmesi" konuluyor. Görüşümüze göre, herhalde önümüzdeki dönem içinde somut bir çalışma programı çıkartılırsa ve görevler açısından ağırlık sırasına konarsa, bu görevin T/B' in önündeki ilk teorik görev olmayacağı çıkar ortaya.

Bu maddede önümüzdeki dönem için böyle bir teorik çalışma planının olmadığı ortaya çıkıyor.

Bizim cevabımız...

Bu noktada somut bir çalışma programı olmadığı eleştirisi, buna bağlı olarak konuların "keyfi" olduğu tespiti doğrudur. Burda çok genel olarak eksiklik duyulan bazı konular konuluyor. Ama bunların çözülüp çözilemeyeceği, vs. konusunda bir şey söylenmiyor.

Kardeşlerin eleştirisinden...

"Tartışma, tartışmanın kapatılması ve disiplin konusunda bolşevizme tümüyle yabancı bir anlayış:

Sözü geçen taslağın hemen başında, ve fakat özellikle de taslağın son iki paragrafında, taslak yazarlarının ortaya çıkardıkları "tartışma hayaleti"nden kurtulamayacaklarından korktuklarını gösteren yerler var. Şöyle deniyor :

"Ancak Mer' ez herhangi bir sorun hakkında genel bir tartışma açmamışsa, hiç bir yoldaş görüşünü parti dışında savunma hakkına sahip değildir."

Bu temelden yanlıştır. Biz MK hizibinin bir temsilcisine verdiğimiz bir cevapta (Bkz. BP sayı:5) bu konuda detaylı tavır takındık. Bizim görüşümüze göre, MK belli görüş ayrılıklarında- özellikle de eylem söz konusu ise- bir yoldaşın çelişmelerini dışarıya taşımaması yönünde karar alma hakkına sahiptir. Ancak bunun için MK'nin somut kararları gereklidir ! İdeolojik teorik tartışma konularında ise durum değişiktir. Burda liberalizmin panzehiri MK tarafından bürokratik bir yasaklama olamaz. Bizim uygulamamızda böyle sorunlarda her yoldaş yaptığı çalışmalar hakkında rapor vermekle ve bu rapor içinde hangi değişik görüşleri savunduğunu ortaya koymakla yükümlüdür. Hücrenin görevi bu yoldaşla tartışma yürütmek, gerektiğinde karar almak ve sorunu o veya şu şekilde çözmektir.

"Sorulduğunda cevap verilir" şeklinde yapay bir şey, bürokratizme karşı panzehir değildir. Tam tersine burda kontrol edilemeyen bir liberalizme kocaman bir kapı açılmaktadır. Çünkü "kişisel görüşü sorulduğunda cevap verme" şeklinde bir durum kısa zamanda kural haline gelecektir."

Bizim cevabımız...

Bu noktada bizim "çizgimiz ve disiplin anlayışımız" adlı yazıda savunduğumuz görüşlere getirilen eleştiri esasta doğru bir eleştiridir.

Biz bu konuda tartışma konusunu bizim sözü geçen yazımızda doğru bir şekilde çözmedik. Yaptığımız, yapmaya çalıştığımız ayrımlar, sorunu çözen şeyler değildi.

Doğru olan bütün komünist partilerinin tüzüklerinde olduğu gibi bizim partimizde de "Parti içindeki tartışmalı konularda karar alınana kadar bütünüyle özgürce tartışılır. Herhangi bir konuda karar alındıktan sonra, artık parti üyeleri bu kararı itirazsız uygulamakla yükümlüdür" şeklindeki genel tezi

savunmalı, buna bağlı olarak herkesin görüşünü savunmak hakkına sahip olduğunu; partinin de alınan kararlara karşı propaganda yapanlarla tabii ki ilişkisini kesme hakkına sahip olduğunu belirtmeli idik.

Bizim "sorulduğunda herkes görüşünü söyleyebilir" şeklinde çözümümüz, doğru bir çözüm değildi.

Sonuçta kardeşler burda esasta uygulama, açısından, herkesin kendi görüşlerini savunma hakkı olduğu tespiti yapmalarına rağmen, aslında bu konuda sımsısız, kontrolsüz bir hak olmadığını bu hakkın, kendileri de teslim ediyorlar.

Bizim anlayışımız herkesin her istediği yerde alınan bir karar hakkında hiç kontrolsüz görüş savunamayacağı şeklinde bir anlayıştır. Parti, üyelerinin hangi konuda ne savunduğunu bilmeli; herkes savunduğunun hesabını vermeli - dir. Ve eğer parti içinde uzun tartışmalardan sonra alınan bir karar varsa- bu karar sadece eylem kararı değil - partinin çizgisinin bir parçası haline gelen ideolojik ve siyasi konuda bir karar da olabilir- ve bu kararın yanlışlığı konusunda hala propaganda yapılıyorsa , parti bu noktada bu propaganda yapan kişilere, onlar partinin platformunu terk ettikleri için, ilişkisini kesebilir. Sorun budur.

Bizim yazımızda , bu sorun "idari" bir şekilde, karar alındı ise bu konuda kimse dışarda görüşünü savunamaz" şeklinde çözülmeye çalışılıyor. Bu ancak kişilerin görüşlerini gizlemesine götürür. Bu ise doğru çözüm değildir. "Bürokratik" çözümdür. Doğru çözüm, kişinin görüşlerini bu görüşlerin hesabını vermek kaydı ile, savunmasına izin vermektir.

oooo

GDS'TEN YOLDAŞLARIN 2.KONFERANS BELGE TASLAKLARINA ELEŞTİRİLERİ

Faaliyet Raporuna eleştiriler

- 1) s.1, 3/4. paragrafta, 1. Konferansın değerlendirilmesi berrak değil; çelişmeli, Bir yandan 'kararlılık' ifadesi olarak değerlendiriliyor, diğer yandan bu adım çok geç ve baskı sonucu atıldığı söyleniyor.
  - 2) s.1, aşağıda: Kavranacak ESAS HALKA yine yanlış tespit ediliyor.
  - 3) 3., 4. ve 5. sayfalarda: Hala bir parti mi, iki parti mi olduğu açık değil. Hala MK hizibinden söz ediliyor.
  - 4) s.3 ve 4: MK hizibinin çizgisinin değerlendirilmesi yeterli değil. Tayin edici ideolojik özellikler yok. (Mao Zedung düşüncesi, 57/60, vs.)
  - 5) s.10'da: "MK hizibiyle girdiğimiz polemikte her alanda doğru görüşler savunduk" deniyor. Böylece özeleştirmenin gerekliliği ortadan kaldırılıyor. Halbuki Almanca broşürlerde bile önemli yanlışlar olduğu görülüyor. Burada ise sadece yöntem konusundaki hatalar hakkında "birkaç şey söylemek gereklidir" deniyor.
  - 6) 11. sayfada: Parti içindeki yanlış görüşler bölümünde bu görüşlerin enternasyonal oportünizmle bağı gözden kaçırılıyor.
  - 7) s.11 ve 12'de: Liberalizme karşı (ki bunun olduğu reddediliyor - bkz. Mao Zedung toplantısı) şimdi BÜROKRATÇA reaksiyon gösteriliyor. "Tartışma kapatılacak".
  - 8) KİTLE ÇALIŞMASINDAKİ YANLIŞLAR konusunda İÇERİK olarak -özellikle çizgi ile bağıntılı- birşey söylenmiyor. Yalnızca en ilerilerinin kazanılması yönünde hareket edilmediği söyleniyor.
  - 9) s.14 ve 15'te: EĞİTİM sorununda hiçbir yanlış anlamaya meydan vermeyecek bir açıklıkta İÇ ve DIŞ'ın ayrılmasının köklü bir yanlış olduğu, ve ağırlığın içte Marksist-Leninist klasiklerin temel eğitimine verilmemesinin köklü bir hata olduğu tespit edilmelidir.
  - 10) Enternasyonal ilişkiler bu şekli ile birşey vermemektedir. İÇERİK olarak birşey söylenmiyor. Mesela bu konuda dörtlü toplantılarda ortaya çıkan problemler üzerine bilgi verilebilirdi, ya da mesela Peykar'la tartışmanın sonuçları konabilirdi.
  - 11) PROPAGANDA çalışması ile ilgili olarak, dışta yapılan propagandanın içindeki çalışmanın bir yansıması olması gerektiği; içerikte berraklık ve içte kollektif tartışmanın sık çıkmadan önemli olduğunun belirtilmemesi yanlıştır.
  - 12) 19. sayfa: Örgütlenme ve Kadrolar bölümü: Doğrudan parti örgütünü kurmamak ve parti örgütünü dağıtmak, MK hizibinin yaptığını söylediği şeyi yapmaktır. MY işte bu yüzden yalnızca en üst organ değil, tek organdı da. Komünistlerin örgütlenmesi pratikte tasfiye edilmişti. (1. bölüm, 7. paragraf) İçle dış arasında var olan ayrım çizgisi ele alınıp çözülmesi gerekli bir sorun olarak görülecek yerde, bu ayrım çizgisi tasfiye edilmiştir.
  - 13) Örgütsel inşaa:
    - Temel eleştiri: Burada ortaya konan uzmanlaşmaya uygun bir örgütsel inşaa olamaz.
- İçerik olarak örgütlenmede şunlara dikkat etmek gerekir:
- Örgütlenme ilkesi demokratik merkezizettir (burada hiç söz edilmiyor).
  - Örgütlenme TÜM partinin esas halkayı kavrayabileceği bir biçimde yapılmalıdır.
  - Örgütlenme güce uygun olmalı ve yapay bir güç gösterilmemelidir.

"Örgütlenme üzerine" taslağın eleştirisi:

1) A maddesi ile ilgili: MK'nin "Bolşevik partinin yaratılmasında!" sınırsız yetkisi Demokratik Merkezîyetçilikle birleştirilemez!

- MK'nin yetkisi somut olarak bir dahaki konferansa kadar sınırlandırılmalıdır.

- Konferansın en üst organ olduğu tespit edilmelidir.

- Demokratik merkezîyetçilik bağlayıcı örgütsel ilke olarak tespit edilmelidir.

- Eğer gerekiyorsa o zaman eski tüzüğün somut maddelerine dayanılmalıdır.(C)

- E maddesinde ilkeler arasında Demokratik Merkezîyetçilik hiç yoktur.

2) s. 1 ve 2: Somut duruma Demokratik Merkezîyetçilik ilkeleri uygulanacak yerde, ve bütün partinin esas görevleri kavrayacağı bir biçimde bir örgütlenme temel alınacağı yerde, burada yine uzmanlaşma temel nokta olarak ele alınmaktadır.

3) s. 3'te: Partinin gövdesini oluşturan hücrelerin esas görevinin "Partinin görüşlerinin yayılması" olarak tespit edilmesi yanlıştır. Burada 'uzmanlaşma' konusundaki yanlış görüşlerin zararı açıkça ortaya çıkıyor. Parti inşasının birinci aşamasında bütün parti örgütlerinin çalışmasının merkezinde Marksist-Leninist eğitim, içinde bulunulan aşamada kavranacak esas halkanın kavranması, ve "içe dönük çalışma" olmak zorundadır.

"Kitle çalışması üzerine" karar tasarısının eleştirisi:

Temel eleştirisi: s.12'de:

Bizim tarafımızdan karşı-devrimci olarak değerlendirilen yürüyüş, vb.nde 'katılma' sorunu yanlış ele alınmaktadır. Eğer biz mesela yeşillerin yürüyüşüne, yeşillere karşı propaganda yapmak, onları teşhir etmek için gidersek, buna 'katılmak' denemez; biz bu durumda yeşillerin yürüyüşünden komünist propaganda için yararlanma durumundayız! Burada soru, geçen yıl yapılan yeşillerin yürüyüşüne gerçekten katılmanın hala doğru olarak savunulup savunulmadığı sorusudur!

***

*

MERKEZ KOMİTESİNİN AÇIKLAMASI

*****

Burada getirilen eleştiriler de, gerek GDS, gerekse WBK ve AMLP temsilcisi tarafından İkinci Konferansta daha detaylı olarak getirilip savunulmuştur. (Bkz. Konferans Rapor Taslağı) Bu eleştirilerin tümü Merkez Komitemiz tarafından MY Faaliyet Raporu gözden geçirilirken gözönüne alınmıştır.